تدبیر تازه

هفته نامه سراسری اقتصادی - اجتماعی

سال هفتم• شماره ۲۴۶ • ۱۲ صفحه• قیمت: ۷۰۰۰ تومان

چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰ • ۲۴ جمادی الاول ۱۴۴۳ • ۲۹ دسامبر ۲۰۲۱

آخرین اخبار ایران و جهان را در پایگاه تحلیلی - خبری تدبیرتازه نیوز بخوانید

www.tadbiretazenews.ir

بودجه ۱۴۰۱ اجازه رسمی صادرات دام زنده را صادر کرد

تهدید امنیت غذایی ایران با یک مجوز!

۳

پژمان صالحی

تحول در سیستم‌های عیب‌یابی ریل‌های حرکتی قطار

۱۰

محمدهادی جعفرپور

اعدام، مجازاتی خشن اما نه با وجود قواعد فقهی

۴

خرید و فروش بنزین همگانی می‌شود

بازی بنزینی!

۹

۴

ایران با ۷.۵ میلیون بی‌سواد روبروست

ورود کودکان و نوجوانان به چرخه بی سوادی!

۴

مرکز پژوهش‌های مجلس بررسی کرد

مهار تورم با مدیریت کسری بودجه؟

۲

دولت سیزدهم با چالش تعدد تصمیم‌گیری اقتصادی مواجه است

شکاف در تیم رییسی!

گروه سیاسی: یکی از وعده‌های محسن رضایی در زمان رقابت‌های ریاست جمهوری ۱۴۰۰، افزایش ۴۵۰ هزار تومانی یارانه‌ها بود و حالا به نظر می‌رسد که او می‌خواهد، در مقام معاون اقتصادی رئیس جمهور، آن را دنبال کند. با این حال اعتبار سخنانش با تکذیب فوری احسان خاندوزی زیر سؤال رفت. اخیراً محسن رضایی، معاون اقتصادی دولت، اعلام کرد که از ابتدای دی‌ماه سالجاری یارانه‌ها دو برابر می‌شود و هر خانواده چهار نفره ۸۰۰ هزار تومان یارانه و کالا دریافت می‌کنند. وی با اشاره به اینکه بخشی از یارانه از طریق «بن کارت» به صورت کالا پرداخت می‌شود، گفت قرار بود این طرح از ابتدای آذرماه اجرایی شود ولی چون بن کارت‌ها آماده نشد، به ابتدای دی‌ماه موکول شده است. اما این خبر کام کسی را شیرین نکرد، چرا که وزیر اقتصاد بلافاصله در واکنش به آن گفت: «در خصوص زمان تغییر یارانه‌ها و افزایش میزان پرداخت یارانه‌ها، هیچ تاریخ دقیقی تعیین نشده است.» این تکذیب با خود دو پیام به همراه داشت اول اینکه معاون اقتصادی رئیس جمهور پیامد این وعده را محاسبه نکرده بود و دوم اینکه شکاف در تیم اقتصادی دولت در حال افزایش است...

۲

شورای رقابت دوباره برای قیمت گذاری خودرو برمی گردد

یک و بام و دوهوای قیمت گذاری خودرو

۱۰

نائب‌رییس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی؛

بورس؛ به نام ملت، به کام دولت

۸

نگاه نخست

شوک مالیاتی به بازار!

سید اسماعیل یزدان پناه *

مالیات بر ارزش افزوده معمولاً باید در انتهای زنجیره گرفته شود ولی متاسفانه آن را در هر مرحله می‌گیرند. در مورد واردات باید عوارض گرفته شود که آن هم باید در ابتدای زنجیره باشد و دولت می‌تواند از آن برای تنظیم بازار، تنظیم واردات، حمایت از تولید و غیره استفاده کند. خود مالیات بر ارزش افزوده الان مورد سؤال است که با این سبک آیا مناسب است یا خیر. واقعاً فشار مضاعفی به تولیدکننده وارد می‌شود. به نظر می‌رسد تا زمانی که ما یک سیستم درست و مشخص نداشته باشیم، نمی‌توان در مورد مالیات بر ارزش افزوده به شکل فعلی عمل کرد چراکه عواقب آن بیشتر از فواید آن است. دولت می‌تواند سیاست‌های خود را در مورد عوارض واردات اعمال کند اما تا زمانی که ما سیستم ارزش افزوده را در یک بستر مناسب و شفاف اعمال نکردیم و هنوز در مورد شیوه آن سؤال وجود دارد، می‌تواند مشکل‌ساز باشد چراکه در هر معامله‌ای که انجام می‌شود مالیات بر ارزش افزوده گرفته می‌شود. سیستم‌ها یک پارچه نیستند و سازمان باهم ارتباط ندارند، تا زمانی که بستر فراهم و شرایط شفاف نشود و بین سازمان صمت، گمرکات، سازمان جهاد کشاورزی، راه و ترابری، انبارداری و ... ارتباط یکپارچه‌ای شکل نگرفت و دیتابیس واحدی نداشته باشیم؛ این تصمیمات برای بازار شوک‌آور بوده و در شرایط فعلی می‌تواند در بازار اثر منفی بگذارد. ما ابتدا باید بستر را فراهم کرده و بر اساس سیاست‌های دولت و تنظیم بازار و حمایت از تولیدکننده، عوارض واردات را تنظیم کنیم. اگر این بسترها برای ارزش افزوده مشخص شود، می‌توانیم در آینده کارهای مشابهی را انجام دهیم ولی امروز و در این شرایط به نظر می‌رسد برای بازار شوک‌آور خواهد بود که تأثیر مثبتی نخواهد داشت. بنابراین باید یک سیستم مناسب برای اقشار کم‌درآمد جامعه وجود داشته باشد تا به صورت مستقیم و غیرمستقیم از سفره و سبد غذایی آنها حمایت کند. چون این سیستم وجود ندارد، همه فشارها در نهایت به مصرف‌کننده نهایی می‌رسد و سفره اقشار آسیب‌پذیر در حال کوچک شدن است. در این مورد باید اقلام ارزان‌قیمت وارد شود تا دست کم تغذیه این اقشار تأمین شود. برای مثال برنج ارزان قیمت وارد شود تا این کالا که از اقلام مهم در سبد خانوار از مصرف خانوارها حذف نشود. ابتدا باید بسته‌های حمایتی برای اقشار کم‌درآمد وجود داشته باشد و بعد تصمیمات این چنینی گرفته شود. طبیعی است که اقشار کم درامد جامعه فشار بیشتری را متحمل شده و احتمال دارد برخی اقلام مهم از سبد کالایی آنها حذف شود. اخذ مالیات بر ارزش افزوده از کالاهای وارداتی هم در نهایت به مصرف‌کننده منتقل می‌شود، چراکه کسی که سرمایه‌گذاری می‌کند طبیعی است که انتظار سود از سرمایه‌ای که گذاشته را دارد. هرگونه هزینه سربار از مصرف‌کننده گرفته می‌شود. هیچ سرمایه‌گذاری با تقبل این مالیات تن به ضرر نمی‌دهد. بنابراین تصمیمات باید کارشناسی شده و عجولانه نباشد. در شرایط کنونی بازار و جامعه تحمل این شوک‌ها را ندارد. ما برای حمایت از اقشار کم درامد می‌توانیم واردات را به سمت برنج ارزان قیمت ببریم و برای برنج گران قیمت عوارض بیشتری به آن ببندیم. طبیعی است که برنج‌های با کیفیت و گران را اقشار کم‌درآمد استفاده نمی‌کنند. بنابراین می‌توانیم روی کالاهای گران عوارض یا مالیات بر ارزش افزوده ببندیم. اما حتماً باید به فکر اقشار کم درآمد باشیم و برای کالای ضروری و ارزان قیمت این عوارض را اعمال نکنیم. یعنی نباید مالیات بر ارزش افزوده را عام کرد و به همه کالاها اختصاص داد، دست کم باید گام به گام پیش رفت و ابتدا آن را در مورد کالاهای لوکس اعمال کنیم. اگر غیر از این عمل کنیم بازار دچار شوک می‌شود.

*** نایب رییس کمیسیون بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی ایران**

توسعه بورس در گرو توجه به سهامداران خرد

ایمان گنجگاهی
پژوهشگر اقتصادی

یکی از مزیت‌های بازار سرمایه جهت سرمایه‌گذاری پرداخت سود سهام است، این مزیت به‌واسطه تمکین نکردن شرکت‌های بورسی از دستورالعمل بورس در ایران از بین رفته است. به همین جهت نظارت و پیگیری سازمان بورس در جهت اجرای کامل این دستورالعمل ضروری به نظر می‌رسد.

یکی از انگیزه‌های سرمایه‌گذاری فعالان اقتصادی در بورس بهره‌مند شدن از سود سهام است. انگیزه‌ای که به‌واسطه پرداخت نشدن سود سهام شرکت‌های بورسی از روش‌های قانونی در شرایط کنونی بورس ایران، تا حدود زیادی رنگ باخته است.

این مورد سبب شده سرمایه‌گذاران صرفاً به امید افزایش قیمت سهم در بورس سرمایه‌گذاری کنند. نگاه صرف خریدوفروش به این حوزه سبب ایجاد نگرش کوتاه‌مدت سهامداران به بازار شده که نتیجه آن توسعه نیافتگی و بزرگ نشدن بورس ایران بوده است.در این یادداشت ضمن تشریح مشکل سهامداران در دریافت سود سهام، نتایج پرداخت نشدن سود به سهامداران مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ترفند شرکت‌های بورسی در پرداخت سود سهامداران همانطور که بارها گفته شده؛ طبق دستورالعمل سازمان بورس، شرکت‌های بورسی موظفند سود سهام را از سامانه سجام پرداخت کنند. بیشتر شرکت‌های بورسی با در نظر گرفتن منافع خود اقدام به پرداخت سود سهام از روش‌های دیگر، از جمله مراجعه حضوری سهامدار به بانک یا ارسال مدارک به شرکت بورسی است. (با بررسی اطلاعیه‌های سامانه کدال از ۴۹۰ شرکت بورسی، تنها ۲۱۸ شرکت از طریق سامانه سجام سود پرداخت نموده‌اند)

بنابر اعلام مدیر شرکت سرمایه‌گذاری مرکزی در دو روش غیرسجامی ۱۵ الی ۲۰ درصد سهامداران جهت دریافت سود خود اقدام می‌کنند. به جهت استقبال حداقلی جهت دریافت سود سهام خود، وجه سود سهام در حساب شرکت‌های بورسی باقی می‌ماند.علت پیگیری نکردن سهامدار جهت دریافت سود سهام خود در روش مراجعه حضوری، به‌صرفه نبودن و طولانی شدن فرآیند پرداخت است. در این روش هزینه رفت‌وآمد و افتتاح حساب به سهامدار تحمیل می‌شود. علاوه بر هزینه تحمیل‌شده زمانی که سهامدار باید صرف رفت‌وآمد به بانک کند و همچنین خطر ابتلا به بیماری کرونا فرآیند دریافت سود را به سازوکاری فاقد توجیه برای سهامدار تبدیل کرده است.در روش ارسال مدارک نیز به‌واسطه ارسال نشدن تأییدیه، توسط شرکت بورسی مبنی بر دریافت مدارک هویتی افراد، سهامدار نمی‌تواند از زمان واریز وجه آگاه شود. بنابراین می‌توان گفت مکانیسم دریافت سود از طریق ارسال مدارک، فرآیندی غیر شفاف است که منجر به سردرگمی سهامداران می‌شود.لازم به ذکر است در روش پرداخت از طریق سامانه سجام، ۹۵ درصد از سهامداران به سود خود می‌رسند. در این روش سهامدار بدون انجام کار خاصی سود سهام به شماره‌حساب اعلام شده توسط فعالان بازار واریز می‌شود.

نتایج پرداخت سود در روش‌های غیر سجامی

همان‌طور که گفته شد ۸۵ درصد از سهامداران از طریق روش‌های پرداخت غیرسجامی به سود سجام خود نمی‌رسند. از طرفی هم با توجه به دریافت نشدن سود توسط سهامداران، تنها انگیزه سرمایه‌گذاران برای ورود به بورس، افزایش قیمت سهام است که انگیزه‌های سوداگرانی که در بازار فعال هستند را تقویت می‌کند.عملاً با این کار، بورس ایران گزینه جذاب دیگری غیر از افزایش سرمایه از ناحیه رشد قیمت سهام به سرمایه‌گذاران ارائه نمی‌کند. با توجه به موارد ذکرشده؛ ادامه روند پرداخت سود سهام از طریق روش‌های غیرسجامی توسط شرکت‌های بورسی به مثابه مانعی جدی برای ورود سایر شهروندان و سهامداران خرد به بورس تلقی می‌شود.

همچنین وارد نشدن سرمایه جدید باعث کوچک ماندن و توسعه نیافتگی بازار خواهد بود. از همین رو به نظر می‌رسد برای جلوگیری از پرداخت سود سهام از روش‌های غیرسجامی، نقش‌آفرینی سازمان بورس الزامی است.سازمان بورس و اوراق بهادار باید در جهت جذاب شدن بازار سرمایه برای سرمایه‌گذاران و همچنین جلوگیری از تضییع حقوق سهامداران خرد با جدیت بیشتری بر روند واریز سود سهام توسط شرکت‌های بورسی نظارت کند. این سازمان می‌تواند با استناد به تبصره ۳ ماده ۵ «دستورالعمل ناظران پذیرفته‌شده در بورس» شرکت‌های بورسی را مکلف به پرداخت سود از سامانه سجام نماید.

منبع: اقتصاد آنلاین

قربانیان شرایط نابسامان بازار

نسیم توکل*

بسیاری از شرکت‌های تولیدی، تجاری و فعالان زنجیره تأمین صنعت الکترونیک ایران، برای پروژه‌های خود و سفارش دیگران مجبور به بازرگانی قطعات و تهیه ماژول‌های مورد استفاده در ساب سیستم‌ها و دستگاه‌های مربوط هستند.

در مدت اخیر، اولین سالی است که جهان به صورت گسترده‌ای با کمبود قطعات الکترونیک روبه‌رو شده و دلایل مختلفی معلول به وجود آمدن این شرایط است.

عرضه قطعات تقلب در بازار جهانی، خرابکاری صنعتی، نبود بسیاری قطعات قدیمی و جایگزینی موارد تازه و تولید نشدن برخی کلاس قطعات الکترونیک، از جمله مهم‌ترین علل شرایط کنونی است.

بحران تأمین و موانع تولید قطعات

با این حال، چالش بسیار بزرگی که کمبود قطعات الکترونیک در جهان ایجاد کرده، بر هم خوردن رابطه عرضه و تقاضا و به سبب آن، ایجاد نوسان شدید قیمتی در بازار است.در واقع، تولیدکننده، تأمین‌کننده و سیستم توزیع جهانی در هر لحظه نرخ‌های متفاوتی دریافت می‌کنند.به همین جهت قیمت محصول نهایی از ثبات برخوردار نیست.گاهی حتی با خرید صد درصد نقدی قطعات الکترونیک نیز شاهد تغییر قیمت هستیم. یعنی تا زمانی که پول خریدار به دست تأمین کننده می‌رسد (به ویژه با شرایط ایران) قیمت‌های از ۲۰ تا ۵۰ درصد دچار تغییر شده‌اند.

بحران طولانی می‌شود

بررسی چشم‌انداز این بحران بدون توجه به شناخت کلیت چرخه تولید تراشه‌های نیمه هادی، تشخیص پارامترهای دخیل و عوامل پدید آورنده امکان پذیر نیست.آنطور که مدیرعامل شرکت اینتل تأکید می‌کند این بحران برای مدت زمان طولانی ادامه خواهد داشت و او به پایان آن خوشبین نیست. فشار سفارش‌ها به اندازه‌ای است که مدیر عامل شرکت GlobalFoundries در گفت‌وگو اخیر خود از تکمیل ۱۰۰ درصد ظرفیت یک ساله این شرکت خبر داده است.اتفاقی که در تاریخچه آن سابقه ندارد.

چشم‌انداز آینده بازار جهان

براساس آخرین گزارش فصلی TSMC و UMC نیز ۱۰۰ درصد توان عملیاتی و تمام ظرفیت‌های موجود در حال بهره‌برداری هستند. به عبارت دیگر، خطوطی که در سال‌های گذشته به طور نرمال با ۹۰ درصد ظرفیت فعالیت می‌کردند، هیچ ظرفیت خالی برای سفارش جدید ندارند. در نتیجه سفارش‌های جدید به انتهای صف منتقل می‌شوند. در این میان کوچک‌ترین ناهماهنگی در تأمین مواد اولیه، تدارکات و ... به وقفه تولید بیشتر منجر می‌شود. هر چند تحلیلگران درباره حجم سفارش‌های مازاد و آینده بازار با یکدیگر اختلاف نظر دارند. با این حال، نگرانی موجود این است که در صورت ایجاد حباب سفارش مازاد، ریسک افت شدید سفارش به شوک معکوس و ضرر صنعت نیمه هادی منتج می‌شود.

هم اکنون تمامی شرکت‌های تولیدکننده، سیاست‌های فروش سخت‌گیرانه‌ای را در بررسی، ثبت و تحویل سفارش‌ها در پیش گرفته‌اند.

تحمیل زیان یکطرفه به شرکت‌های تجاری

وجود این وضعیت متأسفانه ضرر و زیان فراوانی به شرکت‌های تولید کننده قطعات الکترونیک، ماژول‌ها، ساب سیستم‌های و گروه‌های بازرگانی و تأمین کننده قطعه در ایران تحمیل کرده است.در واقع، تا زمانی که قطعه به انبار آن‌ها می‌رسد و تحویل شرکت حمل کننده برای رسیدن به دست مشتری می‌شود، قیمت‌ها کاملاً متفاوت شده است.این در حالی است که دولت در مناقصه‌های خود قیمتی را به عنوان مرجع در نظر می‌گیرد. اما شرکت‌ها را به مدت طولانی برای واریز پیش پرداخت در انتظار می‌گذارند.زمانی که واریز انجام می‌شود بازار در شکلی کاملاً متفاوت به سر می‌برد.

قیمت‌ها قابل تغییر نیست

در حالت مناقصه قیمت‌ها قابل تغییر نیست و تا زمانی که تأمین کننده قطعات را تحویل می‌دهند میزان زیادی به قیمت اولیه افزوده شده است.با این حال، مشتری دولتی تغییر قیمت در حد واقعی بازار را نمی‌پذیرد.از آن بدتر، وقتی از بخش خصوصی خریدی انجام می‌شود چالش‌های فراوانی به وجود می‌آید.با اینکه فعالان اقتصادی به خوبی از مشکلات و موانع در خرید و واردات قطعات الکترونیک آگاه هستند، دشواری‌های بیشماری ایجاد می‌کنند.در حالی که بخش خصوصی به صورت مداوم با نبود قطعات، عدم جایگزینی و کمبود روبه‌رو است و آگاهی کاملی از شرایط دارد، در ضرر و زیان شریک نمی‌شود.

شرکت‌های تجاری؛ قربانیان شرایط

از این رو، در یکسال گذشته شرکت‌های تجاری قربانیان و پیشمرگان شرایط نابسامان بازار و تغییرهای لحظه‌ای قیمت شده‌اند.بیشتر به این دلیل که نوع قراردادها و ساختار حاکم بر مناقصات دولتی پاسخگوی نابسامانی و به هم ریختگی قیمت در بازار نیست و اصولاً تحمل شرایط کنونی را ندارد.بنابراین بهترین راه را در تحمیل هزینه‌ها و سوق دادن زیان به سوی تأمین‌کننده یا گروه‌های تجاری یافته است.حداقل اینکه اگر پس از یک سال نمی‌توانیم از شرکت‌های دولتی و خود دولت انتظار انعطاف، تسهیل و درک شرایط کمبود و نوسان قیمت در بازار جهانی را داشته باشیم، از شرکت‌های خصوصی و گروه‌های فعال اقتصادی در بازار قطعات الکترونیک ایران انتظار داریم که از وضعیت جهانی درک روشنی داشته باشند.آن‌ها باید در راستای نفع جمعی و زیان جمعی حرکت کنند و بتوانند براساس قیمت‌های روز پرداخت‌ها را به تأمین کنندگان انجام دهند.

*** عضو اتاق بازرگانی تهران**

سیاست
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

نقدروز

ملاقات‌های بی سر و صدای روحانی با رهبری و لاریجانی

حسن روحانی چند هفته پیش طبق خبری که اخیراً منتشر شد به دیدار رهبری رفت و همه منتظر جزئیات آن هستند اما حالا خبر رسیده که او بعد از انتخابات با علی لاریجانی کاندیدای رد صلاحیت شده انتخابات سیزدهم نیز دیدار کرده است، ملاقات‌هایی که اگرچه اصل آن مورد تأیید است اما درباره جزئیات آن خبرهای ضد و نقیضی وجود دارد. حسن روحانی حدود ۵ ماه پیش کلید ساختمان پاستور را به سیدابراهیم رئیسی رئیس دولت سیزدهم داد. از آن روز تا به الان، او نه با رسانه‌ای مصاحبه کرده و به جز ۳ توئیت که اولی درباره، میلاد پیامبر، سالروز تأسیس شورای عالی امنیت ملی و دیگری درباره محکوم کردن کشتار بی‌رحمانه در قندوز توسط طالبان بود دیگر هیچ حرکت سیاسی انجام نداد و به نوعی بعد از دوران ریاست جمهوری روزه سکوت در پیش گرفته است.اما در این بین، محمد مهاجری فعال سیاسی اصولگرا خبر از ملاقات حسن روحانی با رهبری داد. وی در صفحه توییتری خود نوشت: «حتی اگر از محتوای دیدار اخیر یک‌ساعته حسن روحانی با رهبر معظم انقلاب هیچ خبری منتشر نشود، اصل خبر پیام مهمی دارد برای اهالی سیاست؛ چه راست، چه چپ، چه دلواپس، چه...» خبری که در همان روز توسط یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب نزدیک به رئیس‌جمهور دوران اصلاحات در گفت‌وگو با ایلنا تأیید شد. جواد امام اعلام کرد که این دیدار چند هفته پیش انجام شده و روحانی در گزارشی که به دوستانش داده از محتوای رد و بدل شده در این گفت‌وگو احساس رضایت داشته است. پیش از این نیز در خبر غیررسمی که حالا رسمی شده، آمده بود که حسن روحانی رییس‌جمهور سابق برای دیدار با رهبر انقلاب درخواست ملاقات فرستاده که در نهایت این دیدار به طور خصوصی انجام شده است. در جزئیات غیررسمی این دیدار آمده که حسن روحانی درباره عملکرد دولت به ویژه در ماه‌های پایانی منتهی به تحویل دولت جدید به رهبری گزارش داده است. هر چند که برخی خبرها حاکی از آن بود که روحانی پس از پایان ۸ سال حضور در پاستور برای استراحت به کیش رفته بود حالا پس از انتشار خبر دیدار روحانی با رهبری، شایعه شده است که رئیس دولت تدبیر و امید در کنار دیدار با رهبری با چهره‌های شاخص سیاسی کشور همچون علی لاریجانی رئیس مجلس پیشین و کاندیدای رد صلاحیت شده در انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم و علی اکبر ناطق نوری سومین رئیس مجلس شورای دیدار داشته است. البته لازم به ذکر است که عزت الله یوسفیان ملاء نماینده پیشین مجلس و از نزدیکان علی لاریجانی در گفت‌وگو با ایلنا اعلام کرد که دیداری میان علی لاریجانی و حسن روحانی با موضوع برنامه‌ریزی برای حل مسائل کشور اتفاق نیفتاده است. اما طبق شنیده‌های ایلنا در کنار شایعه دیدار روحانی با لاریجانی، جزئیات غیررسمی از دیدار روحانی با رهبری منتشر شده است. در یکی از این روایت‌های غیررسمی آمده است که روحانی به رهبری از سه کار مهم دولت از جمله حجم دلار نقد در خزانه، خرید ۱۰۰ میلیون واکسن کرونا، رساندن برجام به مرحله آخر و امضا آن برای تحویل به دولت سیزدهم گزارش داده است. در روایت دیگری آمده که جلسه دیدار روحانی با رهبری آنچنان خوب پیش نرفته و رهبری از خالی بودن خزانه و شرایط تحویل آن به دولت جدید انتقاد کرده‌اند. اما نکته دیگری که در فضای رسانه‌ای به آن اشاره شده این بود که براساس آنچه که در گذشته اتفاق می‌افتاد معمولاً روسای‌جمهور بعد از پایان دوره‌شان به عضویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام منصوب می‌شدند اما گویا، رهبری حتی پیشنهادی هم در این موضوع به روحانی نداده‌اند. در روایت غیر رسمی دیگری که در رسانه‌ها به آن اشاره شده و صحت آن بعید به نظر می‌رسد، آمده است که در ملاقات حسن روحانی با رهبری، وی خودش را برای ریاست مجمع تشخیص مصلحت به رهبری پیشنهاد داده اما رهبری به دلیل آنکه وی در جلسات مجمع حاضر نبوده این پیشنهاد را رد و از او درباره این موضوع نیز انتقاداتی کرده‌اند.یکی دیگر از روایت‌ها هم این بود که روحانی درباره پرونده سیف و احمد عراقچی معاون ارزی بانک مرکزی که به هشت و ده سال محکوم شده بودند، گزارش داده و نسبت به برخورد صورت گرفته با آنها ابراز گلایه کرده تا جایی که رهبری در نامه خود به قوه قضائیه دستور دادند تا حکم جائرانه داده نشود که این حکم نیز توسط دیوان عالی نقض شد.

دولت سیزدهم با چالش تعدد تصمیم‌گیری اقتصادی مواجه است

شکاف در تیم رییسی!

گروه سیاسی: یکی از وعده‌های محسن رضایی در زمان رقابت‌های ریاست جمهوری ۱۴۰۰، افزایش ۴۵۰ هزار تومانی یارانه‌ها بود و حالا به نظر می‌رسد که او می‌خواهد، در مقام معاون اقتصادی رئیس جمهور، آن را دنبال کند. با این حال اعتبار سخنانش با تکذیب فوری احسان خاندوزی زیر سؤال رفت. اخیراً محسن رضایی، معاون اقتصادی دولت، اعلام کرد که از ابتدای دی‌ماه سالجاری یارانه‌ها دو برابر می‌شود و هر خانواده چهار نفره ۸۰۰ هزار تومان یارانه و کالا دریافت می‌کنند. وی با اشاره به اینکه بخشی از یارانه از طریق «بن کارت» به صورت کالا پرداخت می‌شود، گفت قرار بود این طرح از ابتدای آذرماه اجرایی شود ولی چون بن کارت‌ها آماده نشد، به ابتدای دی‌ماه موکول شده است. اما این خبر کام کسی را شیرین نکرد، چرا که وزیر اقتصاد بلافاصله در واکنش به آن گفت: «در خصوص زمان تغییر یارانه‌ها و افزایش میزان پرداخت یارانه‌ها، هیچ تاریخ دقیقی تعیین نشده است.» این تکذیب با خود دو پیام به همراه داشت اول اینکه معاون اقتصادی رئیس جمهور پیامد این وعده را محاسبه نکرده بود و دوم اینکه شکاف در تیم اقتصادی دولت در حال افزایش است.

■ دست بسته دولت در تحقق وعده‌های اقتصادی

واقعیت این است که هر یک ریال هزینه تازه برای دولت باید با اطلاع و دادن تعهد از سوی وزارت اقتصاد باشد و این وزارت خانه برنامه خود را باید برای به دست آوردن همان یک ریال هزینه تازه مشخص کند. اما در شرایط حاکم بر اقتصاد کشور، برنامه‌ریزی برای بدست آوردن همان یک ریال هم کاری دشوار است. بنابراین با این دست بسته معلوم نیست که دولت چگونه می‌خواهد بار سنگین افزایش یارانه‌ها را به دوش وزارت اقتصاد بگذارد. از سوی دیگر دولت لایحه بودجه را بدون تغییر در میزان یارانه‌ها به مجلس ارائه داده است و یکی از ابهامات وعده دوبرابر شدن یارانه نقدی منبع تأمین اعتبار آن است.

■ تعدد تصمیمات اقتصادی با ایجاد گسل‌های جدید

نحوه اطلاع‌رسانی در مورد افزایش یارانه حکایت از ایجاد گسل‌های جدید در تیم اقتصادی دولت دارد. اخباری که اخیراً منتشر شده نشان می‌دهد که بی‌توجه اعضای تیم اقتصادی دولت از جمله «مسعود میر کاظمی» رئیس سازمان برنامه و بودجه، «محسن رضایی» معاون اقتصادی رئیس جمهور و «محمد مخبر» معاون رئیس رئیس جمهور و رئیس تیم اقتصادی دولت سیزدهم نسبت به نقشه راه مطرح شده از سوی سید احسان خاندوزی ناشی از افزایش اختلافات در تیم اقتصادی دولت است. «لطفعلی بخشی» اقتصاددان و استاد دانشگاه علامه طباطبائی در این باره می‌گوید: درحال حاضر آنچه که از عملکرد و گفتار تیم اقتصادی دولت سیزدهم متبادر می‌شود، ضعف علمی و در عین حال تجربی اعضای کادر اقتصادی دولت است. وی می‌گوید: از سوی دیگر این شرایط تأکیدی بر آن است که معاون اقتصادی دولت با فضا و محیط فعلی اقتصاد کشور فاصله بسیار زیادی دارد، کادر اقتصادی دولت از هماهنگی برخوردار نیست و دولت سیزدهم با چالشی تحت عنوان» تعدد تصمیم‌گیری اقتصادی» مواجه است.

■ اقتصاددانان چه می گویند؟

از زمان آغاز پرداخت یارانه‌های نقدی به مردم، تجربه نشان داده‌است که این امر نمی‌تواند در مهار مشکلات اقتصادی و تورم موجود تأثیرگذار باشد. اکنون بسیاری از کارشناسان اقتصادی تأکید دارند، چنین اقدامی تبعات اقتصادی متعددی برای دولت به دنبال دارد. از جمله وحید محمودی اقتصاددان در این باره گفت: اقتصاد کشور درحال حاضر دچار یک تورم دو رقمی ۴۰ تا ۵۰ درصدی است. همچنین افزایش حجم نقدینگی که پیش‌بینی می‌شود با نزدیک شدن به سال جدید به ۵ هزار میلیارد تومان برسد به دلیل تحریم‌ها و مشکلات ساختاری موجود، نمی‌تواند این حجم از نقدینگی را جذب کند. وی افزود: از طرف دیگر دولت با کسری بودجه مواجه است و راهکارهایی که برای کسری بودجه دارد، چیزهایی مثل افزایش قیمت خوراک، سوخت مالیات بر کالاها و... است که این موارد به دنبال خود بر کاهش درآمد صادراتی کشور و پایین آمدن شاخص‌ها در بورس همراه است. بنابراین هرگونه مدیریت و تصمیم بدون دیدن ظرفیت‌های اقتصادی می‌تواند تورم را در اقتصاد کشور تشدید کند. این اقتصاددان درمورد افزایش یارانه‌ها، مطرح کرد: با توجه به تورم اقتصادی در کشور و کاهش قدرت خرید مردم اگر بخواهیم با دید دلسوزی اجتماعی و بدون منطق اقتصادی به این مسأله نگاه کنیم، قابل فهم است، اما اگر بخواهیم با تدبیر اقتصادی تصمیم بگیریم، هرگونه افزایش بی‌رویه یارانه‌ها در شرایطی که منبعش را سلبی می‌بینیم، به بخش‌های دیگر اقتصاد و بخش واقعی تولید آسیب می‌زند و می‌تواند در میان مدت به ضرر همه از جمله آن کسانی که برای‌شان چنین تصمیمی را می‌گیریم، تمام شود. گروهی از کارشناسان اقتصادی نیز معتقدند که این افزایش یارانه‌ها برای جبران اثرات تورمی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، صورت می‌گیرد.

■ اطلاع‌رسانی دوگانه تیم اقتصادی دولت

این دوگانگی‌ها در اطلاع‌رسانی از سوی بالاترین مقام‌های ستاد اقتصادی دولت در تیم تازه تأسیس شده دولت، جای شگفتی دارد. این درحالی است که خاندوزی و بقیه اعضای ستاد اقتصادی دولت اخیراً تأکید کرده‌اند که گروه اقتصادی دولت هماهنگ و منسجم است. اما عدم هماهنگی در اطلاع‌رسانی نشان می‌دهد که محسن رضایی چیزی را می‌داند که خاندوزی نمی‌داند یا خاندوزی تصمیم‌هایی می‌گیرد که معاون اول از آن‌ها بی‌اطلاع است. واکنش تلویحی رئیسی به ماجرای رضایی و خاندوزی نیز این گفته را تأکید می‌کند. رئیس جمهور در این زمینه گفت: اعلام مواضع و اطلاع‌رسانی از مسائل مرتبط با دولت باید کاملاً با هماهنگی سخنگوی دولت انجام شود. از سوی دیگر مدیر و محور اقدامات و برنامه‌های اقتصادی دولت شخص معاون اول رئیس جمهور است و هر گونه اطلاع‌رسانی در خصوص مباحث اقتصادی نیز باید با هماهنگی‌ایشان باشد. باید گفت یکی از مهمترین عوارض ادامه دار شدن چنین چالش‌هایی، بی‌اعتمادی مردم نسبت به دولت است. این سؤال در افکار عمومی مطرح است که آیا دولت رئیسی هم مانند دولت روحانی، هیچ برنامه دقیقی برای تعیین تکلیف یارانه نقدی ندارد و قصد دارد با آزمون و خطا پیش برود؟

گفتگو با عربستان؛ اولویت دوم

دونالد ترامپ، رئیس جمهوری سابق آمریکا هر چند چهار سال بیشتر بر مسند قدرت نبود، اما یادگارهای تلخ و دردسرسازی از خود به جای گذاشت که آثار و تبعات آن همچنان بر دوش سایر قدرت‌های جهانی و به ویژه منطقه غرب آسیا سنگینی می‌کند. در این میان خروج غیر قانونی از برجام و زمینه سازی برای عقد «پیمان ابراهیم» دو نمونه از مخرب‌ترین و اثر گذارترین این اقدامات هستند که به طور خاص منافع و امنیت جمهوری اسلامی ایران را هدف قرار داده‌اند. از بازگشت تحریم‌های برجامی و فراتر از برجام که همچنان سایه شوم آنها بر سر ملت ایران سنگینی می‌کند که بگذریم، ترامپ با تشویق کشورهای عربی به عادی سازی روابط با اسرائیل، بذر شوم تفرقه و دو دستگی را در منطقه استراتژیک غرب آسیا کاشت و آسیبی به آرمان فلسطین زد که پیش از این مسبوق به سابقه نبوده است.

در سایه مشروعیتی که عادی سازی مناسبات برای اسرائیل ایجاد کرده، این رژیم شهرک سازی های غیر قانونی خود را توسعه داده، بر سطح فشار و خشونت نسبت به شهروندان فلسطینی ساکن سرزمین‌های اشغالی و نوار غزه افزوده و سرمست از این پیروزی، به سمت معرفی جمهوری اسلامی ایران به عنوان دشمن و تهدید اصلی و مشترک اعراب و اسرائیل و خارج کردن فلسطین از حلقه توجه کشورهای عربی پیش می‌رود. تصمیم نفتالی بنت، نخست وزیر رژیم اسرائیل برای تشکیل جلسه رسمی دولت در بلندی‌های جولان اشغالی از دیگر تبعات توافق ابراهیم و عادی سازی روابط برخی کشورهای عربی با این رژیم است که پیامی جز تأکید این رژیم بر ادامه اشغالگری و سیاست توسعه سرزمینی ندارد. البته در توافق ابراهیم، این تنها رژیم اسرائیل نیست که به اهداف و منافع خود می‌رسد؛ هر چند در رسانه‌های عربی تلاش می‌شود تا بعد اقتصادی، فرهنگی و ورزشی همکاری‌های اعراب و اسرائیل پررنگ شود، اما واقعیت این است که این توافق بیش از هر چیز رنگ و بوی سیاسی و امنیتی دارد. کشورهای عرب حاضر در این پیمان، به ویژه امارات و بحرین در تلاشند از نفوذ لابی اسرائیل در آمریکا به نفع خود استفاده کنند و ضمن تشدید سیاست ایران هراسی و متقاعد کردن واشنگتن به تداوم سیاست‌های سخت گیرانه در قبال ایران، توجه آمریکا و همپیمانان اروپایی‌اش را به مشکلات خود از جمله انتقادات مربوط به حقوق بشر منحرف کنند و این دولتها را برای تداوم حضور در منطقه خلیج فارس و فروش چشمگیر تسلیحات به دولت‌های این منطقه متقاعد کنند.

حال سؤال کلیدی این جاست که آیا این روابط می‌تواند پایدار باشد و به سایر کشورهای عربی هم گسترش پیدا کند یا به دلیل تغییر دولت در آمریکا و فشار افکار عمومی جهان اسلام متوقف می‌شود و به تدریج به سردی می‌گراید؟ هر چند پیشبینی دقیق آینده کار ساده‌ای نیست، اما شواهد و قراین موجود حاکی از آن است که اگر تغییر جدی در ساختار روابط منطقه‌ای ایجاد نشود، در سال‌های آینده شاهد عادی شدن روابط دیپلماتیک تعداد بیشتری از کشورهای عربی مسلمان با اسرائیل خواهیم بود!

این ادعا بر دلایل مختلفی استوار است؛ دلیل نخست وابستگی و سرسپردگی دولت‌های عرب منطقه به آمریکا است، دولت‌های آمریکا نیز از هر طیف و گرایش سیاسی که باشند تحت نفوذ لابی اسرائیلی قرار دارند و بنابراین به دنبال امنیت و منافع اسرائیل هستند؛ نتیجه چنین ترکیبی این می‌شود که همچنان دولت‌های عربی بیشتری برای عادی سازی روابط با اسرائیل تشویق می‌شوند و تحت فشار قرار می‌گیرند. دلیل دوم ضعف جامعه مدنی در کشورهای عربی و خاموش شدن صدای افکار عمومی جهان اسلام است؛ در حالی که بعد از توافق ابراهیم اعتراضاتی در برخی کشورهای اسلامی از جمله پاکستان، بحرین و سودان صورت گرفت، سکوت کشورها و ملت‌های اسلامی بعد از اولین سفر و دیدار نخست وزیر اسرائیل از امارات متحده عربی نشان داد حساسیت‌های اولیه به عادی سازی روابط با اسرائیل تا حد زیادی کاهش یافته و بنابراین دولت‌های عربی می‌توانند بدون نگرانی از تبعات سیاسی و اجتماعی برقراری روابط نزدیک و استراتژیک با رژیم اسرائیل در این مسیر گام بردارند.

دلیل سوم نیز تمایل دولت بایدن برای بازگشت به برجام و پایان دادن به مناقشه هسته‌ای با ایران است؛ مسأله‌ای که اسرائیل و دولت‌های عرب منطقه را به طور مشترک نگران می‌کند. بی شک ایرانِ فارغ از تحریم و فشار، قدرتی منطقه‌ای و رقیبی جدی خواهد بود و «جلوگیری از ظهور مجدد ایران قدرتمند» هدف مشترکی است که اعراب و اسرائیل را به هم نزدیک می‌کند.

البته در پرونده عادی‌سازی روابط یا همان توافق ابراهیم، عربستان سعودی مهره کلیدی و اثر گذار است و طبیعی است که اسرائیل با تحت فشار قرار دادن دولت آمریکا بیش و پیش از هر چیز به دنبال متقاعد کردن این به اصلاح رهبر جهان اسلام برای عادی سازی روابط است تا به دنبال آن شرم این کار برای بقیه دولت‌های عرب نیز شکسته شود. در حال حاضر سعودی‌ها اعلام کرده‌اند که اگر اسرائیل مایل به عادی‌سازی روابطش با ریاض است باید ابتدا مساله فلسطین حل و فصل شود؛ صِرف این اظهار نظر میزان تمایل و فشار اسرائیل برای کشاندن عربستان به دایره توافق ابراهیم را نشان می‌دهد؛ مسأله ای که تهدید جدی برای آرمان فلسطین و البته برای منافع و امنیت جمهوری اسلامی ایران است.

بنابراین هر چند بسته شدن صندوق ابراهیم در دولت بایدن (صندوقی که دونالد ترامپ آن را با سرمایه آمریکا و امارات برای حمایت از پروژه‌های عادی سازی تأسیس کرد) و عقب نشینی وی از وعده‌ها و سیاست‌های دولت سابق آمریکا به مراکش و سودان در کنار اختلافات عربستان و امارات، لطمه‌های اساسی به پیمان ابراهیم هستند و می‌توانند کور سوی امیدی برای تضعیف این توافق باشند، اما با این وجود دستگاه سیاست خارجی ایران نباید شاهد و ناظر منفعل شرایط باشد و به مؤثر واقع شدن این امور دل‌خوش کند.در شرایط کنونی شاید مفیدترین اقدام و کاری‌ترین پاتک به تلاش‌های اسرائیل، جدیت ایران در به ثمر رسیدن گفت و گوها با عربستان است که تاکنون چهار دور آن با میانجی گری و به میزبانی عراق برگزار شده است. اگر جمهوری اسلامی ایران مایل است آرمان فلسطین همچنان نخستین دغدغه کشورهای اسلامی باشد، کشورهای عرب همسایه روابط خود را با اسرائیل توسعه ندهند و در نتیجه پای این رژیم توسعه طلب به حیاط خلوت‌های ایران باز نشود؛ کاربردی‌ترین راه رفع اختلافات و از سر گیری روابط با عربستان و تقویت وحدت و یکدستی در جهان اسلام است. بنابراین پیشنهاد می‌شود در کنار مذاکرات هسته‌ای، مذاکره جدی و بی وقفه با عربستان نیز به اولویت اساسی دستگاه سیاست خارجی کشور تبدیل شود.

یادداشت

بایدن به «برجام» پایبند می‌ماند؟

علی امیدی
دانشیار روابط بین الملل دانشگاه اصفهان

در روزهای پایانی سال ۲۰۲۱، دور هشتم مذاکرات وین (۲۷ دسامبر) آغاز شد. پیش از این، علی باقری، مذاکره کننده ارشد ایران به مسکو سفر کرد و حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران نیز با همتای چینی خود تلفنی صحبت کرد تا هماهنگی لازم با متحدین ایران صورت داده باشند. پیش‌تر از این، آقای ابراهیم رئیسی، رییس جمهوری جدید ایران در یک برنامه تلویزیون دولتی ایران گفته بود: «ما به دنبال مذاکره برای مذاکره نیستیم. به دنبال مذاکرات نتیجه‌محور هستیم. و نتیجه‌ای هم که به دنبالش هستیم این است که تحریم‌ها برداشته شوند.» وزیر امور خارجه ایران نیز با اشاره به «حسن‌نیت» مقامات تهران برای «ادامه مذاکرات نتیجه‌بخش تا لغو تمامی تحریم‌ها علیه ایران» تأکید کرد: «آمریکا و ترویکای اروپایی باید بدانند که پنجره مذاکرات برای همیشه باز نخواهد ماند. حسین امیرعبداللهیان در مقاله‌ای که به‌طور اختصاصی برای روزنامه کامرسانت، چاپ مسکو نوشت تأکید کرد جمهوری اسلامی قصد دارد به «تلاش‌های فعال دیپلماتیک در جهت لغو تحریم‌های آمریکا» ادامه دهد. پیش از این، هیئت ایرانی به ریاست علی باقری در مذاکرات قبلی وین پنج شرط را مطرح کرد. اولین خواسته ایران در وین، لغو تحریم‌های مرتبط با برجام و تحریم‌ها با عناوین دیگر است.دو شرط دیگر هیأت ایرانی در مذاکرات وین امکان راستی آزمایی لغو تحریم‌ها و نیز دادن ضمانت است. تهران در این دور از مذاکرات همچنین، جبران خسارات وارده به ایران و بازگشت همه طرف‌ها به پایبندی به توافق هسته‌ای را به عنوان شروط چهارم و پنجم خود مطرح کرده است. ایران همچنین دو سند پیشنهادی راجع به لغو تحریم‌ها و اقدامات هسته‌ای متناسب تهران به طرفین مذاکرات وین ارائه کرده و منتظر دریافت پاسخ است.

به نظر می‌رسد خواسته کانونی مقامات دولت جدید ایران برای موفقیت مذاکرات هسته‌ای، لغو تحریم‌های استراتژیک مانند آزادی صادرات نفت ایران و انتقال پول‌های ایران و همچنین ضمانت امریکا در عدم تکرار تجربه دولت دونالد ترامپ در خروج از برجام است. بقیه مطالبات ایران بیشتر ابزار چانه زنی است تا یک شرط تعیین کننده یا بازدارنده. چون ایران تحت‌تاثیر ضرب‌المثل ایرانی «مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد» به مذاکرات جدید هسته‌ای می‌نگرد و به گونه‌ای تضمین در تداوم تعهد امریکا را می‌طلبد. همانطور که مقامات امریکایی از جمله رابرت مالی بیان کرد آمریکا آمادگی دارد که در ازای بازگشت ایران به تعهدات برجامی و طولانی ساختن زمان گریز هسته‌ای، تحریم‌های استراتژیک را نیز بصورت گام به گام معلق کند. ولی دولت بایدن قادر نیست تحریم‌های مصوب کنگره امریکا علیه ایران را لغو کند یا اینکه ضمانت بدهد که دولت بعدی امریکا متعهد به برجام خواهد بود. از طرف دیگر، دولت امریکا همچنین قادر نخواهد بود که برجام را تبدیل به معاهده کند و به تصویب مجلس سنای امریکا برساند. ولی یک راه حل میانی برای اطمینان دادن ایران وجود دارد و آن هم پذیرش قضاوت اجباری دیوان دادگستری لاهه است.

معمولاً در اکثر معاهدات بین المللی برای حسن اجرای مفاد این معاهدات توسط کشورهای متعاهد و یا حل و فصل اختلافات بعدی، شرط پذیرش قضاوت اجباری دیوان دادگستری درج می‌شود. اما مشکل اینجاست که برجام یک معاهده نیست. اما برای این مشکل راه حل وجود دارد. کشورهای اطراف برجام می‌توانند این سند را ذیل توافقنامه یا مودس ویوندی قرار بدهند. طبق بند ۱ ماده ۲ حقوق معاهدات، «معاهده عبارت است از یک توافق بین المللی که بین کشورها بصورت کتبی منعقد شود و مشمول حقوق بین الملل باشد، صرف نظر از عنوان خاص آن و اعم از اینکه در سندی واحد یا در دو یا چند سند مرتبط به هم منعکس شده باشد.» بنابراین، توافقنامه یا مودس ویوندی مکتوب نیز مشمول حقوق معاهدات قرار می‌گیرند. در این صورت، از یک طرف نیاز به تصویب مجلس سنای امریکا یا مجلس ایران نخواهد بود و از طرف دیگر، تعهد لازم الاجرا برای دولت‌های بعدی امریکا خواهد بود. چون در صورت خروج مجدد دولت امریکا از برجام، ایران می‌تواند به دیوان دادگستری مراجعه و تقاضای خسارت کند. در اینجا، قضات دیوان دادگستری با رجحان حقوق بین الملل بر حقوق داخلی کشورها، پرونده را قابل پذیرش می‌دانند و به قضاوت می‌پردازند. این موضوع می‌تواند نقش بازدارنده حقوقی برای دولت‌های بعدی امریکا در خروج یکجانبه از برجام ایفا کند و ایران نیز با انگیزه بیشتری به پذیرش دیپلماسی روی می‌آورد. از طرف دیگر، برای اینکه درزهای حقوقی توافق جدید هسته‌ای بسته شود، لازم است که اطراف برجام، سند جدید را امضا کنند. چون طبق بند ۱ ماده ۱۲ حقوق معاهدات، امضای یک سند، شرط لازم پذیرش مفاد یک سند و تعهدات حقوقی مربوطه است. همچنین در آن سند باید قید شود که رضایت پایدار یک کشور به التزام در قبال یک معاهده یا توافقنامه از طریق امضای نماینده آن کشور حاصل خواهد شد.

| اقتصاد |
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

گزارش

ارزترجیحی حتی برای دارو و گندم هم حذف می‌شود

تورم برنامه ریزی شده؟

زهرا شکری
روزنامه‌نگار

مسئولان سازمان برنامه و بودجه، به فاصله‌ای کوتاه بار دیگر با طبیعی اعلام کردن افزایش قیمت‌ها بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تاثیرگذاری هفت درصدی بر تورم کل تاکید کردند و اعلام شد که در سال بعد چیزی به اسم ارز ترجیحی وجود ندارد و حتی برای دارو و گندم اصلاح صورت خواهد گرفت. با وجود بحث‌هایی که در رابطه با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از اقلام اساسی وارداتی وجود داشت در نهایت ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۱ نشان داد که در سال آینده دیگر خبری از تأمین ارز واردات با نرخ ترجیحی نخواهد بود. ارز ترجیحی از فروردین ۱۳۹۷ وارد چرخه تجاری شد و بعد از اینکه برای تمامی اقلام وارداتی اختصاص پیدا کرد، این رویه اصلاح و به تدریج لیست اقلام دریافتی کاهش یافت و حدود دو سالی است که فقط برای هفت قلم گندم، جو، کنجاله سویا، ذرت، روغن، دانه‌های روغنی و بخشی از دارو، تجهیزات و ملزومات پزشکی پرداخت می‌شود ولی در این فاصله حدود چهار ساله با رشد قیمت ارز در بازار و سامانه نیما، رانت ارز ۴۲۰۰ نیز سنگین‌تر شد آنهم در شرایطی که کالای رسیده به دست مردم منطبق با نرخ ارز دریافتی نبود. در بودجه امسال مقرر بود دولت بعد از شش ماه نسبت به تعیین تکلیف ارز ۴۲۰۰ اقدام کند که گزارش‌های بانک مرکزی نیز نشان داد حدود هشت میلیارد دلاری که برای استفاده از این ارز تعیین شده بود در نیمه اول امسال به پایان رسید، از این رو بحث حذف ارز ترجیحی حتی برای نیمه دوم هم مطرح شد ولی ظاهراً هنوز اجرایی نشده است. اما در جریان حذف ارزترجیحی با وجود تاکیدی که از سوی مسئولان و کارشناسان بر رانت سنگین و تبعات ادامه ارائه آن وجود دارد موضوع افزایش قیمت‌ها و تورم بعد از آن و نوع مدیریت دولت بعد از حذف بسیار حائز اهمیت است.

■ افزایش قیمت بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ طبیعی است

این در حالی است که چندی پیش و در نشست بودجه ۱۴۰۱ مسعود میرکاظمی –رئیس سازمان برنامه و بودجه– با ارائه توضیحاتی درباره لزوم حذف ارز ۴۲۰۰، تبعات تورمی آن را تائید و اعلام کرد که طبیعی است که بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ قیمت‌ها بالا برود و برای همین هم است که دولت برنامه حمایت ریالی را در دستور کار قرار داده است. وی همچنین گفته بود که در نتیجه حذف یارانه از نهاده‌های تولید وارداتی ممکن است قیمت کالاهای مربوطه از جمله مرغ و تخم مرغ بالا برود که دولت می‌خواهد از مابه التفاوت آن استفاده کرده و در پنج دهک پایین پرداخت انجام دهد تا بتواند قدرت خرید بالاتری داشته باشد.

■ تورم کل تا بیش از ۷ درصد رشد می کند

اظهارات میرکاظمی در رابطه با تورم ناشی از حذف ارز ۴۲۰۰ از این حکایت داشت که بررسی‌هایی که از سوی برخی دستگاه‌ها از جمله سازمان برنامه وبودجه، وزارت اقتصاد و مرکز پژوهش‌های مجلس صورت گرفته نشان داده است که نرخ تورم بعد از حذف ارز ترجیحی حدود ۷.۶ درصد افزایش داشته باشد، اما او گفته بود که از سوی دیگر موجب برگشت ۶.۹ درصدی خواهد شد با این توجیه که با افزایش قیمت‌ها، پول بیشتری از بازار جمع شده و پایه پولی اصلاح خواهد شد.

■ کسی منکر گرانی بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ نیست

در همین رابطه به تازگی پورمحمدی – معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه– نیز طی اظهاراتی (در یک برنامه تلویزیونی) بار دیگر مهر تائیدی بر تورم ناشی از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی زده و گفته که می‌تواند در مجموع حدود هفت درصدی تورم کل را افزایش دهد. وی این طور گفته که هیچکس منکر افزایش قیمت‌ها بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ نیست و طبیعی است که قیمت بالا برود، به هر حال با حذف ارز ترجیحی از اقلامی مانند کنجاله سویا، قرار نیست که مسکن گران شود بلکه قیمت کالاهایی مانند تخم مرغ و مرغ رشد می‌کند که دولت هم قصد دارد در جریان این حذف مابه‌التفاوت را به دهک‌های پایین برگرداند؛ به طوری که یارانه به نحوی توزیع شود که دیگر به دست حلقه‌های واسطه نرسیده و مستقیم در اختیار مردم قرار بگیرد.

■ ارز ۴۲۰۰ نداریم حتی برای دارو و گندم اصلاح می‌شود

در اظهارات معاون اقتصادی سازمان برنامه بودجه به این هم اشاره شده که در سال آینده دیگر چیزی به اسم ارز ترجیحی وجود ندارد و حتی در مورد گندم و دارو نیز اصلاح انجام خواهد شد، چرا که دارویی که با ارز ۴۲۰۰ تأمین می‌شود در نهایت از کشورهای دیگر سر درآورده است، این اعلام پورمحمدی نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۱ ارز ۴۲۰۰ دارو و گندم هم دستخوش تغییر خواهد شد.

■ فضای سوءاستفاده کنندگان بسته شده است؟

شاید کمتر کارشناس و مسئولی باشد که لزوم اصلاح رویه ارز ۴۲۰۰ تومانی و برچیدن بساط رانت آن را تائید نکند، حتی دولت قبل که خود بانی ورود این ارز بود قبول داشت که باید حذف شود، ولی در این بین نوع مدیریت بازار و یارانه ناشی از آن قابل توجه است، این در حالی است که دولت تاکنون آنچه درباره برنامه خود برای دوران بعد از حذف اعلام کرده به پرداخت ریالی برمی‌گردد که منابع حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی نیز در لایحه بودجه سال آینده برای آن پیش‌بینی کرده است، یارانه‌ای که گفته می‌شود بین ۹۰ تا ۱۲۶ هزار تومان است، ولی هنوز تکلیف آن رسماً مشخص نشده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس بررسی کرد

مهار تورم با مدیریت کسری بودجه؟

صبا نوبری
روزنامه‌نگار

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به بررسی کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۱ پرداخته است. در بخشی از این گزارش به لزوم مهار تورم، همزمان با مدیریت کسری بودجه اشاره شده است. براساس این گزارش، رشد نقدینگی برای پوشش ناترازی‌های مزمن در اقتصاد را می‌توان علت اصلی تجربه تورم‌های مزمن بالا در افق بلندمدت دانست. از جمله این ناترازی‌ها می‌توان به کسری بودجه دولت، ناترازی نظام بانکی، ناترازی بنگاه‌های دارای اهمیت سیستمی یا وابسته به بانک‌ها اشاره کرد که هریک استعداد پولی شدن داشته و در آن صورت می‌توانند منجر به رشد بالاتر نقدینگی در مقایسه با رشد بخش حقیقی اقتصاد شده و زمینه‌ساز ایجاد تورم شوند.

در لایحه بودجه ۱۴۰۱، تا حدی سعی داشته که با کنترل هزینه‌ها و کاهش کسری تراز عملیاتی این ناترازی مدیریت شود.

اما در این گزارش تاکید شده که کسری بودجه دولت تنها یکی از ناترازی‌هایی است که منجر به افزایش پایه‌پولی و متعاقب آن تورم می‌شود و برای کاهش تورم در بلندمدت، لازم است تمامی ناترازی‌ها در اقتصاد مدیریت شود. البته ناترازی‌ها، همگی در یک سطح اهمیت نیستند و مشخصاً ناترازی نظام بانکی پتانسیل بیشتری برای ایجاد تورم و خنثی کردن تلاش دولت برای کنترل رشد نقدینگی با کنترل کسری بودجه دارد. تجربه کشور در سال‌ها ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶، به خوبی این موضوع را منعکس می‌کند. در آن سال‌ها دولت به شدت تلاش می‌کرد تا با جلوگیری از دست‌اندازی به منابع بانک‌مرکزی از دامن زدن به پوشش تورم‌زای کسری بودجه دولت زا طریق چاپ پول جلوگیری کند، اما در مقابل از ناترازی موجود در نظام بانکی کشور غافل شد و حتی آن را با سیاست‌های پولی و نظارتی نادرست تشدید کرد. در نتیجه این بار رشد نقدینگی و پایه پولی نه متأثر از ناترازی بودجه بلکه به خاطر ناترازی نظام بانکی اتفاق افتاد. در واقع مرکز پژوهش‌های مجلس تاکید کرده است که اگر کسری بودجه کنترل شود و دولت متحمل پیامدهای اقتصاد سیاسی کنترل هزینه‌ها شود، اما روند نظارت ضعیف بر بانک‌ها و تخلفات گسترده شبکه بانکی از قوانین و مقررات همچون گذشته ادامه داشته باشد، به‌نظر می‌رسد با وقوع تورم، تداوم رویه انضباطی بودجه نیز محل تردید قرار بگیرد.

■ متوسط کفایت سرمایه منفی ۲۰ درصدی بانک‌ها

بنابراین، فقدان اقتدار نظارتی بانک مرکزی باعث شده است شبکه بانکی از اغلب قریب به اتفاق مقررات احتیاطی بانک مرکزی تخلف کند. به عنوان نمونه، نمودار زیر نسبت کفایت سرمایه شبکه بانکی را نشان می‌دهد و درحالیکه مقررات بانک مرکزی مستلزم نسبت کفایت سرمایه ۸ درصد است، متوسط نسبت کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری در سال ۱۳۹۹ برابر با ۲۰- درصد بوده است. مرکز پژوهش‌های مجلس در این گزارش عنوان کرده است که بر اساس نمودار فوق، نظام بانکی، تخلفات فاحشی از مقررات بانک‌مرکزی داشته است و تنها به کفایت سرمایه نیز محدود نمی‌شود. نمودار زیر رشد ماهیانه ترازنامه بانک‌ها در مقاطع ۶ ماهه منتهی به سال‌های ۱۴۰۰، ۹۹ و ۹۸ را نشان می‌دهد که حاکی از دو واقعیت بسیار مهم است؛ اول اینکه رشد ماهیانه جمع دارایی‌های شبکه بانکی در شهریورماه ۱۴۰۰ معادل ۳/۳ درصد و بالاتر از میزان رشد مجاز در مصوبه کنترل مقداری ترازنامه شبکه بانکی (۲ درصد) بوده که در آذرماه ۱۳۹۹ ابلاغ شده است. نکته مهم دیگر این است که متاسفانه رشد جمع دارایی‌های شبکه‌بانکی از زمان ابلاغ مصوبه مذکور، نسبت به قبل از اجرای آن بیشتر شده است. این مرکز در پایان با استناد به تجربه دهه ۹۰ اقتصاد ایران، تاکیده کرده که وضعیت سیاستگذاری بانک‌مرکزی در جهت کنترل نقدینگی و نظارت بر بانک‌ها در شاخص‌های ترازنامه‌ای، قابل دفاع نبوده‌است و نمی‌توان با این سطح از اقتدار نظارتی و به‌کارگیری ابزارهای کنترلی ضعیف، شاهد کاهش رشد پایدار تورم در کشور، حتی در صورت مدیریت کسری بودجه در کشور بود. بنابراین تغییر رویه نظارتی توسط بانک مرکزی و کنترل بی‌انضباطی و نابسامانی حاکم بر شبکه بانکی، یکی از مهمترین لوازم و اجزای کنترل تورم است که تکمیل‌کننده اقدام دولت در کنترل هزینه‌ها و مدیریت کسری بودجه تلقی می‌شود.

■ کدام عوامل ناترازی بانک بانک‌ها را افزایش می‌دهد؟

همچنین در رابطه با اینکه مهم‌ترین عوامل افزایش ناترازی در بانک‌های خصوصی و دولتی کشور چه بوده، در این گزارش آمده است که بخشی از ناترازی شبکه بانکی در بانک‌های خصوصی ناشی از تخلفات گسترده سهامداران در شناسایی درآمدهای موهومی و بیش‌برآورد ارزش دارایی‌ها بوده است که پس از خروج سهامدار متخلف از بانک، عملاً منجر به انتقال ناترازی به حاکمیت و تحمیل هزینه‌های اداره این بانک‌ها به بانک مرکزی و فشار به پایه پولی شده است.

اما مطابق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، بخشی از ناترازی‌های بانکی درخصوص برخی بانک‌های دولتی و خصوصی‌شده ناشی از ناترازی در سایر حوزه‌ها و بنگاه‌هاست.به‌طور مشخص نهادها و بنگاه‌هایی نظیر تأمین اجتماعی در تحمیل کسری به بانک رفاه، شرکت‌های بزرگ خودروسازی در دریافت خط اعتباری، شرکت بازرگانی دولتی در دریافت تسهیلات از بانک‌های دولتی و... موجب تعمیق ناترازی شبکه بانکی و درنهایت اضافه‌برداشت از بانک مرکزی می‌شوند که در جای خود نیازمند اصلاح سیاست‌های مربوط است.در پایان این گزارش تاکید شده است که همه آنچه تاکنون در ضرورت کنترل ناترازی‌ها برای مهار تورم گفته شد، بیشتر معطوف به مهار تورم در افق میان‌مدت است و تبیین نوسانات تورم و پویایی‌های آن، مستلزم توجه به مقوله انتظارات تورمی و رفتار لنگر اسمی (نرخ ارز) و سیاستگذاری پولی نیز خواهد بود. به عبارت روشنتر و با این توضیحات برای مهار تورم باید بسته جامعی طراحی کرد که مدیریت کسری بودجه، نظارت مقتدرانه و اثربخش بر شبکه بانکی، مدیریت بهینه بازار ارز، سیاستگذاری پولی مناسب، اضلاع چهارگانه آن هستند.

بودجه ۱۴۰۱ اجازه رسمی صادرات دام زنده را صادر کرد

تهدید امنیت غذایی ایران با یک مجوز!

سپیده قاسمی
روزنامه‌نگار

۲۰ آذر ماه سالجاری، شاهپور علایی، رییس سازمان دامپزشکی کشور، در سفر به استان کرمانشاه از آغاز صادرات دام بعد از مدت‌ها به چهار کشور عمان، عراق، قطر و کویت خبر داد. به گفته وی، صادرات دام زنده می‌تواند سبب افزایش انگیزه دامداران و عشایر و تأمین امنیت غذایی کشور در آینده شود. وی تصریح کرد: در مرحله نخست ۱۵۰ هزار رأس دام زنده با قیمت ۶۲ هزار تومان از عشایر خریداری و صادر می‌شود و علاوه بر قیمت خرید اولیه سود ناشی از صادرات نیز به عشایر بازمی‌گردد. علایی عنوان کرد: بعد از صادرات به تبع هر اندازه که سود و ارزآوری داشته باشد به طور مجدد به عشایر بازمی‌گردد. وی همچنین گفت: یکی از برنامه‌های که در زمینه کمک به عشایر در شرایط خشکسالی می‌توان انجام داد توزیع علوفه‌های مدت دار است که پس از اینکه دام‌هایشان پروار شد دام خود را فروخته و بدهی خود را بدهند. یک روز پس از آن، در ۲۱ آذر ماه دولت سیزدهم لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کشور را به مجلس تحویل داد، در یکی از بندهای لایحه بودجه، دولت اعلام کرده است که تا به ازای صادرات هر رأس دام سبک به مبلغ ۵۳ هزار و ۷۰۰ تومان و به ازای صادرات هر کیلوگرم وزن زنده دام سنگین، ۱۶ هزار و ۷۰۰ تومان از صادرکنندگان دام دریافت می‌کند. از نظر کارشناسان، این بند از بودجه سال آینده به معنی صدور اجازه رسمی صادرات دام زنده است.در پایان ماه سید جواد ساداتی نژاد، وزیر جهاد کشاورزی و رییس شورای قیمت گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی، خطاب به معاونت امور دام این وزارت خانه، مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام و رییس سازمان امور عشایر ایران، صادرات ۵۰ هزار رأس دام سنگین نر پرواری را مجاز اعلام کرد. این نامه به معنی تأیید نظر کارشناسان مبنی بر مجاز بودن صادرات دام زنده بود. در نامه وزیر جهاد کشاورزی آمده است: پیرو ابلاغیه شماره ۰۲۰.۱۷۶۰۰ مورخ ۵.۸.۱۴۰۰ در خصوص دستورالعمل اجرایی صادرات دام زنده سبک موارد زیر در خصوص صادرات دام سنگین اصلاح می‌گردد.

–در مقدمه ابلاغیه مذکور، بعد از عبارت «خرید حمایتی دام عشایر» عبارت «و شماره ۰۲۰.۱۷۶۴۶۰ مورخ ۸.۸.۱۴۰۰ خرید دام روستایی» اضافه، همچنین بعد از عبارت «دستورالعمل اجرایی صادرات دام زنده سبک» عبارت «و سنگین» اضافه می‌گردد.

–در پاراگراف قبل از بند (۱) بعد از عبارت «صادرات دام سبک» عبارت «عشایر» حذف و عبارت «و سنگین» اضافه می‌گردد.

–تبصره زیر به بند (۲) اضافه می‌گردد:

«میزان صادرات مجاز برای دام سنگین نر پرواری، پنجاه هزار رأس می‌باشد.»

–در تبصره ذیل بند (۴) عبارت «عشایر» بعد از عبارت «دام دریافتی از» حذف و عبارت «دامدار» جایگزین می‌گردد.

–تبصره ذیل به بند (۶) اضافه می‌گردد:

در این نامه معاونت امور تولیدات دامی به عنوان دستگاه ناظر بر فرآیند صادرات دام سنگین تعیین شده و موظف است بازپرداخت مانده مبلغ دام زنده خریداری شده و نیز تقسیم سود بین دامداران ذینفع، نظارت لازم را اعمال کند.

■ چرا صادرات دام ممنوع شد؟

تصمیم به ممنوعیت صادرات دام زنده در سال ۹۷ از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به دلیل افزایش قیمت حاصل از شوک قیمتی چندمرحله‌ای به بازار گوشت قرمز گرفته شد. اولین شوک بزرگ قیمتی سال ۹۷ بود. این شوک قیمتی نتیجه افزایش یکباره قیمت ارز بود. در آن سال هر کیلوگرم گوشت گوسفند از حدود ۴۰ هزار تومان یک‌باره به کیلویی ۹۰ هزار تومان رسید. در سال ۹۷ دولت برای تعدیل قیمت، با تخصیص ارز دولتی اقدام به واردات گوشت یخزده و واردات دام زنده به کشور کرد تا از روند صعودی قیمت‌ها در این بازار جلوگیری کند، اما این سیاست مؤثر واقع نشد و نوسان قیمت در بازار گوشت ادامه پیدا کرد.دومین شوک بزرگ قیمتی در سال ۹۹ به دلیل کمبود و گرانی نهاده‌های خوراک دام اتفاق افتاد. اختلال در تخصیص ارز ترجیحی به واردات نهاده‌های خوراک دام موجب شد، این کالاها با قیمت مناسب و به میزان کافی به دامداران نرسد.نتیجه شوک‌های وارده به بازار گوشت قرمز، آن شده است که به اعلام شورای تأمین دام کشور؛ امروز میزان مصرف گوشت قرمز نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۰ درصد کاهش یابد. یا به اذعان عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی؛ بیش از ۲۵ میلیون نفر از مردم جامعه توان خرید گوشت را نداشته باشند و این رقم سه دهک جامعه را در برمی‌گیرد، به‌طوری‌که برخی کارگران، کارمندان و بازنشستگان ازجمله گروه‌هایی هستند که گوشت قرمز را از سفره‌شان حذف کرده‌اند. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از وضعیت معیشت خانوارها نیز نشان می‌دهد؛ همه دهک‌های درآمدی میزان مصرف گوشت قرمز خود شامل گوشت گوسفند و گوساله را کاهش داده و برای جبران پروتیین ازدست‌رفته، قارچ، سویا، مرغ و تخم‌مرغ را جایگزین کرده‌اند. براساس این گزارش، افزایش قابل‌توجه هزینه‌های زندگی در کنار رکود اقتصادی باعث شده است تا درحالی‌که خانوارهای ایرانی هنوز به سطح درآمد سال ۱۳۹۶ نرسیده‌اند، با افزایش قابل‌توجه هزینه‌ها به‌ویژه هزینه خوراک مواجه شوند و همین مساله باعث کاهش استانداردهای زندگی و وضعیت معیشتی خانوارها نسبت به سال‌های قبل شده است که قاعدتاً از سال ۹۹ در پی تورم فزاینده این سال و رکود ناشی از کرونا شدت گرفته است. به این ترتیب نگاهی به میزان مصرف کالاهای اساسی نشان می‌دهد که نه‌تنها کاهش در کالری دریافتی رخ داده، بلکه کیفیت سبد غذایی خانوارها نیز کاهش یافته و از میزان مصرف کالاهای باکیفیت کاسته شده و کالاهای کم‌کیفیت جایگزین آن شده است.ارزیابی‌ها حاکی از آن است که طی ۱۵ سال گذشته مصرف گوشت در کشور به دلیل افزایش قیمت‌ها کاهش زیادی یافته است. به طور نمونه در سال ۸۴ هر خانوار ایرانی سالانه حدود ۵۷ کیلوگرم گوشت مصرف می‌کرد، در حالی که امروز این میزان به رقمی در حدود ۲۴ کیلوگرم در سال (براساس بعد ۴ نفر برای هر خانوار) رسیده است. به‌طور کلی بررسی روند مصرف گوشت در ایران نشان می‌دهد که به‌رغم نقش مهم این ماده غذایی در سلامتی شهروندان و خانوارها، نسبت به استانداردهای جهانی بسیار کمتر مصرف می‌شود.

■ آزادسازی صادرات، شوک سوم قیمتی بر بازار گوشت‌قرمز؟

حالا این نگرانی وجود دارد که با آزادسازی صادرات دام، شوک سوم بر بازار گوشت قرمز وارد شود و بار دیگر شاهد افزایش قابل توجه قیمت این کالای اساسی و حذف آن از سبد تعداد بیشتری از خانوارهای ایرانی باشیم.علی اصغر ملکی، رییس اتحادیه گوشت گوسفندی، در گفت و گو با اقتصاد آنلاین معتقد است، شوک سوم قیمتی بر بازار در صورت اجرایی شدن صادرات بی قاعده دام زنده اجتناب ناپذیر است. وی با تاکید بر اینکه تنها انتشار خبر آزادسازی صادرات دام زنده قیمت‌ها را افزایشی کرد، اظهار کرد: این خبر موجب شده در همان روز انتشار خبر، قیمت دام زنده در میادین عرضه ۳ تا ۴ هزار تومان در هر کیلوگرم افزایش داشته باشد. به گفته ملکی؛ با توجه به اینکه دولت برای متعادل کردن بازار داخلی گوشت قرمز راهکاری ارائه نداده است، انتظار می‌رود این افزایش قیمت ادامه داشته باشد. وی یادآور شد: در سال ۹۷ دولت برای تعادل بخشی به بازار داخلی گوشت قرمز، اجازه واردات گوشت قرمز با ارز دولتی ۴۲۰۰ تومانی را داد، اما اکنون هیچ راهکاری برای تنظیم بازار گوشت قرمز در داخل کشور از سوی دولت ارائه نشده است.

نگاه روز

میزان رسوب آنتی‌بیوتیک در محصولات دامی بالاتر از حد مجاز است

«غذای آلوده» در کمین سلامت!

پویا دادجو
روزنامه‌نگار

استفاده بی‌رویه آنتی‌بیوتیک می‌تواند پدیده مقاومت به آنتی‌بیوتیک را در بدن انسان ایجاد کند. یورونیوز نوشته است طبق تحقیقاتی که در بریتانیا انجام شده تا سال ۲۰۵۰ میلادی مقاومت آنتی بیوتیکی معضلی کشنده‌تر از سرطان خواهد شد و سالانه بیشتر از ۱۰ میلیون قربانی خواهد گرفت اما این پدیده نه فقط از طریق داروهایی که می‌خوریم به بدن انسان منتقل می‌شوند بلکه بخش بزرگی از این مشکل از طریق فرآورده‌های دام و طیور به بدن انسان منتقل می‌شود. بر اساس گزارش یورونیوز نیمی از آنتی بیوتیک‌هایی که در اروپا تولید می‌شود به دام و طیور اختصاص دارد. اما این حجم بالای استفاده از آنتی‌بیوتی‌کها، یکی از علت‌های مقاومت آنتی‌بیوتیکی است. جوردی ویلا، رییس بخش میکروبیولوژی بیمارستان بارسلون یکی از برجسته‌ترین متخصصان اروپایی در حوزه مقاومت آنتی‌بیوتیکی است. او می‌گوید: در دستگاه گوارشی حیوانات، باکتری وجود دارد. باکتری‌ها در آنجا خیلی راحت زندگی می‌کنند. ما به دامها آنتی‌بیوتیک‌هایی می‌دهیم که سریع‌تر رشد کنند. مصرف این آنتی‌بیوتیکها باعث می‌شود باکتری‌های مقاوم نسبت به آنتی‌بیوتیک در بدن حیوان به وجود بیاید و این باکتری‌ها به انسان منتقل می‌شود. در ایران گزارش‌هایی وجود دارد که در برخی موارد میزان رسوب آنتی‌بیوتیک در محصولات دامی مانند گوشت، مرغ، شیر و تخم‌مرغ بالاتر از حد مجاز است. برخی تحقیقات دانشگاهی که مقالات آن در مجلات علوم پزشکی ایران منتشر شده است حاکی از این واقعیت است. به عنوان مثال در مقاله‌ای که مجله دانشگاه علوم پزشکی جیرفت منتشر کرده و مقداد پیرصاحب، راضیه خاموطیان، عبدالله درگاهی، سمیه ترابی و عظیم قاسم‌زاده محققان آن بوده‌اند سطح آلودگی شیر به باقیمانده انواع آنتی‌بیوتیک‌ها بالا گزارش شده است. در این مقاله پژوهشگران مقادیر غیرمجازی از آلودگی در گروه‌های بتنا دکتنام، تتراسایکلی، آمینوگلیکوزید، ماکرولید و کلرامفنیکل و سایر آنتی‌بیوتیک‌ها را گزارش داده‌اند. همچنین آراسب دباغ‌مقدم که پیش از این نائب رئیس کمیته بهداشت مواد غذایی سازمان نظام دامپزشکی بوده و در حال حاضر رئیس مرکز بهداشت ارتش است به خبرگزاری کشاورزی ایران (ایانا) گزارش داده است که در برخی مناطق ایران آلودگی غیرمجاز شیر به آنتی‌بیوتیک تا ۳۰ درصد و در تخم‌مرغ تا ۱۲ درصد بالاتر از حد مجاز گزارش شده است. اما مصرف‌کننده برای کاهش ریسک غذای آلوده چه کاری می‌تواند انجام دهد؟ مرغ کم وزن و دام جوان سالم‌تر هستند زیرا با افزایش سن دام و طیور، احتمال ابتلا به بیماری و مصرف آنتی‌بیوتیک بالاتر می‌رود. متخصصان مواد غذایی می‌گویند که کشتار مرغ و دام در سنین پایین‌تر و با وزن کمتر غذای سالم‌تری تولید می‌کند.

بازتاب

قیمت مرغ روند افزایشی گرفت

قیمت مرغ در بازار که به دنبال افزایش عرضه طی هفته‌های اخیر روند نزولی در پیش گرفته و به زیر نرخ مصوب رسیده بود مجدداً روند صعودی یافته است. براین اساس طی هفته‌های گذشته که قیمت هر کیلوگرم مرغ گرم تازه در خرده فروشی‌ها به ۲۷ هزار و ۸۰۰ تومان تا ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان (به زیر نرخ مصوب) رسیده بود به طوری که تولیدکنندگان خواستار توقف توزیع مرغ منجمد وارداتی شده بودند. با این حال قیمت این کالا از اواخر هفته گذشته مجدداً روند افزایشی پیدا کرده و به نرخ مصوب (۳۱ هزار تومان) نزدیک شده است. فعالان بازار معتقدند مباحث مطرح شده مبنی بر احتمال حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از واردات نهاده‌های دامی یکی از علل نوسانات بازار محصولات پروتئینی است. تولیدکنندگان می‌گویند دولت باید شک و شبهه ایجاد شده در این زمینه را رفع و درباره موضوع ارز ۴۲۰۰ تومانی شفاف سازی کند.

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی

تدبیر تازه

www.tadbiretazenews.ir

چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

نقد روز

لوت خواری!

حسین آخانی
استاد گیاه شناسی دانشگاه تهران

خبرگزاری‌های گزارش دادند که معدن کاوی در کوه ملک محمد با حکم دادگاه متوقف شده است. من نمی‌دانم کدام دستگاه مجوز صدور معدن کاوی در یکی از حساسترین زیست بوم‌های ایران که ثبت میراث جهانی است را صادر کرده است. من نمی‌دانم کدام نهاد، کدام شرکت، کدام مهندس و کدام آدم تحصیل کرده‌ای به خودش اجازه داده است که قدم نا مبارک خودش را بر سرزمینی بگذارد که تخریب آن برابر است با پاک کردن زیباترین اثر هنری تاریخ طبیعت گرم‌ترین نقطه عالم. کسی که به خود جرات داده است چنین کند مانند پدری است که به خود اجازه داده تا سیمای زیبای مادرش و یا دخترش را اسید پاشی کند. او با پدری که بر گردن دخترش کارد کشید فرقی ندارد. عمق این درد فراتر از آن است که بتوان توصیف کرد. معدن بزنیم، سنگ و خاکش را به خارج بفرستیم و یا خانه‌های یک مشت آدمهای زمین خوار و بساز و بفروش را مزین کنیم تا مشتی پول به جیب بزنیم و بعد که جیبمان پر شد راهمان را بگیریم برویم در جنگل‌های بکر کانادا عکس یادگاری بیاندازیم. من حالم به هم می‌خورد، حالم به هم می‌خورد از آن دانشگاهی که چنین مهندسانی را تربیت کرده است، حتی اگر این دانشگاه دانشگاه خودم باشد. حالم به هم می‌خورد از جامعه‌ای که عمق ابتذال در آن به حدی است که حتی به لوت هم رحم نمی‌کنند. لوت خواران مدرنی که دیگر جایی برای پر کردن جیبشان پیدا نکرده‌اند و چشم طمع به لوت دوخته‌اند. بین اینها و آنهایی که با چرخ ماشین‌هایشان دهها خودرو را برای تفریح می‌برند و به خیال خودشان آب معدنی به روباه شنی می‌دهند ندارد. فرقی ندارد بین این معدن کاو و یا آن نادانی که با پر کردن سگ و آمیختن سگ و گرگ، در عمق لوت گرگاس را به جان آخرین نشانه‌های حیات می‌اندازد. این ابتذال نتیجه فقر دانش و عدم مسئولیت پذیری سازمان‌های مسئول رخ می‌دهد، مسئولینی که نه مدرکشان حسابی است و نه در راه رسیدن به پُستشان راه درست و اخلاقی را پیموده‌اند. آن‌ها قیمت‌های ارزانی دارند و حاضرند هکتارها از سرزمین ایران را به یک پُرس چلوکباب ببخشند. همین کارشناس نمایانی بودند که چشمشان را بستند به روی کشاورز نمایانی که با پر کردن زمین با کود و سم سلامت هشتاد میلیون ایرانی را به خطر انداختند. آن‌هایی که چشمشان را بستند به روی پمپ‌هایی که آب حیات را از سرزمین مکیدند. این همه نا مردی در این سرزمین نتیجه ابتذال علمی و مدیریتی در کشور است. تربیت مهندسان و متخصصانی که هم از دانش تهی هستند، هم از اخلاق و هم کوچکترین حسی به مادرشان ایران ندارند.

نگاه روز

کاهش نرخ باروری در ۵۸ درصد استان های ایران

فاطمه میرزاجعفری
روزنامه نگار

براساس آمار منتشر شده از سوی دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری مرکز آمار ایران، میزان باروری کل کشور از ۲.۱ فرزند در سال ۹۶ که می‌توان آن را باروری در سطح جانشینی در نظر گرفت به ۱.۷ فرزند در سال ۹۹ رسیده است و این به معنی آن است که نرخ باروری ما طی این سال‌ها با سیر نزولی همراه بوده است.استان‌هایی از جمله کرمانشاه، کردستان، آذربایجان شرقی و غربی، فارس، همدان، بوشهر، اردبیل، کهگیلویه و بویراحمد، زنجان، قم، کرمان، لرستان، چهارمحال و بختیاری، هرمزگان، گلستان، خراسان رضوی و شمالی باروری پایین و کمتر از سطح جانشینی داشته اند.تهران به همراه سمنان، البرز، مازندران و گیلان پنج استانی هستند که با میزان باروری بسیار پایین ۱.۳ و حتی پایین تر از این را داشته و چهار استان سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خوزستان و یزد میزان باروری بیشتر از ۲.۱ و سطح جانشینی را در سال ۹۹ داشته اند.

خانواده‌هایی که معتاد نیستند اما به دلیل مشکلات اقتصادی بی‌سرپناه شده‌اند

سیاه چاله فقر

مظاهر گودرزی
روزنامه نگار

«قبل‌تر بیشتر مراجعین ما زن‌های مبتلا به اعتیاد بودند، اما الان خوابگاه سایر آسیب‌ها هم دارد تکمیل می‌شود.» این بخش‌هایی از صحبت‌های «سپیده علیزاده» مدیر مرکز کاهش آسیب «نور سپید هدایت» واقع در پارک شوش است. آن‌طورکه به‌نظر می‌رسد هجوم مشکلات اقتصادی سبب شده خانواده‌های بیشتری هرآن‌چه از دارایی دارند، از دست بدهند تا بی‌سرپناه سرگردانِ کوچه و خیابان‌های شهر شوند، آن‌ها زنان و مردانی هستند که به‌واسطه بی‌خانمان شدن به‌مراکز نگهداری (شلترها) پناه می‌برند، خانواده‌هایی که دیگر نمی‌توانند کنار هم بودن را تجربه کنند.

■ افزایش خانواده‌های بی‌سرپناه

چرخه آسیب‌های اجتماعی درحال تکمیل شدن است، اگر روزگاری انواع آسیب‌ها فرد را نشانه می‌گرفتند و خانواده پناهگاه فرد بود، اما حالا خودِ خانواده در تیررس آسیب قرار گرفته است طوری‌که نه‌تنها نمی‌تواند از کسی مراقبت کند بلکه به مراقبت و نگهداری هم نیاز دارد. این روزها تنگناهای زندگی در وضعیت نابسامان اقتصادی سبب شده زندگی مردم کوچک و کوچک‌تر شود طوری‌که برخی خانواده‌ها دیگر سرپناهی ندارند. دراین‌باره علیزاده به خبرآنلاین می‌گوید: «در این مدت خانواده‌های زیادی داشتیم که بی‌سرپناه شده‌اند، خانواده‌هایی که معتاد نیستند اما بی‌سرپناه شده‌اند و آسیب‌های جدی‌ای را دارند تجربه می‌کنند، دلیل بی‌سرپناه شدن آن‌ها در اغلب موارد فقر مالی و موارد مرتبط با فقر مانند بیکاری است.» او ادامه می‌دهد: «مشکل اساسی ما در مواجه شدن با این خانواده‌ها این است که ما هیچ مرکز نگهداری برای خانواده‌ها نداریم، در نتیجه خانواده‌های بی‌سرپناه که در منطقه شوش به ما مراجعه می‌کنند مجبور هستیم زن و فرزند او را در مرکز زنان پارک شوش اسکان دهیم، آن‌هم اگر فرزندش دختر یا پسر کم سن و سال باشد و مرد خانواده را به مرکز آقایان معرفی کنیم.» علیزاده بیان می‌کند: «اگر این خانواده یک پسر شانزده هفده ساله داشته باشد نه ما می‌توانیم در مرکز زنان او را پذیرش کنیم و نه می‌تواند در مرکز مردان پذیرش شود چراکه سن پسر کمتر از ۱۸ سال است. وقتی خانوده را به بهزیستی معرفی می‌کنیم آن‌ها می‌گویند که مادر و دختر بچه را با هم پذیرش می‌کنیم اما مادر و پسر بچه باید از یکدیگر جدا شوند.»

■ خانواده مانند سیاه چاله همه آسیب‌ها را جذب می‌کند

درهمین‌باره امان‌الله قرایی‌مقدم، جامعه‌شناس به خبرآنلاین می‌گوید: «ذهنیت حاکم بر جوامع امروزی مادیات و اقتصاد است، وقتی حالِ اقتصاد در یک جامعه پریشان است، یا وقتی اقتصاد سیاست‌زده شده است که در آن توزیع عادلانه ثروت صورت نمی‌گیرد، یا اختلاف طبقاتی زیاده شده است، آسیب‌های آن مستقیماً به درون خانواده وارد می‌شود. خانواده مانند یک سیاه چاله همه آسیب‌ها را به درون خودش می‌کشد، وقتی نظم میان جامعه و خانواده دچار آشوب می‌شود نه تنها صرفاً پدر خانواده بلکه همه اعضای آن دچار آسیب شده و گاهی مجبور به ترک خانه می‌شوند، آن‌ها در این وضعیت یا به کارتن‌خوابی روی می‌آورند یا به سازمان و مکان‌های نگهداری عمومی مراجعه می‌کنند.»

■ همه مردانی که خانه را ترک می‌کنند

درکنار بی‌سرپناه شدن خانواده‌ها در مواجهه با مشکلات اقتصادی یکی دیگر از آسیب‌هایِ احتمالی چنین شرایطی، ترک خانواده توسط مردان است. مدتی قبل «فاطمه دانشور» مدیر موسسه خیریه «مهرآفرین» در صفحه اینستاگرام خود نوشت که مراجعه زنان با فرزندان‌شان به این موسسه به دلیل ترک همسران آن‌ها در ماه‌های اخیر بیشتر شده است، چراکه همسران آن‌ها به دلیل فقر و بیکاری نمی‌توانستند هزینه‌های خانواده خود را تامین کنند، به همین دلیل آنها را ترک کردند. درهمین‌باره سیدحسن موسوی چلک، رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران به خبرآنلاین می‌گوید: «وقتی حال اقتصاد خوب نباشد حال بقیه بخش‌ها خوب نخواهد بود، وقتی بحران‌ها تشدید می‌شوند بر روی همه چیز از جمله بر روی روابط اعضای خانواده تاثیر منفی دارد که یکی از آن‌ها همین مسئله ترک خانه توسط مردان متاهل است.» او درباره سایر دلایل این آسیب با بیان این‌که «در ایران مردان معمولاً کمتر خانه را ترک می‌کنند مگر این‌که با فشارهای زیادی مواجه باشند.» عنوان می‌کند: «دلایل متعددی برای ترک خانه توسط مردانِ متاهل وجود دارد چراکه این مسئله اصلاً تک عاملی نیست. در میان مجموعه عوامل اعتیاد یکی از عوامل اصلی است، اعتیاد می‌تواند سبب ناتوانی در تامین هزینه‌های زندگی شود و در نهایت منجر به ترک منزل توسط مرد خواهد شد.این مددکار اجتماعی ادامه می‌دهد: «ازدواج‌های تحمیلی و بیکاریِ مرد از عواملی هستند که می‌تواند سبب ترک خانه شود. حتی خشونت‌هایی که ممکن است توسط زن به مرد تحمیل شود از دلایل دیگر این مسئله است. ورشکستگی و شکست در کار و امور اقتصادی عامل محرکی برای ترک منزل است. گاهی تنش‌های بیش از حد میان مرد و فرزندان از عوامل ایجاد این آسیب است.»

■ خودکشی و ترک منزل مردان یکی از نتایج نابسامانی اقتصادی است

درهمین‌باره قرایی‌مقدم می‌گوید: «به‌قول حضرت سعدی «بر احوال آن مرد باید گریست، که دخلش بود نوزده و خرج بیست»، وضعیت اقتصادی، تامین معیشت، ریزش جامعه به زیر خط فقر از مهمترین عوامل فرار مردان از خانواده است. وقتی معیشت خانواده با مشکل مواجه شود و خواسته‌های اعضای خانواده محقق نشود آسیب‌های جدی همراه دارد. وقتی هدف در زندگی زیاد شود اما وسیله رسیدن به هدف وجود نداشته باشد از سر ناچاری مردان یا به ترک خانه دست می‌زنند و یا اقدام به خودکشی می‌کنند.»او ادامه می‌دهد: «خودکشی و ترک منزل توسط مردان یکی از آثار و نتایج نابه‌سامانی اقتصادی و شکاف طبقاتی است؛ به‌خصوص برای کسانی‌که جزو طبقه متوسط بودند و قبلاً می‌توانستند خواسته‌های خانواده را تامین کنند اما الان به دلیل مشکلات اقتصادی چنین امکانی را ندارند، به‌قول معروف وقتی مردی شرمنده خانواده می‌شود درگیر چنین آسیب‌هایی خواهد شد. حتی مردانی هستند که زیر فشارهای اقتصادی طلاق می‌گیرند و به خانواده اولیه و پدر و مادر خود برمی‌گردند.» در ادامه موسوی چلک درباره پیامدهای ترک منزل توسط مردان می‌گوید: «پیامد این مسئله اول روی بچه‌هاست چراکه بچه‌ها به هر دوی پدر و مادر نیاز دارند، اما وقتی پدر خانه را ترک کند مادر بار بیشتری را روی دوش می‌کشد و این مسئله می‌تواند آسیب‌های جدی داشته باشد. اگر زن شاغل نباشد و حمایتی نداشته باشد مشکلات متعددی سر راه زندگی او قرار می‌گیرد، ممکن است برای جبران وضعیت پیش آمده درپی شغل و درآمد بیشتر باشد و همین مسئله کمک می‌کند مراقبت از فرزندان کمتر شود، این کاهش مراقبت می‌تواند آسیب‌های بیشتری را برای خانواده ایجاد کند.» رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران بیان می‌کند: «همچنین مردی که از خانه را ترک می‌کند، پایگاه و منزلت اجتماعی‌اش خدشه‌دار می‌شود، طبیعتاً در تعامل با دیگران و ایفای نقش‌های اجتماعی دچار مشکل خواهد شد، اگر هم جایی برای زندگی نداشته باشد طبیعتاً هزینه‌های زندگی‌اش افزایش پیدا می‌کند و اگر توان تامین این هزینه‌ها را نداشته باشد ممکن است با کارتن خوابی و بی‌خانمانی مواجه شود، همین مسئله مشکلات دیگری هم برای او ایجاد می‌کند، مثلاً ممکن است در قاچاق و توزیع مواد مخدر و سایر جرائمی از این دست شرکت کند.»

ایران با ۷.۵ میلیون بی‌سواد روبروست

ورود کودکان و نوجوانان به چرخه بی سوادی!

از ۸۷ سال پیش کلید مبارزه با بی سوادی در ایران زده شد و تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی مبارزه با بی سوادی را سازمان‌های تعلیمات اکابر، سازمان آموزش سالمندان، سازمان آموزش بزرگسالان و کمیته ملی پیکار با بی سوادی، سازمان ملی جهاد سوادآموزی به عهده داشتند و برای همین پراکندگی بود که تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی طبق سرشماری سال ۵۵، از جمعیت حدود ۲۷ میلیون نفری که ۶ سال به بالا سن داشتند، بیش از ۱۴ میلیون نفر یعنی حدود ۵۲ درصد جامعه را بی سوادان تشکیل می‌دادند. در کنار این مساله عدم دسترسی کودکان لازم التعلیم به امکان تحصیل نیز بسیار در پهنه ایران گسترده بود. شاید همین مساله بود که باعث شد در ۷ دی ۱۳۵۸ سازمان نهضت سوادآموزی به فرمان امام خمینی (ره) تشکیل شود تا آموزش خواندن، نوشتن، ریاضی، آموزش دینی به بزرگسالان به صورت گسترده و جدی پیگیری شود. حالا بعد از گذشت ۴۲ سال باید بار دیگر به اهداف این سازمان نگاهی انداخت. شاید تا پیش از شیوع کرونا در کشور این بازنگری با این دید می‌توانست پیش برود که هدف از تشکیل این نهاد که ریشه کنی بی سوادی در کشور بود به مقصود رسیده است. و باید این دید پیگیری می‌شد که: براساس آخرین تعریف یونسکو در توصیه‌نامه آموزش بزرگسالان سواد شامل مهارت خواندن و نوشتن، شناخت، درک، تفسیر، خلق، تعامل و حساب کردن با استفاده از متون چاپی و منابع نوشتاری و همچنین توانایی حل مشکلات در یک محیط رو به رشد فناورانه و غنی از اطلاعات است. شاپور محمد زاده رئیس سازمان نهضت سوادآموزی درباره تعریف سواد در آخرین نشست خبری خود گفته است: یونسکو ۴ تعریف برای سواد تعریف کرده اما اکنون تعریف چهارم مدنظر است سواد یعنی اینکه فرد بتواند با آموخته‌های خود تغییراتی در زندگی و جامعه خود به وجود بیاورد. در این راستا حدود ۵۰۰ مرکز یادگیری محلی ما براین اساس فعالیت دارند. اما کرونا و آمار ترک تحصیل کرده‌ها و کسانی که وارد چرخه آموزش نمی‌شوند، گوشزد کرد هر چند همچنان باید مطالبه گر اصلی در این حوزه در بدنه اصلی آموزش و پرورش باشد تا تمام کودکان لازم التعلیم حتی در همین دوران کرونا تحت پوشش قرار بگیرند و برای کسانی که در این دو سال ترک تحصیل کرده‌اند و برخی از آنها دیگر به چرخه آموزش باز نخواهند گشت، نیز باید مطالبه گری را از معاونت‌های مختلف آموزش و پرورش پی گرفت، اما شاید نیاز باشد برای ۵ سال آینده یک مسئولیت مضاعفی برای سازمان نهضت سوادآموزی تعریف کرد. امروز پوشش گسترده مدارس را در سراسر کشور شاهد هستیم و ساختمان مدارس به دور دست‌ترین روستاها نیز رسیده است و در دوران کرونا یکی از بحث‌های مهم از همان روزهای نخست که آموزش مجازی سیطره پیدا کرد عدم دسترسی کودکان در پهنه ایران به زیر ساخت‌های آموزش مجازی بود که کودکان واجب التعلیم را تحت تأثیر قرار داد. اتفاقی که باعث شد خیلی‌ها دیگر قید ادامه تحصیل را بزنند. آمار رسمی در سال ۹۸ می‌گفتند که بیش از ۸ میلیون نفر بی سواد در کشور داشتیم و قدر مطلق بی سوادی (۱۰ تا ۴۹ ساله‌ها) عدد ۲ میلیون و ۶۷۰ هزار را با خوداظهاری نشان می‌داد که از این تعداد ۳۶۰ هزار اتباع خارجی بودند. این تا پیش از شیوع کرونا در کشور بود. شاپور محمدزاده رئیس سازمان نهضت سوادآموزی در آخرین نشست خبری خود اعلام کرد که اکنون برآوردهای انجام شده در خصوص میانگین کشوری باسوادی در پایان سال ۹۹ و ابتدای سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد این نرخ برای زنان به ۹۶ درصد و برای مردان به ۹۸ درصد رسیده است. همچنین برآورد ما این است که نرخ باسوادی در مدت زمان مذکور برای روستاییان ۹۲ درصد و برای شهرنشینان ۹۸ درصد است. رئیس سازمان نهضت سوادآموزی با تاکید بر شناسایی و جذب بی سوادان بیان کرد: تا پایان سال ۹۹ براساس برآوردها درصد باسوادی شهرنشینان ۹۸ و درصد باسوادی روستانشینان ۹۶ درصد پیش بینی می‌شود. وی همچنین اعلام کرد ۵۰ درصد فعالیت‌های سازمان برای بی سوادان و ۵۰ درصد دیگر فعالیت‌ها برای کم سوادان خواهد بود. وی استقرار آموزش بزرگسالان در دوره متوسطه و ابتدایی را مطرح کرد و از ۳۶ هزار اتباع خارجی که در کلاس‌های سوادآموزی شرکت کرده‌اند گفت. در حال حاضر در گروه ۱۰ ساله‌ها ۱۰ هزار نفر تحت پوشش هستند که در کلاس‌های سوادآموزی مشغول به تحصیل هستند. اما همچنان دو نکته باید مورد توجه قرار بگیرد: یکی بحث بازگشت به بازتعریف سواد و بیرون آمدن از چرخه صرف یاد دادن خواندن و نوشتن به افراد تحت پوشش سازمان نهضت سوادآموزی و دیگری به عهده گرفتن بخشی از مسئولیت کسانی که در این دو سال از چرخه آموزش باز ماندند توسط این سازمان. چرا که این سازمان به شکل میدانی‌تری به تک تک افراد در پهنه ایران می‌تواند دسترسی داشته باشد. یکی دیگر از مسائلی که امروزه در حوزه سوادآموزی مطرح است، بحث بازگشت افراد به چرخه بی سوادی است که شاید کرونا آن را تشدید کرده است به این معنا که افراد ممکن است سواد خواندن و نوشتن را یاد بگیرند اما به دلیل نبود مشوق‌های لازم محیطی، عدم نیاز به سواد در زندگی روزمره در بسیاری از مناطق محروم و روستایی و نبود ابزاری برای ارتقا سواد در بزرگسالان، به مرورِ این افراد دوباره به چرخه بی سوادان جامعه باز می‌گردند. قبلاً اگر بزرگسالان در این دایره بودند حالا باید کودکان و نوجوانانی را نیز در این چرخه در نظر گرفت. در سال ۹۸ رئیس سازمان نهضت سوادآموزی اعلام کرد که تصمیم داریم سازمان نهضت سواد آموزی را به سازمان نهضت و آموزش بزرگسالان تبدیل کنیم. این در حالی است که مدارس بزرگسال (شبانه) را در سه دسته مدارس دولتی و داوطلب آزاد، مراکز آموزش از راه دور و هنرستان‌ها در حال فعالیت داریم که زیر نظر سازمان مدارس و مراکز غیردولتی فعالیت می‌کنند و حداقل سن ۱۶ و حداکثر ۲۴ سال را پوشش می‌دهند و همان زمان هم مشخص نشد که آیا نظر رئیس سازمان نهضت سوادآموزی ادغام و گسترش همین بخش در نهضت است و یا تعریف دیگری از آموزش بزرگسالان در نظر است که به نظر می‌رسد در صورت مطرح بودن موضوع دوم یک موازی کاری در آموزش و پرورش رخ خواهد داد. در این دو سال البته کمتر در این باره سخن گفته شد. نکته مهم دیگر که در سالروز تأسیس سازمان نهضت سوادآموزی شاید باید به آن اشاره کرد این است که خروجی سوادآموزان تحت پوشش این سازمان به چه میزان پایداری سواد دست پیدا می‌کنند؟

یادداشت

اعدام، مجازاتی خشن اما نه با وجود قواعد فقهی

محمدهادی جعفرپور
وکیل دادگستری

اگرچه غالب مدعیان پیشرفته بودن نظام کیفری غرب، مدعی ابتکار اصل برائت در این سیستم قضایی هستند اما مستند به تاریخ و منابع متقن، نظام کیفری اسلام با وجود قواعدی مانند؛ قبح عقاب بلابیان، قاعده درء، اصاله البرائه، حدیث رفع و...بر مبنای تئوری و نظریه جرم زدایی از جامعه استوار است که بارزترین و ساده‌ترین طرق رهایی از کیفر در این نظام قضایی تعریف شده است مانند توبه. تحلیل و شناسایی قواعد و اصول حاکم در نظام کیفری مستلزم پژوهشی دانشگاهی و تحریر مقاله‌ای علمی است، اما حسب ضرورت اطلاع از معاذیر قانونی ودر راستای کمک به آگاهی مخاطبان از حقوق قانونی–قضایی خویش، نگارنده سعی دارد به دور از تحلیل‌های ثقیل حقوقی به زبان ساده برخی نکات قابل توجه را ارائه کند. در تعریف جرائم و مجازات‌های اسلامی، حدود از جمله کیفرهایی است که کیفیت (نوع مجازات: شلاق، اعدام و...) و کمیت (تعداد ضربات شلاقِ و..) آن در منابع شرعی تصریح شده است مثلاً مجازات شلاق و تعداد ضربات آن در جرایمی مانند شرب خمر، زنا که به طور دقیق در فقه و قانون آمده است. در این بین، حرمت رابطه جنسی افراد تحت دو عنوان کلی لواط و زنا در کنار عناوینی مانند تقبیل (بوسیدن همراه با شهوت) مضاجعه (خوابیدن دو نامحرم کنار هم) و...در زیر مجموعه عنوان کلی رابطه نامشروع غیر از زنا تعریف می‌شود که بنا به نوع رفتار اشخاص مجازات هر یک از رفتارها متفاوت است اما شدیدترین برخورد کیفری شامل رابطه ایست که در قالب زنای به عنف وزنای محصنه شناخته می‌شود.

لواط درماده ۲۳۳ قانون مجازات اسلامی به رابطه جنسی دوانسان مذکر تعریف شده است. اما زنا به عنوان رابطه جنسی مرد وزنی که بین آنها رابطه زوجیت وجود ندارد در ماده ۲۲۱ به بعد قانون مجازات اسلامی تعریف واشکال مختلف آن با مجازات‌های مشخص تعیین شده است.

نکته قابل توجه آنجاست که به همان میزان که قوانین شرعی کیفر و مجازات سنگینی برای چنین بزه‌ای تعریف کرده، قواعد فقهی و احکام شرعی جهت اثبات و احراز وقوع چنین جرمی در قالب حدود الهی سختگیرانه است که بارزترین و مهم‌ترین قاعده‌ای که در مواجه با این موضوع ظهور و بروز دارد قاعده ایست تحت عنوان قاعده درءکه در ماده ۱۲۰ و ۱۲۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲/۲/۱ در راستای اصاله البرائه یا همان اصل ۳۷ قانون اساسی انشاء شده، مبین این موضوع است که چنانچه نسبت به وقوع چنین جرمی شک و تردید حادث شود فرض و اصل بر آن است که چنین رفتاری رخ نداده لذا اجرای مجازات منتفی است. قاعده درء از نشانه‌های توجه نظام کیفری اسلام به اصل برائت و احترام به کرامت انسانی در فرض و اصل بی گناهی اشخاص است.

نظام کیفری ایران بر گرفته از فقه امامیه در مقررات متنوعی از جمله قانون اساسی، قانون مجازات اسلامی و قانون آیین دادرسی کیفری به این اصل توجه داشته که سرآمد و مهمترین مبحث در این فرض حاکمیت قاعده پیشرفته و پرکاربرد درء (تدرو الحدود بالشبهات=حدود به شبه و شک ساقط و رفع می‌شود) از اهمیت ویژه‌ای، خاصه در بحث اجرای حدود الهی مانند سنگسار (رجم) اعدام برای جرایمی مانند زنای به عنف (زمانی که زانیه{زن یا دختری که مورد تعرض قرار گرفته}به ارتکاب رفتار زنا راضی نبوده) زنای محصنه (زمانی که مرد یا زن متأهل مرتکب زنا شود{ماده ۲۲۶ تا ۲۳۰ قانون مجازات}مجازات ایشان رجم=سنگسار است) ماده ۲۲۴ قانون مجازات اسلامی برای ۴ مورد مجازات اعدام در نظر گرفته: زنا با محارم، زنا با زن پدر (اعدام زانی)، زنای مرد غیر مسلمان با زن مسلمان (اعدام زانی) و زنای به عنف. نکته قابل توجه این که مقنن در ماده ۱۲۱ قانون مجازات اسلامی قاعده‌ای را بر مبنای قاعده درء وضع کرده است: صرف احراز شک و تردید در وقوع جرم، اصل بر عدم تحقق جرم بوده، اثبات این امرنیازی به دلیل ندارد. این اصل مانند سایر اصول دارای استثنائاتی است شامل: سرقت، محاربه، افساد فی الارض و قذف (نسبت دادن زنا و لواط به دیگری) امروز برخی قضات کیفری با تاسی از این قاعده پیشرفته دامنه شمول قاعده درء را گسترش داده چنانچه در برخی جرائم غیر حدی مستند به دلایل مضبوط در پرونده وقوع جرم محل شک و تردید باشد ضمن توجه به اصل برائت، به این قاعده وماده ۱۲۰ و ۱۲۱ استناد کرده حکم بر برائت متهم می‌دهند.

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی

تدبیر تازه

www.tadbiretazenews.ir

چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

خبرخوان

طرح ایمنی و سلامت تا پایان دی ماه در سراسر کشور اجرا می‌شود

معاون عملیات ترافیکی پلیس راهور ناجا از اجرای طرح ایمنی و سلامت رانندگان به منظور پیشگیری از سوانح رانندگی خبر داد و گفت: این طرح که به منظور نهادینه کردن و ترویج فرهنگ استفاده از کمربند ایمنی و توجه به جلو در حین رانندگی از چهارم دی ماه اجرا می‌شود تا پایان ماه جاری ادامه خواهد داشت.

سرهنگ داود قاسمیان در تشریح این خبر، اظهار داشت: به منظور نهادینه کردن و ترویج فرهنگ استفاده از کمربند ایمنی و توجه به جلو در حین رانندگی و پیشگیری از سوانح رانندگی، طرح ایمنی و سلامت از روز شنبه چهارم دی ماه در سراسر کشور آغاز شد که تا پایان دی ماه ادامه خواهد داشت.

وی افزود: برابر ماده ۱۸۰ آیین نامه راهنمایی و رانندگی رانندگان حق ندارند زمان رانندگی دخانیات استعمال نمایند یا خوراکی یا آشامیدنی میل کنند و استفاده از هرگونه وسیله و تجهیزات مانند تلفن همراه که باعث انحراف ذهنی و رفتاری راننده گردد ممنوع است؛ رانندگان موظفند در هر حال به طور کامل به جلو توجه داشته باشند.

سرهنگ قاسمیان با اشاره به ماده ۱۹ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی بیان داشت: بستن کمربند ایمنی برای راننده و سرنشینان انواع خودروهای در حال حرکت در تمامی راه‌ها و همچنین استفاده از کلاه ایمنی استاندارد برای راننده و ترک نشین هر نوع موتورسیکلت اجباری است. معاون عملیات ترافیکی پلیس راهور ناجا در ادامه افزود: وفق ماده ۲۲۰ آیین نامه راهنمایی و رانندگی، رانندگان و سرنشینان و سایر نقلیه موظفند هنگام حرکت وسیله نقلیه کمربندهای ایمنی خود را بسته نگاه دارند.

سرهنگ قاسمیان اظهار داشت: برابر بند الف ماده ۱۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی چنانچه وسیله نقلیه‌ای دارای عیب و نقص فنی مؤثر بوده و احتمال ایجاد خطر یا وقوع تصادف وجود داشته باشد وسیله نقلیه مذکور به تعمیرگاه اعزام می‌شود.

وی همچنین بیان داشت: تردد وسیله نقلیه دارای عیب و نقص فنی طبق ماده ۲۰۰ آیین نامه راهور در معابر ممنوع است.

معاون عملیات ترافیکی پلیس راهور ناجا با توجه به مستندات فوق بیان داشت: طرح ایمنی و سلامت بر همین اساس و در راستای پیشگیری از سوانح رانندگی از روز شنبه چهارم دی در سراسر کشور اجرا و تا پایان دی‌ماه ادامه خواهد داشت.

سرهنگ قاسمیان از تمامی هموطنان تقاضا نمود، احترام و رعایت قوانین را سرلوحه رانندگی قرار داده و ضامن ایمنی تردد در سفرهای درون و برون شهری خود باشند.

چه کنیم تا غم بم تکرار نشود؟

فاجعه ای فراموش نشدنی!

بنیانگذار مقاوم سازی و مدیریت بحران در ایران و استاد پژوهشکده مهندسی سازه در سالروز وقوع زلزله بم به بیان توضیحاتی در خصوص اقدامات اساسی برای جلوگیری از تکرار چنین فجایع انسانی پرداخت. فریبرز ناطقی الهی بنیانگذار مقاوم سازی و مدیریت بحران در ایران و استاد پژوهشکده مهندسی سازه در سالروز وقوع زلزله بم در مورد اقدامات اساسی برای جلوگیری از تکرار چنین فجایع انسانی در گفت‌وگو با میزان گفت: زلزله بم در تاریخ زلزله‌های ایران یکی از زلزله‌های خاص بود که رخ داد، برای اولین بار بود که زلزله‌ای در محدوده شهرهای بزرگ با تعداد جمعیت بالا یعنی ۱۰۰ هزار نفر رخ می‌داد. وی ادامه داد: نکته تأمل برانگیز این بود که ما در حدود دو سوم از جمعیت شهر را به واسطه ویرانی‌ها از دست دادیم. ناطقی گفت: زلزله بم، زلزله بسیار خاصی بود که درس بزرگی برای دولتمردان و مسولین به همراه داشت، در این محدوده ما دو اتفاق خاص داشتیم چرا که گسل درست زیر شهر و نزدیک شهر قرار داشت و تلفات انسانی زیادی بدین واسطه ایجاد شد. وی گفت: نکته قابل توجه دیگر این بود که اگر زلزله‌های بزرگ در محدوده شهرها رخ دهد و در جاهایی که سکونت‌های انسانی بسیاری وجود دارد همچون بیشتر شهرهای بزرگ کشور، چه اتفاقی ممکن است بیفتد و تجربه ما این بود که شاید دو سوم شهر نابود شود و از بین رود. وی گفت: پس امر قابل توجه اینکه ساخت و سازهای ما قدیمی هستند و فاقد سیستم مقابله با زلزله می‌باشند، با توجه به همین ضعف‌ها و آسیب پذیری‌ها توجه کنیم که همین سناریو که برای شهر تهران و تبریز و سایر شهرهای بزرگ نیز محتمل است، چه فجایعی را رقم خواهد زد. وی گفت: عموم ساختمان‌هایی که در این شهرهای بزرگ وجود دارد ساختمان‌های قدیمی است اگرچه درصد بسیار پایینی از آن بازسازی و اصلاح شده است، اما این در مقایسه با سازه‌های موجود این شهرها عددی نیست. یعنی ما می‌توانیم هنوز هم فرض کنیم که اکثر ساختمان‌های ما بیش از ۷۰ درصد آن آسیب پذیر هستند. ناطقی گفت: آسیب پذیر بودن به این معنی نیست که با خاک یکسان خواهد شد، اما دچار آسیب‌های جدی خواهد شد که تبعات و پیامدهای بسیار سختی خواهد داشت. وی در این باره گفت: در صورت وقوع چنین زمین لرزه‌ای در محیط‌های شهری با کوچه‌های تنگ و مناطق پر تراکم. تردد در داخل این محدوده‌ها سخت شده و امداد و نجات نیز حاد و غیر ممکن خواهد شد. وی گفت: از این رو افراد واجد آسیب‌های جدی و یا حتی اجسادی خواهیم داشت که نقل و انتقال آن‌ها مشکل خواهد شد. ناطقی گفت: از طرف دیگر مطالعات ما نشان داده که برای شهر تهران ۷۶ درصد از بیمارستان‌های شهر در شوک‌های اول حاصل از زلزله آسیب خواهند دید این نیز معضلات را دو چندان خواهد کرد ابتدا اینکه امدادرسانی مشکل است و دیگری که مراکز امداد و درمان ما خود چاره آسیب هستند. وی با انتقاد از عدم اهتمام به این امر در سال‌های گذشته گفت: سال‌های قبل باید اقداماتی انجام می‌گرفت یعنی در حدود ۳۰ سال قبل، از زلزله رودبار و منجیل ما باید فعالیت‌های خود را آغاز می‌کردیم همانگونه که مکزیک در همان حوالی پس از زلزله بسیار بزرگ خود شروع به انجام اقداماتی کرد که در زلزله اخیر این کشور ما مشاهده کردیم که صدمات محدودی را تجربه کردند، ما زلزله رودبار و منجیل را تجربه کردیم و پس از آن هم زلزله‌بم، اما اقدام خاصی انجام نداده‌ایم.ناطقی اظهار کرد: اگرچه سخن گفتن و بازگشت به گذشته دردی را دوا نمی‌کند، اما مسئولین شهری مثل شهرداران، وزارت کشور، استانداری‌ها باید به فکر این باشد که برنامه‌های مدیریت بحران که شامل برنامه‌های قبل از رخداد زلزله و بعد از رخ داده آن هست را در برنامه‌های خود بگنجانند و از آنجایی که این مستلزم هزینه است حتماً در بودجه‌ها برای دستگاه‌ها در امر مستحکم سازی سازه‌ها قرار دهند. وی در این باره گفت: یک نکته حیاتی و اساسی این که حدود ۱۵ سال قبل این روند شروع شد، اما اتفاقی که افتاد این بود که این بودجه‌ها آنچنان که باید صرف این مهم نشد، در آموزش و پرورش در وزارت بهداشت بودجه‌هایی که در امر نوسازی تخصیص یافته بود در جاهایی هزینه شد که نتایج مثبتی از آن نگرفتیم. ناطقی گفت: اگر در سطح کشور یک کمیته بسیار مجرب برای نظارت بر این برنامه‌ها تشکیل شود و تمام این برنامه‌ها از فیلترهای لازم رد شود که خدایی نکرده اتفاق‌های سابق نیفتد بسیار مفید است و ما می‌توانیم در بیست ساله آینده شهرهای ایمن‌تری به نسبت امروز داشته باشیم. وی با هشدار نسبت به اینکه انتظاری که در پهنه ایران بزرگ برای زلزله است خیلی مخرب است، گفت: در شهرهای بزرگ مقل تهران، تبریز، کرمان، شیراز، بندرعباس و به تازگی کردستان و همچنین مناطقی از کرمانشاه پهنه خطرناکی داریم و اگر هیچ اقدامی نکنیم و انتظار این را داشته باشیم که زلزله‌ای رخ دهد و پس از آن برای امداد و نجات اقدام کنیم ممکن است در برخی جاها جواب دهد، اما در شهرهای بزرگ فاجعه بزرگ را شاهد خواهیم بود. وی در مورد نقش آموزش‌های همگانی برای پیشگیری از فجایع پس از زلزله گفت: آموزش یک نقش کلیدی دارد این آموزش باید در ۳ قسمت اتفاق بیفتد ابتدا آموزش مدیران که مدیران ما متاسفانه آگاهی لازم را در خصوص اینکه زلزله چیست و طبیعت آن و تبعات آن چگونه است را نمی‌داند، توصیه جدی من این است که تمامی ارگان‌های دولتی دوره‌هایی را برای آموزش مدیران خود اختصاص دهند.

یک شهر در تعقیب رامبوی قاتل

این قاتل ۶۳ ساله تاکنون ۲ بار موفق به فرار از زندان اسپانیا شده و از آنجا که مهارت زیادی در زندگی در شرایط سخت جنگل دارد، به رامبوی گالیسیا معروف شده است. دیده‌شدن یک قاتل فراری به نام آلفردو سانچز که رسانه‌های اسپانیا به او لقب «رامبوی گالیسیا» داده‌اند در اطراف شهری در شمال غرب این کشور، باعث شده که مردم شهر برای شکار این قاتل تحت تعقیب وارد عمل شوند. این قاتل ۶۳ ساله تاکنون ۲ بار موفق به فرار از زندان اسپانیا شده و از آنجا که مهارت زیادی در زندگی در شرایط سخت جنگل دارد، به رامبوی گالیسیا معروف شده است. به نقل از رسانه‌های اسپانیا، آلفردو سانچز در سال ۱۹۹۶ به جرم قتل مردی به نام مانوئل گارسیا در شهر کورتیس توسط پلیس دستگیر شد. او پس از محاکمه در دادگاه به تحمل ۳۰ سال حبس محکوم شد و به زندان انتقال یافت اما تنها ۳ سال بعد و با شگردی عجیب موفق به فرار از زندان شد. او با بستن تعدادی ملحفه به هم طنابی بلند ساخت و در حالی که بقیه زندانیان در حال سرگرم‌کردن نگهبانان بودند موفق شد با استفاده از آن از دیوار زندان بالا رفته و خود را به آن‌سوی دیوار برساند و فرار کند. پس از فرار پروسروصدای این مرد، تحقیقات پلیس برای دستگیری دوباره او آغاز شد اما تا ۲ سال بعد هیچ ردی از او به‌دست نیامد. چراکه این مرد به‌دلیل آموزش‌هایی که در ارتش دیده بود، به زندگی در شرایط سخت کاملاً آگاه بود و در این مدت تلاش می‌کرد با زندگی در جنگل و کوهستان خود را از دید پلیس مخفی کند. از سوی دیگر او تبحر زیادی در فرار از دست پلیس داشت و هربار که مخفیگاهش لو می‌رفت به‌راحتی می‌توانست از دست مأموران بگریزد. در همان زمان بود که با توجه به تسلط قاتل فراری به تکنیک‌های بقا در مناطق جنگلی، رسانه‌های اسپانیا به او لقب رامبوی گالیسیا دادند. با این حال مرد جنایتکار پس از ۲ سال فرار از دست پلیس با این شگرد به دام مأموران افتاد و بار دیگر به زندان انتقال یافت.

■ فرار دوباره از زندان

آلفردو سانچز بار دیگر به زندان منتقل شد تا اینکه چندماه پیش و پس از گرفتن مرخصی یک‌روزه بار دیگر از آنجا گریخت و زندگی عجیبش را از سر گرفت. فرار دوباره این مرد نام او را سر زبان‌ها انداخت و عکس‌هایش در تمام مناطق شمال غرب اسپانیا منتشر و تلاش پلیس برای دستگیری او آغاز شد. درحالی‌که هیچ ردی از این مرد نبود، پلیس شهری کوچک در منطقه گالیسیا متوجه ماجرای عجیبی شد. مردم زیادی با مراجعه به پلیس، گزارش سرقت از خانه‌هایشان را اعلام کردند اما نکته عجیب این بود که سارق پس از ورود به این خانه‌ها فقط مواد غذایی و نوشیدنی دزدیده بود. حال آنکه داخل خانه‌ها لوازم باارزش زیادی وجود داشت که سارق به آنها دست نزده بود. از همان زمان بود که احتمالاتی درباره مخفی‌شدن قاتل فراری در جنگل‌های اطراف این شهر مطرح شد. مردم که نگران شده بودند، گروهی ۸ نفره تشکیل دادند که وظیفه آن گشتزنی در خیابان‌های شهر بود تا سارق مرموز شناسایی شود. در نهایت سه‌شنبه هفته گذشته بود که همه احتمالات درباره مخفی‌شدن رامبوی گالیسیا در اطراف این شهر به حقیقت پیوست. چراکه تعدادی از بچه‌ها زمانی که در حال قدم‌زدن در کنار رودخانه بودند، با مردی روبه‌رو شدند که ظاهر عجیبی داشت. یکی از بچه‌ها که از قبل عکس‌های قاتل فراری را دیده بود، او را شناخت و با عجله به خانه برگشت و ماجرا را به پدرش اطلاع داد اما زمانی که آنها به همراه مأموران پلیس به کنار رودخانه رفتند، اثری از آن مرد نبود. یک روز پس از این ماجرا نیز یک شکارچی با دیدن مردی که در کوهستان‌های اطراف چادر زده بود، به او نزدیک شده و فهمیده بود که وی همان قاتل فراری است اما زمانی که ماجرا را به پلیس اطلاع داد و به همراه آنها به کوهستان رفت، اثری از رامبوی گالیسیا نبود. در این شرایط مردم شهر کوچک پونتدئوم دور هم جمع شده‌اند و با تشکیل گروه‌های جست‌وجو، گشتزنی در مناطق اطراف شهر را آغاز کرده‌اند تا شاید بتوانند به فرار این قاتل سرشناس پایان دهند.

خبرخوان

تا ابد مدیون و مرهون شهدا هستیم

رییس پلیس پایتخت گفت: انقلاب اسلامی ما به برکت خون و مجاهدت شهیدان و بزرگ مردانی، چون شهید سلیمانی و ابراهیم هادی‌ها به مسیر خود با اقتدار ادامه خواهد داد. سردار حسین رحیمی رئیس پلیس پایتخت در گرامی داشت یاد و خاطره شهدای خاور شهر با اشاره به اینکه سردار قاسم سلیمانی سید شهدای مقاومت بودند و با اقتدار و رشادت‌های جانانه خود نقشه‌های شوم دشمنان را نقش بر آب کرد، بیان داشت، شهدا برای ما امنیت، آرامش و اقتدار را برای ما به ارمغان آوردند. وی با اشاره به اینکه امام خمینی، انقلاب را بر پایه اسلام ناب محمدی بنیانگذاری کردند، عنوان داشت، اسلام ناب محمدی، ایثار و مجاهدت و ایستادگی در مقابل یزدیان و مستکبرین را به ما یا داد و اینگونه بود که با تاسی از سید و سالار شهیدان توانستیم در ۸ سال جنگ تحمیلی در مقابل همه جهان کفر ایستادیم و پیروز شدیم. رییس پلیس پایتخت با تاکید بر اینکه انقلاب اسلامی ما به برکت خون و مجاهدت شهیدان و بزرگ مردانی، چون شهید سلیمانی و ابراهیم هادی‌ها به مسیر خود با اقتدار ادامه خواهد داد، گفت، ما تا ابد مدیون خون شهدا هستیم و امنیت و آرامش و آبروی ما از مجاهدت این عزیزان است. سردار رحیمی افزود، خانواده شهدا با ایستادگی و صبر و پایمردی خود از آرمان‌های شهدا صیانت کردند و این صبر و پایمردی ستودنی است.

کشف ۲ انبار دارو در تهران

رئیس پلیس امنیت عمومی تهران بزرگ از کشف بیش از ۱۰۰ میلیون عدد انواع داروهای احتکار شده به ارزش ۶۵ میلیارد ریال، خبر داد. سرهنگ پیام کاویانی رئیس پلیس امنیت عمومی تهران بزرگ اظهار داشت: در پی کسب خبری مبنی بر دپو و نگهداری مقادیر قابل توجهی داروی کمیاب و خاص توسط مالکان ۲ انبار در محدوده پاسداران ، بررسی موضوع در دستور کار ماموران قرار گرفت. وی با اشاره به این که در بررسی‌های اولیه مشخص شد که متهمان با تهیه فاکتورهای جعلی اقدام به تهیه دارو و دپوی آن در این انبارها کرده‌اند، افزود: محل‌های دپوی داروها شناسایی و پس از هماهنگی‌های قضائی طی یک عملیات منسجم، در بازرسی از این مکان‌ها ۱۰۰ میلیون عدد دارو کمیاب و خاص کشف شد. رئیس پلیس امنیت عمومی تهران در ادامه با اشاره به اینکه برابر اعلام کارشناسان ارزش داروهای کشف شده ۶۵ میلیارد ریال برآورد شده است، گفت: در این راستا مالکان هر ۲ انبار دستگیر و دستگیری سایر همدستان آنان در دستور کار قرار دارد.

آگهی تغییرات شرکت آوان پدید سهامی خاص به شماره ثبت ۲۱۱۱۰۶ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۵۲۵۷۷۵ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۳۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : موارد ذیل بهموضوع فعالیت شرکت الحاق شد و ماده مکربوطه اساسنامه اصلاح شد اکتشاف و استخراج و فرآوری مواد معدنی فلزی و غیرفلزی، خرید و فروش، واردات وصادرات کلیه کالاهای مجاز تجاری، مواد اولیه و ماشین آلات و قطعات ولوازم یدکی ودانش فنی و تکنولوژی صنایع مختلف وتامین مواد اولیه صنایع داخلی و خارجی، اخذواعطای نمایندگی داخلی وخارجی، تنظیم قرارداد با کلیه شرکتها، ادارات ، ارگانها و سازمان های دولتی و خصوصی واشخاص حقیقی وحقوقی، شرکت درنمایشگاه های داخلی وخارجی ومناقصات ومزایدات،اخذ تسهیلات و وام از منابع اعتباری و بانک های خصوصی و دولتی در داخل و خارج از کشور، تولید انواع پودرهای صنعتی و معدنی غیر فلزی شامل گچ، آهک، سیلیس وگچ برگ و درای وال و قطعات پیش ساخته گچی و قطعات پیش ساخته ساختمانی، تولید همه انواع پودرهای غیرفلزی وفلزی و پیگمنت ها، احداث خط تولید تمام کارخانجات فلزی و غیرفلزی و معدنی، احداث کلیه کارخانجات صنایع پودری وپودرهای میکرونیزه صنعتی و معدنی، تولید انواع قطعات و بلوک ها و کف پوشهای بتنی و تولید انواع بلوک های سبک و مقاوم، همه موارد با اخذ مجوزهای لازم، تلاش در جهت ایجاد صنعت سبز در کلیه صنایع مورد فعالیت شرکت با اخذ مجوز و همکاری از کلیه نهادها وارگان های مربوطه، احداث نیروگاه خورشیدی با اخذ مجوزهای لازم و سرمایه گذاری و مشارکت در احداث نیروگاه خورشیدی با اخذ مجوزهای لازم، سرمایه گذاری و مشارکت با شخص یا شرکت های خارجی و داخلی، نصب و مونتاژ کلیه ماشین آلات و قطعات وارداتی و تولیدی با اخذ مجوزهای لازم، تولید و پیش فروش انرژی برق در چهارچوب ضوابط و مقررات ابلاغی وزارت نیرو، ایجاد و احداث خط تولید و مزرعه سلول های خورشیدی در ارتباط با انرژی های پاک با اخذ مجوزهای لازم و هرگونه فعالیتی که به نحوی از انحاء مرتبط با موضوع شرکت باشد در صورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم .

سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۲۵۰۵۶۳)

تاسیس شرکت با مسئولیت محدود ایوان کمپرسور ایرانیان درتاریخ ۱۴۰۰/۰۹/۱۵ به شماره ثبت ۵۸۷۸۱۸ به شناسه ملی ۱۴۰۱۰۵۶۸۱۲۳ ثبت و امضا ذیل دفاترتکمیل گردیده که خلاصه آن به شرح زیر جهت اطلاع عموم آگهی میگردد. موضوع فعالیت :حاسبه، طراحی، خرید، فروش، نصب، راه اندازی، اجرا، تجهیز، راهبری و نگهداری انواع سیستم های تاسیساتی و ساختمانی شامل تجهیزات برقی، مکانیکی، الکترونیکی، صنعتی، ابزار دقیق، تهویه مطبوع، ابزارهای کنترل و اندازه گیری و انجام هر گونه فعالیت مربوط به خرید و فروش پیمانکاری و شرکت در استعلام بها، مناقصه و مزایده های دستگاه های دولتی، خصوصی و نهادها و اشخاص حقیقی و حقوقی ارائه خدمات راجع به آب رسانی و گاز رسانی و یا برق رسانی عملیات ساخت در امور عمرانی از قبیل احداث ساختمان و راه و یا شبکه های آب رسانی تولید و ارائه رایانه ، تولید و ارائه دستگاه‌های جانبی، تولید و پشتیبانی نرم‌افزارهای سفارش مشتری، ارائه و پشتیبانی بسته‌های نرم‌افزاری(غیر از فرهنگی و هنری) و سی دی اطلاعاتی تولید داخل، خدمات شبکه‌های اطلاع‌رسانی مشاوره و نظارت بر اجرای طرح‌های انفورماتیکی، شبکه داده‌ها (ارائه اجرا و پشتیبانی) تصدی به فعالیت خدماتی و نظافتی درصورت لزوم پس از اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط مدت فعالیت : از تاریخ ثبت به مدت نامحدود مرکز اصلی : استان تهران ، شهرستان اسلامشهر ، بخش مرکزی ، شهر اسلامشهر، محله شهرک صنفی سهند ، خیابان پنجم ، کوچه فرعی پنجم ، پلاک ۵,۵۱۱ ، طبقه همکف کدپستی ۳۳۱۹۸۸۶۶۸۵ سرمایه شخصیت حقوقی عبارت است از مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال نقدی میزان سهم الشرکه هر یک از شرکا خانم آنی اراکلی خویگانی به شماره ملی ۰۰۱۴۱۰۷۴۹۱ دارنده ۴۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه آقای آروین کشیش زاده به شماره ملی ۰۰۸۰۱۳۴۱۱۴ دارنده ۶۰۰۰۰۰ ریال سهم الشرکه اعضا هیئت مدیره خانم آنی اراکلی خویگانی به شماره ملی ۰۰۱۴۱۰۷۴۹۱ به سمت رئیس هیئت مدیره به مدت نامحدود آقای آروین کشیش زاده به شماره ملی ۰۰۸۰۱۳۴۱۱۴ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره به مدت نامحدود و به سمت مدیرعامل به مدت نامحدود دارندگان حق امضا : کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهد آور شرکت از قبیل چک ، سفته ، بروات ، قراردادها، عقود اسلامی و همچنین کلیه نامه های عادی و اداری باامضاء مدیر عامل منفردا همراه با مهر شرکت معتبر می باشد اختیارات مدیر عامل : طبق اساسنامه ثبت موضوع فعالیت مذکور به منزله اخذ و صدور پروانه فعالیت نمی باشد.

سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۲۵۰۵۱۹)

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

خبرخوان

تفاوت علائم سویه اومیکرون با سرماخوردگی، آنفلوانزا و سایر سویه‌ها

موارد ابتلا به سویه اومیکرون کرونا در حال افزایش است و به گفته مقامات بهداشت و سلامت فدرال، هفته گذشته ۷۳ درصد کل موارد ابتلا را تشکیل می‌دادند. اعداد و ارقام موجود در مرکز پیشگیری و کنترل، جهشی ۶ برابری در ابتلا به سویه اومیکرون را تنها در یک هفته نشان می‌دهد.اگرچه مرکز پیشگیری و کنترل می‌گوید هنوز معلوم نیست سرعت انتشار سویه اومیکرون نسبت به سویه دلتا چقدر است، اما به احتمال زیاد از ویروس کرونای اولیه سریع‌تر گسترش می‌یابد. حتی اگر واکسن زده باشید امکان ابتلا به سویه اومیکرون وجود دارد اما به گفته احتمال بستری شدن و مرگ خیلی کمتر است هرچند حتی کسانی که کاملاً واکسینه شده‌اند نیز ممکن است به آن مبتلا شوند.

■ سویه‌اومیکرون

سفارش مرکز پیشگیری و کنترل برای مقابله با سویه اومیکرون این است که افراد ۵ ساله و بالاتر واکسینه شوند و افراد ۱۸ ساله و بالاتر دُز تقویتی را دریافت کنند. توصیه می‌شود که حتماً در فضاهای سرپوشیده و نیز شلوغ ماسک زده شود.

علائم سویه اومیکرون ویروس کرونا

هنوز اطلاعات جامعی درباره تفاوت‌های علائم سویه اومیکرون و سایر سویه‌ها در دست نیست اما شایع‌ترین علائم گزارش شده عبارتند از:

سرفه
خستگی شدید
گرفتگی بینی
آبریزش بینی

■ علائم سویه دلتا و دیگر سویه‌ها

علائم ممکن است از ۲ تا ۱۴ روز پس از قرار گرفتن در معرض ویروس ظاهر شوند. افراد ممکن است علائم خفیف یا شدیدی از خود بروز دهند:

تب یا لرز
سرفه
تنگی نفس یا دشوار نفس کشیدن
خستگی شدید
درد بدن یا ماهیچه‌ها
سردرد
از دست دادن قوه بویایی یا چشایی
گلودرد
گرفتگی و یا آبریزش بینی
حالت تهوع یا استفراغ
اسهال

■ علائم‌سرماخوردگی

سرفه
عطسه
گرفتگی یا آبریزش بینی
گلودرد
خستگی
گاهی اوقات تب

علائم معمولاً ۱ تا ۳ روز پس از قرار گرفتتن در معرض ویروس سرماخوردگی ظاهر می‌شوند. برعکس کووید ۱۹، سرماخوردگی اغلب بی خطر است و افراد پس از ۳ تا ۱۰ روز بهبود می‌یابند.

■ علائم آنفلوآنزا

آنفلولانزا با سرماخوردگی فرق دارد و می‌تواند به طور ناگهانی ظاهر شود. علائم آنفولانزا عبارتند از:

تب و لرز (البته همه دچارش نمی‌شوند)
سرفه
گلودرد
گرفتگی یا آبریزش بینی
درد بدن یا ماهیچه‌ها
سردرد
خستگی شدید
اسهال و استفراغ (به خصوص در کودکان)

با تمام این اوصاف واضح است که به خاطر اشتراک در برخی علائم، تشخیص کرونا توسط خود فرد می‌تواند کمی دشوار باشد. بنابر این اگر فرد برای سفر یا امور مهم می‌خواهد برنامه ریزی کند، بهتر است قبل از آن تست کرونا بدهد.

آیا ابتلا به کرونا در دوران بارداری به کودک شما آسیب می‌رساند؟

کرونا و بارداری

سعیده‌اکبری
روزنامه‌نگار

کرونا و بارداری یک موضوع بسیار نگران کننده در این روزهاست. در حالت معمول، بارداری یک زمان هیجان انگیز و استرس زا است و ذهن شما را با هزاران سؤال و نگرانی از خفیف تا بسیار جدی درگیر می‌کند. این نگرانی‌های خفیف اصلاً احمقانه نیستند زیرا هیچ سؤال احمقانه‌ای در بارداری وجود ندارد.

یک سؤال رایج در زمینه بارداری این است که چگونه بیماری در دوران بارداری بر کودک تأثیر می‌گذارد. اگر در دوران بارداری دچار تب شدید، همیشه باید به پزشک خود اطلاع دهید زیرا برخی از ویروس‌ها ممکن است بر سلامت کودک شما تأثیر بگذارد. مثال‌ها عبارتند از:

سیتومگالوویروس (CMV)
واریسلا زوستر
ویروس زیکا
سرخجه
پارووویروس B۱۹
تبخال
ایدز (HIV)

در سال ۲۰۱۹، یک ویروس جدید در صحنه جهانی ظاهر شد و به سرعت گسترش یافت: یک کروناویروس جدید، مسئول بیماری تنفسی COVID-۱۹. با توجه به اینکه ویروس زیکا و خطرات ناهنجاری‌های مربوط به تولد هنوز در ذهن بسیاری از افراد وجود دارد، زنان باردار ممکن است نگرانی دیگری را به لیست رو به رشد خود اضافه کنند.

و در سال ۲۰۲۰، منبع مورد اعتماد سازمان جهانی بهداشت (WHO) شیوع جهانی کووید-۱۹ را یک "اورژانس بهداشت عمومی نگران کننده بین المللی" اعلام کرد. این‌ها چقدر کلمات ترسناکی هستند. بیماری COVID-۱۹ هنوز یک بیماری جدید است که به خوبی مورد مطالعه قرار نگرفته. چگونگی تأثیر آن بر زنان باردار و نوزادان در حال رشد آنها به طور کامل شناخته نشده است. و این شاید اعصاب خردکن باشد. اما قبل از اینکه وحشت کنید، پیشنهاد می‌کنیم ادامه این مطلب روزیاتو را بخوانید. اگر باردار هستید یا قصد باردار شدن دارید، باید درباره ویروس کرونای جدید بیشتر بدانید.

■ کروناچیست؟

کروناویروس‌ها خانواده‌ای از ویروس‌ها هستند که هم در انسان و هم در حیوانات در گردش هستند و می‌توانند همه چیز را از سرماخوردگی گرفته تا بیماری‌های تنفسی جدی‌تر ایجاد کنند. در اواخر سال ۲۰۱۹، یک کروناویروس جدید به نام سندرم حاد تنفسی شدید کروناویروس ۲ (SARS-CoV-۲) در انسان در ووهان چین ظاهر شد. کارشناسان منبع مطمئن دقیقاً مطمئن نیستند که ویروس چگونه منشأ یا چگونه گسترش یافته است، اما آنها گمان می‌کنند که ممکن است از تماس با یک حیوان به انسان منتقل شده باشد. این ویروس باعث ایجاد یک بیماری تنفسی به نام COVID-۱۹ می‌شود. زنان باردار یا شیرده باید از چه علائمی آگاه باشند؟

COVID-۱۹ عمدتاً یک بیماری تنفسی است. علائم معمولاً بین ۲ تا ۱۴ روز پس از قرار گرفتن در معرض کروناویروس جدید ظاهر می‌شوند. داده‌های افرادی که به کووید-۱۹ در چین مبتلا شده‌اند، میانگین دوره کمون ۴ روز را نشان می‌دهد. شایع‌ترین علائم چه باردار باشید چه نباشید عبارت‌اند از:

سرفه
تب
تنگی نفس
خستگی

علائم دیگر عبارتند از:

لرز، که گاهی ممکن است همراه با تکان دادن مکرر رخ دهد
گلو درد
سردرد
از دست دادن بویایی یا چشایی
درد و درد عضلانی

اگر هر یک از این علائم را دارید و باردار هستید، حتماً با پزشک خود تماس بگیرید. شما ممکن است نیاز به معاینه داشته باشید، و شاید حتی آزمایش انجام دهید، اما مهم است که قبل از مراجعه به مطب به پزشک خود هشدار دهید تا کارکنان بتوانند اقدامات احتیاطی را برای محافظت از سلامت خود و سایر بیماران انجام دهند.

آیا زنان باردار بیشتر مستعد ابتلا به این ویروس هستند؟

این ویروس به طور گسترده مورد مطالعه قرار نگرفته است، بنابراین، هیچ کس نمی‌تواند با اطمینان بگوید. اما مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها (CDC) اشاره می‌کند که زنان باردار بیشتر از سایرین مستعد ابتلا به انواع عفونت‌های تنفسی مانند آنفولانزا هستند. این تا حدی به این دلیل است که بارداری سیستم ایمنی بدن شما را تغییر می‌دهد که تا حدودی به دلیل تأثیر بارداری بر ریه‌ها و قلب شما است.با این حال، طبق یک مطالعه از ماه مارس ۲۰۲۰، هیچ شواهد ملموسی وجود ندارد که نشان دهد زنان باردار بیشتر از سایر افراد در معرض ابتلا به کووید-۱۹ هستند. و حتی اگر به عفونت مبتلا شوند، محققان همچنان بر این عقیده هستند که احتمال بیشتری نسبت به سایرین برای ابتلا به عوارض شدید بیماری مانند ذات‌الریه ندارند.

چه درمان‌های پزشکی برای زنان باردار مبتلا به کرونا بی خطر است؟

درمان COVID-۱۹ مشابه درمان سایر بیماری‌های تنفسی است. چه باردار باشید چه نباشید، پزشکان توصیه می‌کنند:

مصرف استامینوفن (تیلنول) برای تب ۱۰۰.۴ درجه فارنهایت (۳۸ درجه سانتیگراد) یا بالاتر
هیدراته ماندن با آب یا نوشیدنی‌های کم قند
استراحت

اگر تایلنول تب شما را پایین نیاورد، در تنفس مشکل دارید، یا شروع به استفراغ کردید، برای راهنمایی بیشتر، با پزشک خود تماس بگیرید.

ابتلای خانم باردار به این ویروس کرونا چقدر خطرناک است؟

باز هم، از آنجایی که ویروس بسیار جدید است، داده‌های کمی برای ادامه وجود دارد. اما کارشناسان می‌توانند از گذشته درس بگیرند. مرکز CDC خاطرنشان می‌کند که زنان باردار که به ویروس‌های دیگر مرتبط با ویروس کرونا مبتلا شده‌اند، نسبت به زنان بارداری که به این عفونت‌ها مبتلا نمی‌شوند، شانس بیشتری برای داشتن پیامدهای بدتر دارند. مواردی مانند سقط جنین، زایمان زودرس، مرده زایی و ابتلا به عفونت شدیدتر همگی در زنان باردار مبتلا به سایر ویروس‌های کرونا مشاهده شده است. و تب بالا در سه ماهه اول بارداری، صرف نظر از علت آن، می‌تواند منجر به نقایص مادرزادی شود.

خب، یک نفس عمیق می‌کشیم. ما می دانیم که بسیار ترسناک به نظر می‌رسد اما همه اخبار که وحشتناک نیستند، به خصوص وقتی به زنان بارداری نگاه می‌کنیم که در هنگام بیماری با این ویروس خاص زایمان کرده‌اند.طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی که به نمونه‌گیری کوچکی از زنان باردار مبتلا به کووید-۱۹ پرداخته بود، اکثریت قریب به اتفاق موارد شدیدی نداشتند. از ۱۴۷ زن مورد مطالعه، ۸ درصد مبتلا به کووید-۱۹ شدید و ۱ درصد وخیم بودند.کالج سلطنتی زنان و زایمان گزارش می‌دهد با این که برخی از زنان چینی با علائم کرونا نوزادان نارس به دنیا آورده‌اند، مشخص نیست که آیا این نوزادان به دلیل عفونت زود به دنیا آمده‌اند یا به این دلیل که پزشکان به دلیل بد بودن حال مادر تصمیم به خطر زایمان زودرس دارند. آن‌ها همچنین هیچ مدرکی مبنی بر اینکه این کروناویروس خاص باعث سقط جنین می‌شود ندیده‌اند.

آیا ویروس در دوران بارداری یا زایمان به نوزاد من منتقل می‌شود؟

با قضاوت از روی زنانی که هنگام ابتلا به این ویروس کرونا زایمان کرده‌اند، احتمالاً پاسخ این است که بعید است یا به عبارت دقیق‌تر، هیچ مدرک قطعی وجود ندارد.

COVID-۱۹ نوعی بیماری است که عمدتاً از طریق قطرات تنفسی از فردی به فرد دیگر منتقل می‌شود (به سرفه و عطسه افراد آلوده فکر کنید). کودک شما تنها پس از تولد می‌تواند در معرض چنین قطراتی قرار گیرد. در یک مطالعه کوچک که بر روی ۹ زن باردار چینی آلوده به کروناویروس جدید در سه ماهه آخر بارداری انجام شد، این ویروس در نمونه‌های گرفته شده از مایع آمنیوتیک یا خون بند ناف آنها یا در سواب گلوی نوزادان دیده نشد. با این حال، در یک مطالعه کمی بزرگتر، سه نوزاد متولد شده از زنان مبتلا به کووید-۱۹ با این ویروس مثبت شدند. آزمایش ۳۰ نوزاد دیگر این گروه منفی بود و محققان مطمئن نیستند که آیا نوزادانی که آزمایش آنها مثبت بود واقعاً در رحم به ویروس مبتلا شده‌اند یا بلافاصله پس از زایمان به آن مبتلا شده‌اند.

اگر در زمان زایمان مبتلا به کووید-۱۹ باشم، آیا به سزارین نیاز دارم؟

اینکه نوزاد خود را از طریق واژینال به دنیا بیاورید یا از طریق سزارین به عوامل زیادی بستگی دارد و نه فقط اینکه آیا شما کووید-۱۹ دارید یا خیر. اما کارشناسان می گویند که زایمان طبیعی برای زایمان سزارین مطلوب است، مشروط بر اینکه واجد شرایط زایمان طبیعی باشید و به دلیل عوامل دیگر برای سزارین توصیه نمی‌شود. آن‌ها خاطرنشان می‌کنند که انجام عمل جراحی بر روی بدنی که قبلاً با یک ویروس جدی ضعیف شده است ممکن است عوارض بیشتری ایجاد کند.

آیا ویروس کرونا از شیر مادر عبور می‌کند؟

در مطالعات معدودی که بر روی زنان شیرده مبتلا به ویروس کرونا انجام شده است، به نظر می‌رسد که پاسخ منفی باشد. اما کارشناسان هشدار می‌دهند که قبل از اینکه به طور قطعی بگویند هیچ خطری وجود ندارد، باید تحقیقات بیشتری انجام شود. مرکز CDC می‌گوید اگر تازه مادری هستید که مبتلا به کووید-۱۹ شده‌اید (یا مشکوک هستید)، در مورد مزایا و معایب شیردهی با پزشک خود صحبت کنید. اگر تصمیم به تغذیه با شیر مادر دارید، می‌توانید از طریق موارد زیر به محدود کردن قرار گرفتن کودک در معرض ویروس کمک کنید:

پوشیدن ماسک صورت
قبل از دست زدن به نوزاد دست‌های خود را کاملاً بشویید. حتماً به زیر ناخن‌ها و تار انگشتان خود بروید
قبل از دست زدن به پمپ سینه یا شیشه شیر، دست‌های خود را به طور کامل بشویید
فرد سالمی که حالش خوب است را در نظر بگیرید و از او بخواهید یک شیشه شیر دوشیده به نوزاد بدهد

بهترین راهکارها برای جلوگیری از ابتلا به ویروس کرونا چیست؟

بدون شک قبلاً آنها را شنیده‌اید، اما همیشه تکرار می‌کنیم:

دستان خود را به مدت ۲۰ ثانیه با آب و صابون بشویید. مدام، از ضدعفونی کننده دست با حداقل ۶۰ درصد الکل استفاده کنید. و بی خیال دستمال مرطوب بچه شوید زیرا آنها ضدعفونی نمی‌کنند.
۲ متر دورتر از مردم بایستید.
از دست زدن به صورت به خصوص دهان، چشم‌ها و بینی خودداری کنید.
از جمعیت زیاد دوری کنید. در واقع، هرچه بیشتر بتوانید قرار گرفتن در معرض افراد را محدود کنید، بهتر است.
مراقب خودتان باشید. خوب بخورید. استراحت کافی داشته باشید. اگر پزشکتان گفت خوب است، ورزش کنید. یک بدن سالم بهتر از بدن ضعیف می‌تواند انواع بیماری‌ها را دفع کند.

آیا می توان رنگ را به طور طبیعی به موی سفید شده بازگرداند؟

حتماً درباره ی کسانی که یک شبه موهایشان سفید شده شنیده اید. گرچه این موضوع خیلی برای دانشمندان پذیرفته نیست اما باز هم چیزهای زیادی درباره ی سفید شدن موها وجود دارد که آن ها بی خبریم.

۱- چرا موهای بعضی ها زودتر از بقیه سفید می شود؟

درست مانند رنگ پوست، به مواد شیمیایی ای که رنگ موها را تعیین می کنند، ملانین گفته می شود. عمر سلول های رنگدانه ساز درون موها به مرور به سر می رسد و همین امر باعث سفید شدن موها می شود. بر اساس یک پژوهش، این فرآیند برای مردم منطقه ی قفقاز از اواسط دهه ی ۳۰ زندگی شان آغاز می شود. برای آسیایی ها این امر معمولاً در اواخر دهه ی ۳۰ رخ می دهد و موهای آفریقایی ها هم احتمالاً در اواسط دهه ی ۴۰ زندگی شان شروع به سفید شدن می کند. با این حال، این فرآیند می تواند در شما زودتر یا دیرتر آغاز شود. این امر بستگی زیادی به ژن های شما دارد، به خصوص ژن IRF۴ که کار تولید ملانین و همینطور ذخیره ی آن را تنظیم می کند.

۲- جدیدترین یافته های دانشمندان

تحقیق جدیدی بالاخره چیزی را ثابت کرد که بیشتر ما به طور شهودی آن را می دانستیم: فشار روانی باعث سفید شدن زودرس موها می شود. دانشمندان سطح پروتئین را در موهای داوطلبین پژوهش اندازه گیری کردند و متوجه شدند فشار روانی بر میتوکندری های آن ها اثر گذاشته بود (میتوکندری ها درون سلول ها انرژی تولید می کنند). عوامل دیگری هم هست که همین اثر را داشته باشد، مثل گیاهخواری، کمبود ویتامین B۱۲ و ابتلا به دیگر مشکلات جسمی (مانند بیماری پوستی ویتیلیگو).

۳- خبر خوب آنکه فرآیند سفیدی را می توان معکوس کرد پژوهش مذکور علاوه بر مرتبط بودن سفید شدن موها با فشار روانی، نشان داد با کاهش فشار روانی می توان رنگ را به موی سفید برگرداند. مثلاً یکی از شرکت کنندگان این تحقیق موفق شد با صرف مرخصی گرفتن، رنگ را به بخشی از موهای سفید شده اش بازگرداند. با این حال، این شیوه با کاستی هایی هم همراه است. این روش برای کسانی که سال ها از سفید شدن موهایشان می گذرد کارساز نیست.

۴- چند درمان خانگی که می توانید امتحان شان کنید

اگر می خواهید رنگ موهایتان را بدون رنگ کردن حفظ کنید، توصیه می شود به اندازه ی کافی ویتامین (علاوه بر B۱۲، ویتامین های E، D و از همه مهم تر A) و مواد معدنی (زینک، آهن و غیره) مصرف کنید و با موهایتان خوش رفتار باشید (از قرار دادن آن در معرض آفتاب خودداری کنید، از شامپوهای قوی استفاده نکنید و غیره.)

خبرخوان

چرا هرگز نباید بیشتر از ۳۰ دقیقه چرت بزنیم؟

گلریزبرهمند
روزنامه‌نگار

اگر با نزدیک شدن به اواسط روز خسته و بدخلق می‌شوید، شاید یک چرت کوتاه دقیقاً همان چیزی باشد که به آن نیاز دارید.

در حقیقت، چند بار چرت زدن طی هفته ممکن است حتی در بلند مدت برای سلامتتان مفید هم باشد. اما هر چرت زدنی روزتان را نمی‌سازد و نباید آن را جایگزین ۷ الی ۸ ساعت خوابی کنید که شب‌ها باید داشته باشید.

در ادامه می‌خواهیم ببینیم چه نوع چرت زدنی برای ما فایده دارد و به شما یاد خواهیم داد که چطور یک چرت اثربخش داشته باشید.

نباید بیشتر از ۲۰ تا ۳۰ دقیقه چرت بزنید

کارشناسان می گویند در اغلب مواقع یک چرت کوتاه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه‌ای می‌تواند جایگزینی سالم برای قهوه‌ای باشد که برای سرحال آوردن خودتان می‌نوشید.

در حقیقت یک خواب حدوداً ۳۰ دقیقه‌ای می‌تواند خلق و خو و حافظه شما را بهبود بخشد. چرت زدن به این مدت کوتاه، عوارض خستگی مانند کج خلقی، بی انگیزه شدن و خواب آلودگی را هم بهبود بخشد.

دانشمندان در تحقیقی به آثار چرت زدن بر روی شرکت کنندگان پژوهش پرداختند. آن‌هایی که ۳۰ دقیقه چرت می‌زدند بهبود خلق و خو را تجربه کرده بودند. اما چرت ۱۰ دقیقه‌ای یا کمتر باعث بدتر شدن خلق و خو شده بود.

چرت طولانی‌تر مؤثر نیست

چرت خیلی طولانی و همینطور چرت‌های عصرگاهی می‌توانند برخورداری از یک خواب باکیفیت شبانه را برایتان دشوارتر سازند.

دیر چرت زدن شاید در لحظه خستگی‌تان را از بین ببرد، اما می‌تواند باعث شود شب دیگر چندان خواب آلوده نباشید و سخت‌تر به خواب روید.

خواب بیشتر از ۳۰ دقیقه هم ممکن است باعث شود بیشتر از قبل احساس سستی و خستگی کنید. به این حالت «اینرسی خواب» گفته می‌شود.

این اتفاق به این دلیل رخ می‌دهد که بعد از ۳۰ دقیقه خواب ما عمیق می‌شود و این امر بیدار شدن از خواب را دشوارتر می‌سازد. به این خواب عمیق، «خواب امواج آهسته» گفته می‌شود و پس از چند دقیقه خواب سبک‌تر شکل می‌گیرد.

اگر چند بار در هفته به چرت زدن نیاز پیدا می‌کنید، احتمالاً شب‌ها خواب کافی ندارید. کارشناسان می گویند چرت زدن باید یک استثناء باشد، نه امری همیشگی. و تمرکز اصلی باید بر روی ۷ الی ۸ ساعت خواب شبانه باشد.

راهکارهایی برای داشتن یک چرت مفید و مؤثر

۲۰ تا ۳۰ دقیقه بخوابید. بیشتر از آن می‌تواند وضعتان را بدتر کند یا مخل خواب شبانه‌تان شود. برای آنکه زود به خواب روید، نوتفیکیشن های گوشی خود را خاموش و ساعت آن را برای ۳۰ دقیقه دیگر تنظیم کنید. اگر خوابتان نمی‌آید، پیاده روی یا روش دیگری را برای بالا بردن انرژی‌تان امتحان کنید.

زود بخوابید. سعی کنید دیگر بعد از ساعت ۳ بعد از ظهر چرت نزنید. چون این کار می‌تواند مخل خواب شبانه شما گردد. بهترین زمان برای چرت زدن اواسط روز است.

پرده‌ها را بکشید و دمای اتاق را چک کنید. ایجاد یک محیط ساکت و راحت به شما کمک می‌کند استراحت خوبی داشته باشید. اتاق باید تاریک و خنک باشد. اگر صدای بلند محیط مانع از خوابیدنتان می‌شود، صدای نویز سفید برای خودتان پخش کنید، چیزی که آن را به نام برفک تلویزیون می‌شناسیم.

روی چرت زدنتان حساب باز نکنید. چرت زدن‌های گاه و بیگاه می‌تواند سالم و حتی در بلند مدت فوایدی داشته باشد، اما نباید در آن زیاده روی کنید. مثلاً تحقیقات نشان داده حداکثر دو بار چرت زدن در هفته باعث کاهش خطر بروز مشکلات قلبی عروقی می‌شود. اما بیشتر از این چرت زدن کمکی نمی‌کند و اگر به خواب شبانه شما صدمه بزند، ممکن است خطر ابتلا به بیماری قلبی در شما بالا رود.

|خواندنی|
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

خبرخوان

مکانی که تمام ساکنان زمین را ثروتمند می‌کند!

ناسا در حال برنامه‌ریزی برای ملاقات با یک سیارک عجیب و غریب است: سیارک سایکی – Psyche که فلزاتی به ارزش هزاران تریلیون دلار دارد.سایکی یک سیارک فلزی به طول ۲۲۵ کیلومتر و غنی از آهن و نیکل است؛ به طوری که اگر اینجا در زمین بود، نمی‌شد روی آن قیمت گذاشت. کارشناسان ارزش منابع موجود روی این سیارک را از کل اقتصاد دنیا، فراتر می‌دانند. همین موضوع، آن را به گزینه‌ای بالقوه برای عملیات استخراج تبدیل می‌کند. اما آیا واقعاً معدن‌کاری در سیارک Psyche همه ما را میلیونر خواهد کرد؟اولین چیزی که باید روی آن فکر شود، هزینه دسترسی به منابع سیارک است. با وجود اینکه برخی سیارک‌ها از نزدیکی زمین عبور می‌کنند؛ باز هم بسیار دورتر از ماه هستند؛ آن هم در حالی که ما هنوز روی همین قمر، معدن‌کاری نکرده‌ایم. از سوی دیگر، سیارک‌ها بسیار سریع حرکت می‌کنند و سرعت آن‌ها با کیلومتر در ثانیه سنجیده می‌شود. پس رسیدن به آن‌ها به هیچ وجه ساده نیست.اصلاً فرض کنید که به سیارک سایکی رسیدیم؛ حالا چگونه می‌خواهیم منابع آن را استخراج کنیم؟ قاعدتاً باید بار این مسئولیت را به دوش ربات‌های خودکار بیندازیم؛ چرا که فرستادن انسان به چنین جاهایی بسیار سخت و خطرناک است. اما با وجود اینکه همین حالا کاوشگرهای پیشرفته ناسا در حال اکتشاف روی مریخ هستند، هنوز در مواجهه با شرایط غیرمترقبه چندان خوب عمل نمی‌کنند. نمونه‌اش فرودگر اینسایت که در سوراخ کردن قسمتی از سطح مریخ دچار مشکل شد؛ زیرا سفتی خاک آن منطقه خارج از حد انتظار بود.طراحی تجهیزات معدن‌کاری نیز مستلزم شناخت کافی از سیارک است؛ اینکه دقیقاً از چه موادی ساخته شده، سطح آن چه جنسی دارد و چقدر راحت می‌توان روی آن تردد کرد.حتی اگر با عبور از تمام این پیچیدگی‌ها، منابع گرانبهای سیارک سایکی را استخراج کردیم؛ باید راهی برای انتقال آن‌ها به زمین بیابیم. فلزات جمع‌آوری شده، فضای زیادی اشغال می‌کنند؛ پس نیازمند راکت‌های غول‌آسا و حجم انبوه سوخت هستیم.می‌بینید که همه این‌ها هزینه‌بردار است؛ تا جایی که شاید اجرای چنین عملیاتی، توجیه اقتصادی نداشته باشد. همچنین با توجه به فاصله سیارک، زمان شروع تا پایان عملیات می‌تواند چندین و چند سال طول بکشد.

مشکل، ولی نه غیرممکن

اخیراً ناسا در عملیات OSIRIS–Rex به دستاوردی بزرگ رسید: لمس سیارک Bennu و برداشتن نمونه‌ای کوچک از سطح آن! بر اساس اعلام ناسا، در این عملیات یک ماده حداقل ۶۰ گرمی از سطح سیارک جمع‌آوری شد و حالا با یک فضاپیما، در راه رسیدن به زمین برای بررسی دقیق‌تر است.طراحی این مأموریت، چند سال زمان برد و در حین اجرا با مشکلاتی نیز روبه‌رو شد. وقتی هم که نمونه به زمین برسد، هفت سال از آغاز عملیات گذشته است؛ همه این‌ها برای یک تکه سنگ ۶۰ گرمی! مأموریت دیگری که به نمونه‌برداری از یک سیارک انجامید، توسط آژانس فضایی ژاپن و Hayabusa۲ انجام شد. فضاپیمای ژاپنی در سال ۲۰۱۸ یک تکه سنگ کوچک را از سیارک Ryugu برداشت و در سال ۲۰۲۰ به زمین آورد. البته هدف این ماموریت‌ها، جمع‌آوری اطلاعات علمی بود؛ نه کسب درآمد از معدن‌کاری! ولی نشان دادند که رسیدن به یک سیارک هر چند مشکل؛ اما غیرممکن نیست.

عاقبت استخراج منابع از یک سیارک چیست؟

بزرگ‌ترین مشکل، پیچیدگی‌های عملیاتی نیست؛ زیرا تکنولوژی رو به پیشرفت است و دیر یا زود به تجهیزات لازم برای معدن‌کاری در سیارک‌ها دست پیدا خواهیم کرد. مشکل اصلی، عرضه و تقاضاست. قیمتی بودن موادی مانند طلا، به دلیل کمیاب بودنشان است. البته طلا موارد مصرف خاص هم دارد؛ ولی عمدهٔ ارزش آن از کمیاب بودنش می‌آید. پس حتی اگر سیارک‌هایی مملو از منابع با ارزش پیدا کنیم؛ آوردن آن‌ها به زمین صرفه اقتصادی کمی دارد. مثلاً اگر هر کسی روی زمین به مقدار زیادی طلا دسترسی داشته باشد، دیگر طلا ارزش فعلی را نخواهد داشت. با وجود این، معدن‌کاری در سیارک‌ها همچنان می‌تواند سودآور باشد؛ نه برای استخراج فلزات گرانبها، بلکه برای دسترسی به مواد اولیه‌ای که در تولید استفاده می‌شوند. اگر چنین موادی در منظومه شمسی و قابل دسترس باشند، می‌توانند ارزش استخراج داشته باشند. پیش‌نیاز این کار، اما بهبود فناوری استخراج فضایی است و بهترین مکان برای تمرین، کره ماه! خود ماه هم منابع بالقوه ارزشمندی دارد و دسترسی به آن از هر سیارکی آسان‌تر است. حتی ناسا به اجرای چنین ماموریتی علاقه نشان داده و از کمپانی‌ها دعوت کرده ایده‌های خود را ارائه دهند. قدم بعدی هم می‌تواند مریخ باشد. با این توضیحات، انتظار نداشته باشید استخراج منابع از یک سیارک یا سیاره، همه مردم دنیا را میلیونر کند. ولی شاید در نهایت بتوانیم راهی برای استفاده بهینه از منابع فضایی پیدا کنیم؛ حتی اگر میلیون‌ها فرسنگ فاصله داشته باشیم.

چه می‌شد اگر هیچ انسانی روی زمین زندگی نمی‌کرد؟

زمین بدون انسان

محمد کاملان
روزنامه نگار

کره زمین برای سده‌های متمادی میزبان انسان‌هاست. حضور بشر در روی زمین خرابی‌های زیادی برای این کره خاکی به دنبال داشته است. چقدر زمان می‌برد تا آثار حضور انسان‌ها از کره‌زمین محو شود؟ پاسخ این پرسش‌ها از آنچه فکر کنید جالب‌تر است. آیا در صورت نابودی انسان‌ها، شهرهای بزرگ به بهشتی برای طبیعت تبدیل می‌شود؟ ممکن است دریاها دوباره پر از ماهی شود؟ امکان دارد ریشه‌های درختان در شهرهایی ساخته شده با بتن نفوذ کند و فروپاشی این شهرها را به دنبال داشته باشد؟ چقدر زمان می‌برد تا آثار حضور انسان‌ها از کره‌زمین محو شود؟ پاسخ این پرسش‌ها از آنچه فکر کنید جالب‌تر است. به همین دلیل در ادامه با هم خواهیم دید چه می‌شد اگر هیچ انسانی روی زمین زندگی نمی‌کرد؟

■ زمین بدون انسان‌ها

سال‌ها پیش در منطقه‌ای بین ۲ کره‌شمالی و جنوبی نبردی در گرفت. این منطقه، مکان مناسبی است تا جستجو برای پاسخ به این پرسش‌ها را آغاز کنیم. اکنون در این منطقه به غیر از گشتی‌های محلی که گاه‌گداری کشیک می‌دهند و فراری‌هایی که از کره شمالی به کره‌جنوبی می‌گریزند، احدالناسی حضور ندارد. از سال ۱۹۵۳ تاکنون کمتر کسی به این منطقه پا گذاشته است. قبل از آن زمان، به مدت ۵ هزار سال در این ناحیه کشاورزان برنج می‌کاشتند. این شالیزارها اکنون به باتلاق‌هایی برای زندگی دُرناهای زیبا تبدیل شده است. آرامش اکنون سرتاسر این ناحیه را فرا گرفته، اما اگر تمامی مردم کره ناگهان ناپدید شوند، طبیعت راه دیگری را در دیگر قسمت‌های کره دنبال می‌کند. هم‌اکنون آب رودخانه‌ها به سدهای کره می‌ریزند. به همین دلیل پس از ناپدیدشدن انسان‌ها، یکی دو سده طول می‌کشد تا این سدها نابود شوند و آب رودخانه‌ها راه دیگر قسمت‌های کره‌جنوبی را در پیش بگیرند. در این فاصله زمانی، حیوانات زیادی رشدونمو پیدا می‌کنند. حیواناتی مانند خرس سیاه آسیایی، آهو ختن و پلنگ آمور که در حال انقراض است، نبود انسان‌ها را به فال نیک می‌گیرند و در منطقه جولان می‌دهند. اکنون در این ناحیه چند قلاده بیشتر پلنگ سیبری وجود ندارد. این پلنگ‌ها نیز به دیگر مناطق کره شمالی و جنوبی می‌روند و نسل خود را گسترش می‌دهند. با این حال نبود انسان‌ها افزایش جمعیت حیوانات درنده در این ناحیه را به دنبال خواهد داشت. پس از گذشت چندین سده انتظار می‌رود حیوانات اهلی توسط حیوان‌های درنده کاملاً نابود شوند. حتی سگ‌ها نیز مجالی برای عرض اندام در برابر حیوان‌های بزرگ‌تر نخواهند داشت.

■ از بین رفتن تعادل گونه‌های جانوری در نبود انسان‌ها

اگر انسانی روی زمین نباشد، تعادل گونه‌های جانوری در سرتاسر دنیا از بین می‌رود. در نبود انسان‌ها نبردی سخت بین گونه‌های جانوری در خواهد گرفت. نژاد حیوان‌های اهلی مانند اسب که در طول سال‌ها توسط انسان‌ها اصلاح شده، در نبود آدمیان دگرگون می‌شود. چه بسا که این حیوانات طعمه جانورهای تیزدندان شوند. حتی اگر اسب‌ها از چنگ حیوانات درنده جان سالم به در ببرند، نژاد آن‌ها تغییر می‌کند. انتظار می‌رود نژاد اسب‌ها در سده‌های آینده بدون حضور انسان به نژاد اسب شوالسکی که نژادی در حال انقراض است باز گردد. نژاد اسب شوالسکی تنها نژاد دست‌نخورده اسب وحشی در سرتاسر جهان به حساب می‌آید. تمامی گیاهان، محصولات کشاورزی و نژادهای حیوانی که انسان در طول سال‌ها اصلاح کرده در یکی دو سده آینده نابود خواهد شد. به گفته دانشمندان در نبود انسان‌ها، طبیعت‌وحشی شکل می‌گیرد. این طبیعت‌وحشی شهرها را در بر خواهد گرفت. نمونه‌ای بارز در این زمینه را می‌توان اهرام مایا و شهرهای قدیمی و بزرگی نام برد که در شمال گواتمالا وجود دارند. در این منطقه به مدت ۲ هزار سال تمدنی باشکوه وجود داشت. این تمدن از خود شهرهای بزرگی به جای گذاشت. با این حال خشکسالی و نبردهای داخلی طی سال‌های ۸۰۰ تا ۹۰۰ بعد از میلاد مسیح باعث نابودی این تمدن شد. از آن زمان حدود ۱۰ سده گذشت تا اینکه جنگل راه خود را به این شهرها باز کند. اکنون جنگل، بناهای بزرگ مایایی را در بر گرفته است.

■ در نبود انسان‌ها شهرها از هم می‌پاشند

برای ما انسان‌ها حتی تصورش هم سخت است که کلان‌شهرهای بزرگ به راحتی از بین برود. با این حال انسان‌ها هستند که این شهرها را در طول زمان حفظ می‌کنند. در نبود انسان حتی بزرگ‌ترین شهرهای دنیا مانند نیویورک نیز از هم می‌پاشد. سرمای سوزان زمستان، ساختمان‌های سیمانی و آسفالت شهرها را نابود می‌کند. از طرف دیگر آب در معابر شهرها روان می‌شود. به دنبال گسترش سرما و نفوذ آب، ساختمان‌های بتنی ترک بر می‌دارند. علف‌های هرز نیز که چشم انسان‌ها دور دیده‌اند در ساختمان‌های بزرگ و معابر ریشه می‌دوانند. در گوشه‌وکنار شهرهای بزرگ درخت سبز می‌شود. این درختان در عرض چند سال بزرگ می‌شوند و ریشه آن‌ها پیاده‌روها و معابر زیرزمینی را نابود می‌کند. کانال‌های آبی که در زیر شهرها وجود دارد توسط ریشه‌های درختان و گل‌ولای مسدود می‌شود. پس از گذشت زمانی در حدود ۲۰ سال، معابر منطقه‌های بزرگی مانند منهتن به رودخانه‌های خروشان تبدیل خواهد شد. رشد بی‌حدوحساب درختان در قسمت‌های مختلف شهرهای بزرگ باعث خشک‌شدن بعضی از آن‌ها می‌شود. در عرض زمانی حدود دویست سال، چندین تُن علف هرز و برگ‌های خشک گیاهان در گوشه‌وکنار شهرهای بزرگ مشاهده خواهد شد. در این شرایط برخورد رعدوبرق با درختان خشک‌شده می‌تواند آتشی سوزان در سراسر شهر به راه بیندازد. دامنه این آتش از سقف ساختمان‌های بزرگ به داخل اتاق‌ها کشیده می‌شود. گیاهانی مانند پیچک نیز که سطح بیرونی ساختمان‌ها را پوشانده‌اند، آتش می‌گیرند. این حریق شهرهای بزرگ را با خاک یکسان می‌کند.

■ شهرهای بزرگ جولانگاه حیوانات می‌شود

انسان تنها مانع نفوذ حیوانات به شهرهاست. ناگفته پیداست که در نبود انسان‌ها، حیوانات، شهرهای بزرگ را به جولانگاهی برای شکار تبدیل می‌کنند. شهرهای بزرگ قلمرویی می‌شود برای شغال‌ها، خرس‌ها و گرگ‌های تیز دندان. حشرات نیز در بقایای ساختمان‌های متروکه لانه می‌گزینند. از آنجایی که در نبود انسان، خبری از زباله نیست، زندگی موجوداتی مانند موش به خطر میفتد. موش‌ها چاره‌ای ندارند تا برای پیداکردن غذا از سوراخ‌های خود در ساختمان‌ها بیرون بیایند. با این حال پرنده‌های شکاری که نبود انسان را به فال نیک گرفته‌اند در آسمان شهرها به انتظار شکار موش‌ها نشسته‌اند. پرنده‌هایی مانند کبوتر نیز که زندگی مسالمت‌آمیزی در کنار انسان‌ها داشتند، مجبور به مهاجرت از شهرها و زندگی در صخره‌ها می‌شوند.

■ در نبود انسان‌ها جان بسیاری از حیوانات به خطرمیفتد

در گوشه‌وکنار دنیا صدها مخزن نفت‌خام وجود دارد. کارخانه‌های شوینده نیز مواد شیمیایی خطرناک را نگهداری می‌کنند. ترکیبات سمی و شیمیایی به لطف وجود انسان‌ها در حد امکان از طبیعت دور می‌ماند. با این حال در نبود انسان‌ها، این ترکیبات دیر یا زود به طبیعت راه پیدا می‌کند. حیوان‌های زبان‌بسته نیز که از خطرناک‌بودن این ترکیبات بی‌خبر هستند، گرفتار مواد سمی می‌شوند. با توجه به ابعاد مخازن مواد سمی و شیمیایی در سرتاسر دنیا، نبود انسان‌ها طیف گسترده‌ای از گونه‌های جانوری و گیاهی را به خطر میندازد. در این زمینه می‌توان به زاغه مهمات بزرگی در حوالی کوه راکی در آمریکا اشاره کرد. در این زاغه مهمات مقدار بسیار زیادی گاز خردل، گاز اعصاب، بمب آتش‌زا و بمب ناپالم نگهداری می‌شد. زاغه مهماتی که از آن صحبت می‌کنیم پس از پایان جنگ جهانی دوم به مکان نگهداری سم و حشره‌کش تبدیل شد. وجود مواد کشنده در درازمدت، این ناحیه را به سمی‌ترین منطقه در سرتاسر آمریکا تبدیل کرد. نزدیک به ۱۳۰ میلیون دلار برای پاکسازی این ناحیه خرج شد. پس از تخلیه کامل این ناحیه از مواد سمی، پس از گذشت سال‌ها دوباره حیات‌وحش این منطقه به حالت طبیعی بازگشت. اکنون عقاب‌های سرسفید در این ناحیه حکمرانی می‌کنند.

■ جنگل‌هایی با درختان سربه‌فلک‌کشیده زمین را فرا می‌گیرد

قبل از حضور انسان‌ها در این کره خاکی، پرنده‌ها از میسیسیپی تا اقیانوس آتلانیک بدون اینکه چیزی غیر از جنگل ببینند، پرواز می‌کردند. جنگل‌های بکر سرتاسر اروپا را پوشانده بود. نزدیک به نیم میلیون هکتار از جنگل‌های سرسبز در بین لهستان و بلاروس وجود داشت. قسمت زیادی از این جنگل‌ها توسط انسان از بین رفته است. باقیمانده جنگل‌های سرسبز دنیا نیز در معرض خطر جدی نابودی قرار دارد. با این حال اگر به ناگاه انسان‌ها از کره زمین حذف شوند، جنگل‌ها دوباره فرصتی برای گسترش پیدا می‌کنند. انتظار می‌رود در نبود انسان‌ها درخت‌های سربه‌فلک‌کشیده دشت‌ها را فرا بگیرند. همان‌گونه که می‌دانید جنگل‌ها سرپناهی برای زندگی گونه‌های جانوری متفاوتی فراهم می‌کنند. به همین دلیل با گسترش جنگل‌ها، گونه‌های جانوری نیز به میزان چشمگیری افزایش پیدا خواهد کرد.

■ نبود انسان‌ها تأثیر چشمگیری در زندگی موجودات دریایی دارد

انسان‌ها تا مدت‌ها توان شکار موجودات بزرگ دریایی را نداشتند. به همین دلیل نیز موجودات بزرگ در اقیانوس‌ها با خیال راحت زندگی می‌کردند. حتی پس از اینکه انسان به مهارت ساخت کشتی‌های بزرگ دست یافت، باز هم شکار موجودات بزرگ دریایی به اندازه‌ای نبود که نسل آن‌ها به خطر بیفتد. جالب است بدانید زمانی که کریستوفر کلمبوس، سفر دریایی خود را در سال ۱۴۹۲ میلادی آغاز کرد، ده‌ها گونه جانوری بزرگ در دریا وجود داشت که اندازه آن‌ها بزرگ‌تر از کشتی کلمبوس بود.اگر انسان‌ها در کره‌زمین حضور نداشته باشند، فرمانروایی موجودات بزرگ دریایی دوباره آغاز می‌شود. کوسه‌ها به اندازه‌ای زیاد می‌شوند که ممکن است برای شکار گله‌ها تا نزدیک رودخانه‌ها بیایند. حتی تعداد حیوانات کوچک و آرامی مانند لاک‌پشت‌ها نیز افزایش چشمگیری پیدا خواهد کرد. مرجان‌هایی دریایی که پرتوهای فوق‌بنفش سلامت آن‌ها را به خطر انداخته، پس از نبود انسان‌ها قسمت‌های زیادی از دریا را پوشش می‌دهند.

کبالت قدم در جای پای نفت می‌گذارد

مصطفی عسگری
روزنامه نگار

نقش نفت به‌عنوان متهم ردیف اول پرونده‌های محیط زیستی سال‌ها است که درحال کمرنگ شدن است. طنز روزگار اینجا است که درست همان چیزی که وابستگی‌مان به طلای سیاه را کم می‌کند، خود در حال تبدیل شدن به هیولایی جدید است.

درطول تاریخ همواره کالاهایی بوده‌اند که بخاطر ارزش ذاتی و اهمیت استراتژیکشان تنش آفرین بوده و در مرکز جنگ‌ها و نزاع‌های بشر قرار داشته‌اند. از الماس و طلا و فلزات گران‌بها گرفته تا غلات و ادویه، در هر برهه از تاریخ همواره کالایی خاص وجود داشته که عامل اصلی شروع جنگ، ظهور و سقوط امپراطوری‌ها و ریخته‌شدن خون انسان‌های بی‌گناه بوده است.

عطش سیری ناپذیر بشر به انرژی پس از انقلاب صنعتی، سوخت‌های فسیلی و به‌صورت خاص نفت را به مهم‌ترین کالای دو قرن اخیر تبدیل کرده است. وابستگی بیش از حد بشر به نفت علاوه‌بر تنش آفرینی سیاسی و اقتصادی، آسیب‌های جبران‌ناپذیر محیط زیستی را با خود به‌همراه آورده و به‌همین دلیل، سال‌ها است که به‌دنبال جایگزینی برای طلای سیاه می‌گردیم.

ظهور انرژی‌های نو و ارزان‌تر شدن روزافزون آن‌ها به‌واسطهٔ پیشرفت تکنولوژی باعث شده است تا نفت جایگاه و اهمیت استراتژیک خود را رفته‌رفته از دست بدهد؛ اما آیا در دنیای آیندهٔ عاری از سوخت‌های فسیلی، دیگر کالایی نخواهد بود که بخاطر آن جنگ‌های خونبار به‌پا شوند، کشورهای فقیر مورد استثمار قرار بگیرند و محیط زیست بار دیگر قربانی توسعه و تأمین انرژی بشر شود؟

مهم‌ترین پیش‌نیاز استفادهٔ گسترده از انرژی پاک باتری است و یکی از عناصر موردنیاز برای ساخت باتری‌های فعلی کبالت است. به‌نظر می‌رسد این عنصر کمیاب درحال تبدیل شدن به جانشین نفت باشد.

ایالات متحده آمریکا و چین در مسیر یافتن منابع کمیاب هستند و این مسئله می‌تواند پیامدهای زیادی بر کشورهای در حال توسعه داشته باشد. مطمئناً نگرانی ابرقدرت‌ها برای داشتن کالاهای باارزش در زمینه نفت و گاز چیز جدیدی نیست. اما مبارزه جدید سر فلزات و مواد معدنی است. در آینده می‌توان با استفاده از این منابع وسایل نقلیه الکتریکی بیشتری تولید و محیط زیست را از عوارض سوخت‌های فسیلی پاک کرد.

به گزارش گیزمودو، به‌تازگی نیویورک تایمز تحقیقی انجام داده و از اسناد دیپلماتیک طبقه‌بندی شده قبلی و مصاحبه با بیش از ۱۰۰ نفر در سه قاره برای ترسیم تصویری از مبارزه کشورهای مختلف برای به دست آوردن کبالت استفاده کرده است. این تحقیقات به‌طور خاص در منطقه جنوب غربی جمهوری دموکراتیک کنگو به نام کیسانفو، که محل یکی از بزرگ‌ترین ذخایر کبالت در جهان تلقی می‌شود، صورت گرفته است. براساس گزارش رویترز، کنگو مسئول تولید بیش از ۷۰ درصد از کبالت جهان است.

این گزارش تلاش روز افزون شرکت‌های چینی برای استخراج کبالت را، از سال ۲۰۱۶ تا به اکنون بررسی کرده است. ۲۰۱۶ زمانی بود که یکی از شرکت‌های معدنی بزرگ ایالات متحده آمریکا دو عدد از ذخایر عظیم کبالت را به یک شرکت چینی فروخت. از آن زمان شرکت‌های معدنی چینی خرید خود را افزایش داده‌اند، به همین دلیل بسیاری از زنجیره تأمین جهانی کبالت مسدود شده است.

خبرخوان

پایان عصر تلفنی که سیاستمداران به دست می‌گرفتند

از چند روز دیگر، پشتیبانی از سیستم‌عامل بلک‌بری از سوی این شرکت پایان می‌یابد و دوران مهمی در تلفن همراه به پایان می‌رسددر دهه ۲۰۰۰ میلادی، گوشی‌های بلک‌بری، یکی از جالب‌ترین دستگاه‌هایی بودند که هر فردی می‌توانست آن را تهیه کند. شرکت بلک بری اعلام کرد تا چهارم ژانویه (۱۴ دی) دستگاه‌های بلک بری که با سیستم عامل بلک بری OS ۷.۱ یا نسخه‌های قدیمی‌تر و همچنین OS ۱۰ کار می‌کنند، از خدمات کلیدی محروم خواهند شد.این خدمات شامل قابلیت‌های مهمی مانند تماس‌های تلفنی، ارسال پیام کوتاه و حتی تماس‌های اضطراری خواهد بود. کاربران این دستگاه‌ها برای اتصال به وای فای و استفاده از اپلیکیشن‌هایی مانند «بلک بری ورلد» و «دسکتاپ منیجر» به مشکل برخورد خواهند کرد. چهارم ژانویه همچنین پایان کار تبلت «پلی بوک» بلک بری خواهد بود. اعلام این خبر مایه تعجب نیست، زیرا بلک بری فروشگاه اپلیکیشن و سرویس مسنجر محبوب خود (BBM) را در سال ۲۰۱۹ تعطیل کرد.

■ ورود آیفون به بازار؛ سقوط بلک‌بری

ساسان شادمان منفرد در روزنامه همشهری در این باره نوشت: باید گفت که به‌طور حتم، آیفون در سال ۲۰۰۷ تمام صنعت گوشی‌های هوشمند را تغییر داد، اما تقریباً همه سازندگان تلفن در آن زمان باور نداشتند که اپل بتواند چنین تأثیری بر بازار داشته باشد. هنگامی که اپل نخستین آیفون را معرفی کرد، چندین مدیر از RIM (شرکت سازنده بلک‌بری) با گوشی هوشمند اپل شوخی کردند، زیرا فکر می‌کردند که مصرف‌کنندگان هرگز گوشی هوشمندی با صفحه نمایش لمسی و صفحه کلید مجازی نمی‌خواهند. مایک لازاریدیس، مؤسس شرکت بلک‌بری در ماه نوامبر سال ۲۰۰۷ درباره آیفون گفته بود: «سعی کنید یک کلید وب را روی صفحه لمسی آیفون اپل تایپ کنید، این یک چالش واقعی است.شما نمی‌توانید آنچه را که تایپ می‌کنید ببینید.»، اما با این حال، مشتریان از داشتن یک گوشی هوشمند با نمایشگر لمسی بزرگ استقبال می‌کردند و درحالی‌که آیفون کم‌کم به یک موفقیت بزرگ جهانی تبدیل شد، ارزش بازار بلک‌بری تنها در سال‌های پس از معرفی نخستین آیفون به میزان قابل‌توجهی کاهش پیدا کرد. از سوی دیگر، شرکت‌هایی مانند سامسونگ به سرعت مسیر اپل را با گوشی‌های هوشمند صفحه لمسی دنبال کردند تا در بازار باقی بمانند. زمانی که بلک‌بری تصمیم گرفت با گوشی‌های هوشمند خود وارد کارزار شود، دیگر خیلی دیر شده بود. اگر شما هنوز از یک گوشی کلاسیک بلک‌بری استفاده می‌کنید، بهتر است در اسرع وقت از تمام اطلاعات خود نسخه پشتیبان تهیه کنید.

■ مغلوب اندروید

شرکت بلک‌بری لیمیتد در سال ۱۹۸۴ توسط مایک لازاریدیس و با نام «ریسرچ این موشن» تأسیس شد. دفتر مرکزی این شرکت در شهر واترلو در استان انتاریو، کانادا قرار دارد. در سال ۲۰۱۳ نام این شرکت به بلک‌بری تغییر یافت. بلک‌بری که در گوشی‌های هوشمندش از سیستم‌عامل خود استفاده می‌کرد، از سال ۲۰۱۵، ارائه گوشی‌های هوشمند با سیستم‌عامل اندروید را آغاز کرد. این یک عقبگرد بسیار بزرگ برای شرکتی که خود را پیشرو در زمینه تولید گوشی‌های هوشمند می‌دانست بود.

■ از کوین اسپیسی تا استیو جابز

سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ وقتی از خریداران گوشی‌های بلک‌بری علت چنین انتخابی را می‌پرسیدید، بسیاری از آن‌ها به غیرقابل شنود بودن این نوع گوشی‌ها اشاره می‌کردند. حتی بسیاری از مردم عادی که شنود حرف‌های روزمره‌شان سود و عائدی برای کسی نداشت هم به این خاصیت و ویژگی گوشی‌های هوشمند بلک‌بری واکنش مثبت نشان می‌دادند. صحبت این بود که روسای جمهوری آمریکا همگی از گوشی‌های بلک‌بری استفاده می‌کنند. در سریال «خانه پوشالی» با بازی «کوین اسپیسی» در نقش فرانک آندروود، این موضوع به‌صورت کاملاً ملموس به چشم می‌آمد.

تدبیر تازه

www.tadbiretazenews.ir

چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

بازتاب

یک نماینده بیمه رازی: رضایت بیمه گذاران و نمایندگان از اولویت‌های همکاران بیمه رازی است

لطیفی‌نیا- نماینده بیمه رازی گفت: همراهی و همدلی ستاد و نیروهای بیمه رازی در فعالیت نمایندگان و شبکه فروش تأثیر قابل توجهی دارد و کسب رضایت بیمه گزاران و شبکه فروش جزء دستورالعمل‌های همکاران بیمه رازی است. به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل بیمه رازی، یازدهمین رویداد یکشنبه‌ها با نماینده‌ها و شبکه فروش به میزبانی نمایندگی لطیفی‌نیا از نمایندگان شعبه مرکزی بیمه رازی و با حضور نیکا حق‌دادی- رئیس شعبه مرکزی و ناصرالدین اسلامی‌فرد- مدیر روابط عمومی و امور بین الملل بیمه رازی برگزار شد. در این رویداد لطیفی‌نیا همراهی و همدلی شعب و نیروهای ستاد بیمه رازی با نمایندگان را بسیار تاثیرگذار و قابل تقدیر دانست و گفت: نیروهای ستاد بیمه رازی همواره پیگیر امور نمایندگان و شبکه فروش هستند و این همراهی عامل رشد و توسعه فعالیت شبکه فروش خواهد شد. او خاطرنشان کرد: همکاران ستاد بیمه رازی در ارتباط با نمایندگان، رضایت مشتریان، بیمه گذاران و شبکه فروش را در اولویت اصلی خود قرارداده‌اند که این موضوع بسیار مهم و حیاتی است.همچنین در این دیدار، ناصرالدین اسلامی‌فرد- مدیرروابط عمومی و امور بین الملل بیمه رازی، نماینده محوری را یکی از مهمترین استراتژی‌های سالجاری شرکت دانست و گفت: موضوع نماینده محوری و پاسخگویی به شبکه فروش جزء سیاست‌های ابلاغی دکتر جباری- مدیرعامل بیمه رازی است که تاکید بسیاری بر این مهم از سوی ایشان وجود دارد. او ادامه داد: مدیریت واحده شرکت بر آن است تا در شرایط فعلی پاسخ به لحظه به مشکلات و خواسته‌های نمایندگان و شبکه فروش ارائه شود.

برگزاری مسابقه فروش «آفرین ساز ۱۴۰۰» برای شبکه فروش بیمه نوین

مسابقه‌های فروش «آفرین ساز ۱۴۰۰» در فصل زمستان و از اول دی تا ۲۹ اسفندماه سال جاری برای نمایندگان حقیقی و حقوقی و نیز کارگزاران متعامل با این شرکت برگزار می‌شود. این مسابقات در رشته‌های آتش سوزی، مسئولیت، بدنه خودرو، باربری، شخص ثالث خودرو و عمر و سرمایه‌گذاری، برگزار و نمایندگان و کارگزاران برتر بر اساس شاخص‌های اعلام شده، انتخاب و از ایشان با اهداء جوایز و لوح تقدیر، قدردانی به‌عمل می‌آید. گفتنی است، ارتقای بهره‌وری اعضای شبکه فروش بیمه نوین در راستای فروش باکیفیت و ایجاد اعتماد به صنعت بیمه یکی از اهداف اصلی این شرکت طی سال‌های گذشته بوده و برگزاری مسابقه‌های فروش یکی از بسترهای اصلی تحقق این استراتژی است.

صندوق اجاره ای بیمه "ما"؛ ارزشی دیگر برای مشتریان بانک ملت

شرکت سهامی بیمه «ما» در راستای خلق تجارب خوشایند برای مشتریان، به تولید و معرفی محصولات نوین برای مشتریان بانک و بیمه می‌پردازد. به گزارش روابط عمومی بیمه "ما"، دکتر بهاری فر هدف اصلی شرکت را تأمین منافع کلیه ذی نفعان دانست و این موضوع را به تولید و معرفی محصولات جدید منوط کرد. بر اساس این گزارش، یکی از محصولات خلاقانه بیمه "ما" که برای اولین بار در صنعت بانک و بیمه ارائه شده است، طرح صندوق اجاره‌ای است. صندوق اجاره‌ای بیمه "ما" و بانک ملت که به آن صندوق امانات نیز گفته می‌شود، یک مکان مناسب و امن برای نگهداری اموال شخصی با ارزش نظیر طلا، ارز، اسناد، اوراق بهادار و مدارک است که در حال حاضر به صورت متمرکز به تمامی مشتریان قابل ارائه می‌باشد. از جمله مزایای صندوق اجاره‌ای می‌توان به عدم اطلاع بانک و بیمه از محتویات صندوق، امنیت بالا و هزینه پایین آن نسبت به صندوق‌های شخصی، سیستم‌های ضد حریق پیشرفته و نگهبان مسلح تمام وقت و احراز هویت از طریق اثرانگشت، رمز و کارت هوشمند اشاره کرد

نائب رییس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی؛

بورس؛ به نام ملت، به کام دولت

هاناپاکمند

روزنامه نگار

نایب رییس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس، با اشاره به اصلی‌ترین معضلات بازار، به تشریح و تبیین مطالباتی پرداخت که سهامداران می‌توانند از سازمان بورس و به طور کلی دولت، داشته باشند.

اتخاذ تصمیمات کارشناسی نشده از سمت دولت، بازار را با اصلاحات شدیدی روبه‌رو کرده و از طرفی هم زمینه‌ساز وارد آوردن ضربات سنگینی به بدنه اقتصاد کشور شده است. اما به‌نظر می‌رسد، این شرایط تمامی ندارد زیرا همچنان شاهد اتخاذ تصمیمات غیرکارشناسی و وعده‌های اعجاب‌آور مسئولان هستیم. محمد حسن نژاد، نایب رییس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس، ضمن اشاره به معضلات کنونی بازار، به تحلیل نیازها و مطالبه‌های اساسی سرمایه‌گذاران پرداخته و گفت: سرمایه‌گذار در هر بازاری خواستار امنیت است؛ به‌عبارتی سرمایه‌گذار باید بتواند با امنیت و آرامش‌خاطر کامل، سرمایه خود را وارد بازار کند. سرمایه‌گذاران تحت چنین شرایطی، نه سود غیر منطقی می‌خواهند و نه زیان غیرمنطقی!

وی افزود: وقتی صحبت از تالار شیشه‌ای می‌شود، انتظار می‌رود تمامی امور در آن شفاف و واضح باشد. اما اتفاقاتی که در یکی دو سال اخیر در بازار سرمایه شاهد آن بودیم، نه آن رشد افسار گسیخته و نه آن وادادگی بی‌سابقه بازار، نشان می‌دهد بازار منطق و ناظری ندارد.

حسن‌نژاد، با اشاره به اینکه مجلس، ناظر دولت است، تصریح کرد: با توجه به اینکه مجلس، ناظر دولت است، نباید انتظار این را داشت که مجلس، شاخص را بالا و پایین کند. ولی مجلس باید بر دولت، وزارت اقتصاد و سازمان بورس نظارت داشته باشد تا برنامه آنها برای بورس کاملاً مشخص شده و فضایی شفاف و به دور از ابهامات بر معاملات بازار سرمایه جاری و ساری باشد.

عضو سابق شورایعالی بورس گفت: سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه باید بدانند دولت در بلندمدت چه دیدگاهی نسبت به بازار دارد و برای مثال دولت برای پنج سال آینده چه برنامه و دیدگاهی برای بازار سرمایه در سر خواهد داشت؟ وقتی این مسائل در بازار مشخص نباشد؛ سهامداران نمی‌توانند خود را با شرایط تطبیق دهند.

وی با اشاره به فروش اوراق دولتی که انتقادات زیادی بر روند اجرا شدن آن حاکم است، گفت: وقتی دولت به نام حمایت از بورس، اوراق فروخته و پول آن را جمع‌آوری می‌کند، موجبات ریزش بازار را فراهم می‌کند و به‌دنبال آن سهامداران را نیز متضرر می‌سازد.

این نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی ضمن اشاره به تورم دو رقمی اقتصاد کشور در سال‌های اخیر، گفت: با توجه به تورم دو رقمی که سال‌ها در اقتصاد کشور پایدار است، می‌توان گفت دارایی شرکت‌ها در نرخ‌های قبلی باقی مانده و تجدید نرخی در آن‌ها صورت نگرفت است. وزارت اقتصاد می‌تواند شرکت‌ها را ملزم کند، برای مثال تا ۶ ماه، دارایی‌های خود را تجدید ارزیابی کنند. وی ادامه داد: با تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌ها، قیمت واقعی سهام آن‌ها مشخص شده و به‌دنبال آن، عملکرد مدیران نیز مشخصاً مورد بررسی قرار می‌گرفت. دولت راحت‌تر می‌تواند عملکرد مدیران را بررسی کند تا مشخص شود که دارایی شرکت‌ها به صورت مفید و کارآمد اداره می‌شود و یا اینکه با اتلاف منابع مواجه هستیم.

■ اهکاری جایگزین، برای بسته خاندوزی

نایب رییس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس، در نقد از بسته ۱۰ بندی خاندوزی گفت: حمایت از بورس با دخالت در بودجه کشور اساساً اشتباه است. اگر حمایت از طریق صندوق توسعه ملی یا صندوق حمایت از بازار انجام شود، می‌تواند مؤثر باشد. در این صورت، دولت می‌تواند با فروش بخشی از دارایی‌هایی مازاد خود، سهام خریداری کرده و پرتفوی گردانی گند.

وی افزود: این نوع حمایت نیازی به بودجه ندارد و دولت می‌تواند با اجازه از سران قوا، اقدام به فروش بخشی از دارایی‌های مازاد خود کند. با فروش دارایی‌های مازاد، می‌توان صندوقی تحت عنوان صندوق ذخیره دولت مانند صندوق نفتی که در کشور نروژ وجود دارد، تشکیل داد. دولت با چنین صندوقی می‌تواند در صورت نیاز در بخش‌های مختلف اقتصادی معامله انجام داده و حمایتی صحیح از بازارها داشته باشد. از طرفی دیگر، در روز گذشته محسن رضایی، معاون اقتصادی رییس جمهوری، وعده داد که شاخص کل بورس در آینده‌ای نزدیک به محدوده یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی خواهد رسید. بسیاری از کارشناسان معتقدند، پس از طرح وعده‌های گوناگون بورسی توسط مسئولان دولت سیزدهم، این‌بار نوبت به رضایی رسیده است. حسن‌نژاد نیز در این باره گفت: در هیچ کجای دنیا، کسی نمی‌تواند با اطمینان از آینده و محدودیت شاخص صحبت کند. چنین افرادی یا قدرت دارند که خود، شاخص را بالا و پایین کنند و یا شناختی از بازار سرمایه ندارند و صحبت‌های بی‌پایه و اساس می‌کنند.

با حضور مدیرعامل بانک مسکن و معاون وزیر میراث فرهنگی؛

امضا تفاهم نامه پرداخت ۲۰۰۰ فقره تسهیلات مسکن

تفاهم نامه اعطای تسهیلات خرید و ساخت مسکن بین بانک مسکن و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با هدف تأمین تسهیلات مسکن به هنرمندان و صنعتگران حوزه صنایع دستی امضا شد. به گزارش پایگاه خبری بانک مسکن- هیبنا، بر اساس این تفاهم نامه تا پایان سال ۱۴۰۰ دو هزار فقره به هنرمندان و صنعتگران حوزه صنایع دستی پرداخت می‌شود. در قالب این تفاهم نامه بر اساس تمهیدات بانک مسکن، علاوه بر تسهیلات ۶۰ میلیون تومانی بدون سپرده در تهران، امکان استفاده از تسهیلات اوراق را فراهم کرده تا به هنرمندان حوزه صنایع دستی بتوانند به صورت تلفیقی از ۲۰۰ میلیون تومان تسهیلات خرید مسکن بهره مند شوند. سقف تسهیلات بدون سپرده در تهران ۶۰ میلیون تومان، در شهرهای بزرگ و بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت ۵۰ میلیون تومان و در شهرهای کوچک نیز ۴۰ میلیون تومان است. متقاضیان در شهرهای بزرگ می‌توانند همزمان از تسهیلات اوراق گواهی حق تقدم تسهیلات مسکن (اوراق ممتاز) ۱۶۰ میلیون تومان و در شهرهای کوچک نیز ۱۲۰ میلیون تومان استفاده کنند. تسهیلات از محل اوراق برای زوجین هنرمند نیز متناسب با شهر محل زندگی تا دو برابر این میزان قابل افزایش است. مدت بازپرداخت تسهیلات بدون سپرده ۱۰ ساله و تسهیلات از محل اوراق ممتاز نیز ۱۲ ساله است. دکتر محمود شایان در ابتدای این نشست گفت: پس از درخواست وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در خصوص تأمین تسهیلات هرمندان حوزه صنایع دستی، با کمال میل پذیرفتیم و مقدمات امضای تفاهم نامه با این وزارتخانه را سریعاً ترتیب دادیم.مدیرعامل بانک مسکن افزود: امیدواریم امضای این تفاهم نامه سرآغاز همکاری خوب بین بانک مسکن و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی باشد. دکتر شایان تاکید کرد: بانک مسکن تلاش خود را می‌کند تا اقداماتی را در جهت افزایش رفاه کارکنان و هنرمندان انجام دهد. همچنین در این مراسم، سعید اوحدی معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی با تشکر از مدیرعامل بانک مسکن برای ترتیب دادن این جلسه گفت: از دکتر شایان تشکر صمیمانه دارم که در هر مسئولیتی که حضور داشت انصافاً منشأ خیر و برکت بودند. اوحدی با تاکید بر اینکه بیش از ۲۳ سال با دکتر شایان آشنایی دارم، گفت: من هفته گذشته در خصوص این موضوع با دکتر شایان صحبت کردم که ایشان در کمتر از یک هفته این جلسه را ترتیب دادند که این نشان از توجه دکتر شایان به مقوله مسکن دارد. اوحدی همچنین با اشاره به اینکه بر اساس آمار ثبت شده در سامانه ما، در حال حاضر ۵۲۰ هزار هنرمند در حوزه صنایع دستی فعالیت می‌کنند، اظهار داشت: ۷۵ درصد از این هنرمندان را بانوان به خود اختصاص می‌دهند و از این میزان سهم نیز، ۸۰ درصد بانوان خودسرپرست هستند. وی ادامه داد: بنابراین برکات تفاهم نامه‌ای که بین بانک مسکن و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی امضا شده، در زندگی این گروه از جامعه مشهود است.خانم پویا محمودیان معاون صنایع‌دستی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی نیز در این مراسم با تاکید بر اینکه این تسهیلات تا پایان سال ۱۴۰۰ برای پرداخت تسهیلات به ۲ هزار هنرمند و صنعتگر در حوزه صنایع دستی اعتبار دارد، اظهار امیدواری کرد که ابتدای سال آینده نیز با تمهیدات مدیران بانک مسکن این تفاهم نامه تمدید شود.

مدیر عامل بیمه ایران مطرح کرد:

لزوم تغییر ساختار در بیمه ایران

به گزارش روابط عمومی بیمه ایران به نقل از شبکه اخبار اقتصادی و دارایی و ایران (شادا)، سید مجید بختیاری، بیمه ایران را نماد سه ویژگی «اصالت»، «اعتبار» و «افتخار» در طول ۸۶ سال تأسیس آن خواند و گفت: جدای از این‌ها، چه در سال‌های جنگ و چه در سال‌های عمران و آبادانی کشور، بیمه ایران نقش بی‌بدیلی داشته و در مدیریت ریسک‌های کشور و همچنین در ارتقای دانش بیمه‌ای در کشور، بیمه ایران نقش خیلی جدی ایفا کرده است. وی با بیان اینکه بخش قابل ملاحظه‌ای از شکل‌گیری صنعت بیمه در بخش خصوصی، مدیون دانش فنی بیمه ایران و ظرفیت نهفته در آن است، تصریح کرد: با توجه به سیاست‌های ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی، بیمه ایران به‌عنوان تنها شرکت بیمه دولتی باقی ماند، منتهی رویکرد این شرکت، این بود که همسو با سیاست‌های کلی کشور، (با اینکه خودش دولتی می‌ماند) به بخش خصوصی کمک بکند و تاکنون در این زمینه از هیچ کوششی دریغ نکرده است. سید مجید بختیاری، با اعلام اینکه بیمه ایران دارای ۲۲۰ شعبه و چیزی حدود ۱۴ هزار نمایندگی در سراسر کشور است، گفت: بیمه ایران نزدیک به ۳۲ درصد سهم بازار بیمه کشور را به خود اختصاص داده و در بحث خسارت‌ها و خصوصاً در رشته شخص ثالث، تقریباً بیش از ۵۰ درصد سهم بازار را دارد؛ این یعنی، این بیمه، دارای بیشترین حجم عملیات یکی از بزرگ‌ترین رشته‌های بیمه‌ای کشور است.مدیر عامل بیمه ایران با تأکید بر اینکه توجیه اقتصادی یک فعالیت، برای بیمه ایران به عنوان یک بنگاه اقتصادی خیلی مهم است، یادآور شد: در عین حال، ما به جهت دولتی بودن، ملاحظاتی غیر از ملاحظات اقتصادی را هم مد نظر قرار می‌دهیم و در جاهایی که مثلاً شرکت‌های دیگر بیمه‌ای نخواهند بیمه‌نامه شخص ثالث کسی را صادر کنند، از او استقبال کرده و خودمان را موظف می‌دانیم که این کار را انجام دهیم. وی تعداد همکاران بیمه ایران در سراسر کشور را حدود ۴ هزار و ۶۰۰ نفر اعلام کرد و گفت: ما در دسترس ترین شرکت بیمه‌ای کشور هم به شمار می‌رویم، چرا که به عکس شرکت‌های بیمه‌ای دیگر، در اقصی نقاط کشور، چه به‌صورت شعبه و چه به‌صورت نمایندگی حضور داریم. بختیاری در تشریح اقدامات بیمه ایران در ۱۰۰ روز شروع به کار دولت سیزدهم، تدوین یک نقشه راه جدید و برنامه راهبردی برای اجرا در سطح شرکت، به نحوی که مورد تعهد همه بخش‌ها قرار بگیرد، را از اهم برنامه‌ها عنوان کرد و گفت: نگاه و چارچوب درونی این برنامه راهبردی، بیشتر در حالت پویا تدوین‌شده؛ یعنی متناسب با تغییرات محیطی و تغییرات داخلی شرکت، این برنامه قابل‌بازنگری و ارتقاء است.وی اظهار داشت: نکته‌ای که در ارتباط با این برنامه راهبردی قابل ذکر است اینکه، این برنامه، کلی‌گویی صرف نیست و هشت مگا پروژه در آن دیده‌شده است؛ در این هشت مگا پروژه، «سامانه یکپارچه بیمه‌گری»، «سامانه هشدار»، «سامانه هوشمند کشف تقلب و تخلف»، «درگاه واحد خدمات الکترونیکی یا پنجره واحد بیمه ایران»، «مولدسازی دارایی‌ها و ایجاد نظام جدید سرمایه‌گذاری در بیمه ایران»، «بازسازی سرمایه انسانی و تربیت ۱۰۰ مدیر بیمه‌ای برای آینده بیمه ایران»، «طراحی بسته بیمه‌های خرد به‌ویژه بیمه‌های زندگی» و درنهایت بحث «طرح بازنشستگی تکمیلی» وجود دارد که در برنامه راهبردی تدوین و گنجانده‌شده است. وی گفت: تصور می‌کنیم با پیاده‌سازی این برنامه‌ها، اقدامات عمل‌گرایانه خوبی در زمینه شفافیت عملیات شرکت، سالم‌سازی محیط عملیات مالی و جلوگیری از بروز هرگونه تخلف و تقلب صورت بگیرد.بختیاری یادآور شد: البته، مصالح اقتصادی شرکت، با رعایت حقوق دولت به عنوان صاحب سهام نیز در تدوین این نقشه راه در نظر گرفته شده است، به‌گونه‌ای که بیمه ایران با پشت سر گذاشتن زیان انباشته خود، بتواند تقسیم سود خوبی را داشته باشد که سودش به دولت ارائه می‌شود. مدیر عامل بیمه ایران افزود: در این چارچوب، بیمه ایران همچنین، به‌عنوان یک مؤدی مالیاتی، مالیات خوبی را هم پرداخت خواهد کرد و در عین‌حال رضایت‌مندی خوبی را نیز در سطح بیمه‌گذاران، زیان‌دیدگان و تمام ذی‌نفعان خود خواهد داشت. بختیاری یکی دیگر از کارهای دیگر انجام شده در ۱۰۰ روز ابتدای شروع بکار دولت سیزدهم در بیمه ایران را، بازسازی نظام مالی شرکت و روزآمد نمودن آن اعلام کرد و گفت: ما ۱۴ هزار نمایندگی در سراسر کشور داریم که تا پیش از این، کارمزد آنها به‌صورت پراکنده پرداخت می‌شد که این، علاوه بر بالا بردن قیمت تمام‌شده برای شرکت موجب می‌شد انصاف نیز رعایت نشود. در این چارچوب اما، با محاسبه و پرداخت متمرکز کارمزد در سراسر کشور، رضایتمندی خوبی از سمت نمایندگان ایجادشده و همچنین در این زمینه هم شفاف‌سازی صورت گرفته است.

باجه خبر

ورود بانک پارسیان به تامین مالی طرح های فناورانه نفت

در حاشیه مراسم روز ملی پژوهش، تفاهم‌نامه سه جانبه همکاری میان گروه داده‌پرداری پارسیان، پارک نوآوری و فناوری صنعت نفت و صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنعت نفت امضا شد. این مراسم با حضور وزیر نفت، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و معاون علمی فناوری ریاست جمهوری برگزار شد

هدف از امضای این تفاهم نامه ایجاد همکاری سازنده برای تأمین مالی طرح‌های دانش‌بنیان و فناورانه در صنعت نفت است. دیجیتالی‌نمودن صنایع مرتبط با نفت، گاز و پتروشیمی، به کار گیری فناوری اینترنت اشیا در صنایع مرتبط با نفت، گاز و پتروشیمی، مدیریت هوشمند انرژی، کاهش مصرف و افزایش بهره‌وری در صنایع مرتبط با نفت، گاز و پتروشیمی و همچنین بهره‌مندی از هوش مصنوعی در صنایع مرتبط از موضوعات این تفاهم‌نامه هستند.

اقشار آسیب‌پذیر زیر چتر بانک صادرات ایران

تعداد وام ودیعه مسکن پرداخت شده توسط بانک صادرات ایران تا پایان آذرماه سال جاری از ۲۷ هزار فقره گذشت. به گزارش روابط‌عمومی بانک صادرات ایران، این بانک به منظور حمایت از مستاجران در دوران شیوع کرونا و از آغاز طرح ویژه پرداخت وام ودیعه مسکن از ابتدای شهریورماه ۱۳۹۹ تاکنون ۲۷ هزار و ۴۴۴ فقره وام ودیعه مسکن معادل شش هزار و ۵۸۸ میلیارد ریال به واجدین شرایط پرداخت کرده است.بانک صادرات ایران طی ۹ ماه اول سال جاری، ۱۲ هزار و ۳۵۱ فقره وام ودیعه مسکن به ارزش بالغ بر ۳ هزار و ۷۴۴ میلیارد ریال پرداخت کرد. همچنین تعداد وام‌های ودیعه مسکن پرداخت شده توسط این بانک در سال ۹۹ بیش از ۱۵ هزار و ۹۳ نفر به ارزش دو هزار و ۸۴۴ میلیارد ریال بوده که جمعاً از آغاز طرح ویژه پرداخت این وام تاکنون ۲۷ هزار و ۴۴۴ فقره وام ودیعه مسکن معادل شش هزار و ۵۸۸ میلیارد ریال به واجدین شرایط پرداخت شده است. کمک به اقشار آسیب‌پذیر در دوران شیوع بیماری کرونا و کسب‌وکارها از جمله برنامه‌های حمایتی بانک صادرات ایران در جهت انجام مسئولیت‌اجتماعی در دو سال اخیر بوده که پرداخت وام ودیعه مسکن برای مستأجران، از ابتدای شهریورماه سال ۱۳۹۹، به اجرا درآمده است. کمک به طرح‌های اشتغالزایی سازمان بهزیستی که طی سالیان گذشته توسط بانک صادرات ایران همواره در قالب توانمندسازی خانواده‌های نیازمند انجام شده است، همچنان مورد توجه است به نحوی که در ۹ ماهه اول سال جاری هزار و ۹۳۰ فقره وام به ارزش بالغ بر ۸۹۶ میلیارد ریال به واجدین شرایط در این سازمان پرداخت شده است. بانک صادرات ایران طی همین مدت به پشتیبانی زندانیان نیازمند نیز توجه داشته و به ۱۹۵ نفر از این زندانیان بیش از ۱۹۰ میلیارد ریال وام پرداخت کرده که در مقایسه با ۹ ماهه ۱۴۰۰ بیش از ۷۱ درصد رشد داشته است. بانک صادرات ایران طی ۹ ماه اول سال ۱۴۰۰ با پرداخت بیش از ۱۵۸ هزار فقره تسهیلات با نرخ‌های ترجیحی و قرض‌الحسنه به ارزش بالغ بر ۱۱۴ هزار میلیارد ریال درقالب مسئولیت‌های اجتماعی به واجدین شرایط در بخش‌های مختلف اقتصادی و معیشتی پرداخت کرده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از ۵۷ درصد رشد ثبت کرده است.

پرداخت ۶۵۱،۰۰۰ میلیون ریال تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج در آذر ماه سال جاری

جزئیات پرداخت تسهیلات ازدواج و تهیه جهیزیه از سوی بانک رفاه کارگران در آذر ماه سال جاری، اعلام شد.

به گزارش روابط عمومی بانک رفاه کارگران، باهدف تحکیم بنیان خانواده و کمک به تشکیل آن و در راستای ایفای نقش مؤثر در حوزه مسئولیت اجتماعی، بانک رفاه در آذر ماه سال جاری ۷۷۳ فقره تسهیلات ازدواج و تهیه جهیزیه به مبلغ ۶۵۱،۰۰۰ میلیون ریال پرداخت کرده است.

براساس این گزارش و بر مبنای اطلاعات استخراج شده از سامانه ازدواج بانک مرکزی، تعداد ۱۰،۹۹۷ متقاضی نیز تا پایان آذر ماه سال جاری در صف دریافت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و تهیه جهیزیه از بانک رفاه کارگران قرار دارند.

لازم به ذکر است، بانک رفاه کارگران از ابتدای سال جاری تا پایان آذر ماه، تعداد ۵۰،۵۶۳ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و تهیه جهیزیه به مبلغ بیش از ۴۳،۲۱۳ میلیارد ریال پرداخت کرده است.

خبرخوان

امضای قرارداد چادرملو و مپنا برای ساخت ۲ نیروگاه ۵۴۶ مگاواتی سیکل ترکیبی

چادرملو و مپنا قرارداد ساخت دو نیروگاه ۵۴۶ مگاواتی سیکل ترکیبی امضا کرد.در مراسم امضای این قرارداد که با حضور مدیران عامل و اعضای هیات مدیره دو شرکت برگزار شد. مهندس تقی زاده مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو گفت: یکی از مشکلات عمده صنعت فولاد کشور نبود زیر بناها از جمله برق و گاز و آب می‌باشد که فولادی‌ها باید خود به فکر این زیر ساخت‌ها باشندکه اتفاقاً کار خوبی است که بتوانیم با تأمین این زیر ساخت‌ها، کمک بزرگی به مملکت در جهت توسعه پایدار کرده باشیم. مهندس تقی زاده در ادامه افزود: شرکت چادرملو توانسته با کمک شرکت‌های فولادی و صنعتی دغدغه آب را در فلات مرکزی حل کند. و در حال حاضر مشکل دوم موضوع کمبود برق در کشور است که البته چادرملو توانسته با ساخت نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی سیکل ترکیبی و همچنین نیرگاه خورشیدی ۱۰ مگاواتی در اردکان یزد علاوه بر تأمین برق مورد نیاز خود بیش از نیمی از برق تولیدی خودرا به شبکه سراسری منتقل کند و اکنون هم در نظر داریم با سرمایه گذاری برای ساخت دو نیروگاه ۵۴۶ مگاواتی سیکل ترکیبی و ۱۲۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی مجموع تولید خود را به بیش از ۱۷۳۰ مگاوات برق برسانیم. مدیرعامل چادرملو در پایان گفت: امضای قرارداد ساخت نیروگاهی ۵۴۶ مگاواتی سیکل ترکیبی اردکان که به روش epc و نیروگاه بهاباد که به شکل botاجرا می‌شود را به فال نیک می‌گیریم و امیدواریم که گروه مپنا بتوانند در سریعترین زمان ساخت آنها را به اتمام برساند و وارد مدار کند و امیدها را در دل مردم بیشتر کند.

مذاکرات برای واردات آب از مسیر ترکمنستان و ازبکستان

مشاور بین‌المللی وزیر نیرو گفت: قبلاً طرحی مبنی بر واردات آب از سمت افغانستان بود که به دلیل شرایط خاص سیاسی این کشور این طرح تغییر کرده تا واردات آب از سمت ترکمنستان و ازبکستان انجام گیرد. محمدعلی فرحناکیان با اشاره به وضعیت دیپلماسی آب کشور، گفت: ما در حوزه دیپلماسی آب با تمام کشورهای همسایه از جمله ترکمنستان در حوزه اترک، افغانستان، عراق، ترکیه و آذربایجان تفاهم‌نامه داریم. وی با تأکید بر اینکه تعاملات در اکثر حوضه‌های آبریز بین‌المللی دوستانه است، افزود: به طور مثال در تابستان امسال ما پنجمین سالگرد بهره برداری دوستانه میان سد و رود ارس را میان آذربایجان و ایران برگزار کردیم که به اذعان اکثر سازمان‌های بین‌المللی این روابط جزو معدود روابط موفق در دنیا بوده است، در حالی که اکثراً آب‌های مرزی محل منازعه دو کشور می‌شود. فرحناکیان با اشاره به سفر اخیر معاون وزیر نیرو به ترکیه گفت: سد کاراکورت که در مسیر رود ارس هست، یکی از موضوعات مهم مذاکرات بود. مقامات ترک مدعی هستند آبگیری این سد کامل شده و پس از این رهاسازی به صورت عادی انجام می‌شود.

چادرملو برگ زرینی را در اقتصاد مقاومتی رقم زده است

حجه الاسلام نکویی رییس مرکز گسترش اقتصاد مقاومتی کشور در بازدید یک روزه از فعالیت‌های شرکت معدنی و صنعتی چادرملو و مشاهده اقدامات گسترده این شرکت در امر تولید و اشتغال و توانمند سازی صاحبان ایده، خلاقیت، نوآوری، و تولید گفت: چادرملو برگ زرینی را در اقتصاد مقاومتی رقم زده است. به گزارش خبرنگارما در این بازدید که مدیر کل مؤسسات کارآموزی آزاد و مشارکت‌های مردمی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور نیز حضور داشت از اقدامات گسترده شرکت چادرملو در حوزه اقتصاد مقاومتی بازدید کردند.رییس مرکز گسترش اقتصاد مقاومتی ضمن بازدید از طرح‌های اجرا شده در این زمینه در نشستی با اشاره به تاکیدات مقام معظم رهبری در این رابطه گفت: امروز یکی از مهمترین موضوعات، بحث عدم مهارت سرمایه‌های انسانی کشور است که با اقدامات آموزشی می‌تواند منجر به تولید اشتغال شود. حجه الاسلام نکویی ضمن ابراز خرسندی از اقدامات شرکت چادرملو افزود: این مجموعه صنعتی دارای ظرفیت های بالا و کارنامه‌ای درخشان در حوزه اشتغال است.

خرید و فروش بنزین همگانی می‌شود

بازی بنزینی!

مریم‌فکری
روزنامه‌نگار

ماجرا از انتشار خبری در روز پایانی آذرماه آغاز شد که قیمت بنزین در دو جزیره کیش و قشم افزایش خواهد یافت. نامه‌ای در فضای مجازی به امضای محسن رضایی، معاون اقتصادی منتشر شد که در این نامه از تصمیم جدید ستاد هماهنگی اقتصادی در تاریخ ۲۳ آبان ماه ۱۴۰۰ پرده‌برداری کرده بود. در نامه محسن رضایی آمده بود: «مقرر شد طرح بازتوزیع یارانه بنزین از طریق ارائه سهمیه بنزین به افراد به جای خودروها به طور آزمایشی در جزیره قشم و کیش اجرا شود و هیات وزیران براساس نتایج حاصل از اجرای آزمایشی طرح در خصوص تعمیم آن به کل کشور تصمیم‌گیری کند.» اگرچه این خبر در ابتدا با تکذیب احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد همراه شد، اما قبل از آن، فریدون عباسی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، محتوای نامه معاونت اقتصادی رییس جمهور در خصوص افزایش قیمت بنزین را تأیید کرده و گفته بود: «دولت می‌خواهد قیمت بنزین را در دو جزیره کیش و قشم به صورت آزمایشی اجرا کند.

■ سوءبرداشت از نامه محسن رضایی؟

اما این همه داستان نبود، بلکه علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت وارد گود شد و این اظهارات را تکذیب کرد. او گفت: آنچه که امروز در رسانه‌ها با عنوان گرانی بنزین منتشر شده، صحیح نیست و سوءبرداشت از نامه معاون اقتصادی دولت است. به گفته وی، قرار نیست بنزین گران شود و دولت تصمیمات یک‌شبه نیست. حتماً اگر قرار باشد تصمیمی گرفته شود که در زندگی جاری و عمومی مردم اثر بگذارد، جوانب مختلف آن سنجیده می‌شود. وی ادامه داد: درباره این طرح نیز مقرر شده به‌صورت آزمایشی در دو جزیره قشم و کیش، سهمیه بنزین به‌جای خودروها به افراد اختصاص پیدا کند و قیمت عرضه همان نرخ عادی ۱۵۰۰ تومان برای بنزین سهمیه‌ای و ۳۰۰۰ تومان برای بنزین آزاد است که هیچ تفاوتی با نرخ موجود نخواهد داشت. سخنگوی دولت تصریح کرد: در حال حاضر اگر کسی خودرو نداشته باشد، نمی‌تواند از سهمیه بنزین هم استفاده کند؛ در حالی‌که سوخت سرمایه ملی و متعلق به همه مردم است. اما کسی که مثلاً چهار خودرو داشته باشد، چهار برابر سهمیه استفاده می‌کند. طبیعتاً این روش ناعادلانه است و سهم کسی که توان خرید خودرو ندارد، در سوخت دیده نمی‌شود. بهادری‌جهرمی تاکید کرد: با این تغییر که به‌صورت آزمایشی بنا شده انجام شود، کسی که خودرو ندارد هم می‌تواند سهمیه سوخت با کد ملی خود داشته باشد و آن را به قیمت مناسب به دیگران عرضه کند. لذا خبرسازی‌ها پیرامون افزایش قیمت بنزین صحت ندارد.

■ جزییات طرح بنزینی دولت

با این وجود، در همان زمان بلافاصله محمدرضا لواسانی سرپرست سازمان منطقه آزاد کیش، طرح جدید سهمیه یارانه‌ای بنزین برای هر کد ملی را تشریح کرد. او اگرچه خبر افزایش قیمت بنزین را کذب دانست، اما تاکید کرد: در بودجه ۱۴۰۱ اشاره‌ای به افزایش قیمت بنزین و سهمیه سوخت نشده است. لواسانی تفاوت این طرح با طرح پیشین را تخصیص سهمیه بنزین به هر کد ملی عنوان کرد که پیش از این به هر خودرو تعلق می‌گرفت. بر این اساس، او گفت: از این پس سهمیه بنزین به دارندگان هر کدملی دارای خودرو یا فاقد خودرو تعلق می‌گیرد، میزان یارانه تخصیصی به ازای هر نفر معادل ۲۰ لیتر بنزین به نرخ ۱۵۰۰ تومان است. به گفته لواسانی، یارانه سهمیه بنزین از هر کارت بانکی قابل برداشت است و افراد در صورت نداشتن خودرو می‌توانند این یارانه را با اپلیکیشنی که به همین منظور طراحی شده، به فروش برسانند. طبق این طرح، افرادی که به هر دلیلی امکان فروش سهمیه خود یا انتقال به دیگری را نداشته باشند، بعد از مدت مشخصی مبلغ آن را به صورت فروش خودکار، در حساب خود دریافت خواهند کرد. او با تاکید بر این‌که تمام دارندگان کد ملی که بیش از یک سال در کشور اقامت داشته باشند، مشمول طرح هستند، متذکر شد: با اجرایی شدن طرح جدید سهمیه بنزین، رانندگان وسایط نقلیه عمومی همچنان از سهمیه خود برخوردارند و هیچ‌گونه تغییری در سهمیه تاکسی‌ها، خودروهای عمومی و گازوییلی ایجاد نمی‌شود، و اعضای خانواده‌هایشان نیز مشمول دریافت یارانه سهمیه ۲۰ لیتر بنزین می‌شوند.شمسیان، معاون سازمان منطقه آزاد کیش نیز توضیح داد: قرار است این طرح در مرحله اول در جزیره کیش اجرایی شود و صرفاً جنبه آزمایشی دارد و بعد از اصلاح اشکالات احتمالی در مناطق دیگر اجرایی خواهد شد.او با بیان این‌که تا الان هر پلاک خودرو یک کارت سوخت داشته و سهمیه بنزین به آن تعلق می‌گیرد، گفت: در این طرح قرار است به ازای هر کارت ملی ۲۰ لیتر بنزین تعلق گیرد. شمسیان تاکید کرد: قرار نیست هیچ تغییری در وضعیت قیمت بنزین چه یارانه‌ای و چه آزاد اعمال شود؛ به طوری که ارائه بنزین یارانه‌ای با ۱۵۰۰ و آزاد ۳۰۰۰ تومان ادامه دارد ولی به جای شارژ کارت سوخت براساس پلاک، به هر کارت ملی که مالک آن ساکن ایران و حداکثر یکسال است که از ایران خارج نشده و در کیش ساکن است ماهانه ۲۰ لیتر معادل بنزین تعلق می‌گیرد. وی همچین با اشاره به این‌که هیچ تغییری در میزان سهمیه خودروهای عمومی یعنی تاکسی و تاکسی‌های اینترنتی ایجاد نمی‌شود، یادآور شد: هیچ تغییری هم در وضعیت بنزین خودروهای دیزلی با هر نوع کاربری ایجاد نخواهد شد، ولی خانواده این افراد نیز در این طرح مورد توجه قرار گرفته و سهمیه‌ای مانند بقیه دریافت می‌کنند.

■ اختصاص سهمیه ۱۵ لیتری بنزین به هر کارت ملی

حالا پس از گذشت یک هفته، وزیر نفت اعلام کرد: به تمامی افراد چه صاحب خودرو باشند یا نه و یکسال در ایران اقامت داشته باشند، برحسب کارت ملی ۱۵ لیتر بنزین ۱۵۰۰ تومانی تعلق می‌گیرد. افراد می‌توانند از این بنزین استفاده کنند و یا از بخش اعتباری به صورت ریالی استفاده کنند. جواد اوجی در خصوص طرح جدید دولت برای توزیع بنزین گفت: در این طرح هیچ گونه تصمیمی دولت سیزدهم برای افزایش قیمت بنزین ندارد، بلکه دولت مصمم است یارانه‌ای که امروز به خودروها می‌دهیم را به صورت عادلانه بین همه مردم اعم از کسانی که خودرو دارند و کسانی که خودرو ندارند، تقسیم کند. وی متذکر شد: هم‌اکنون ۲۷ میلیون کارت سوخت فعال در کشور داریم و مردمی که خودرو دارند، در قالب کارت سوخت از یارانه سوخت بهره‌مند می‌شوند، اما مردمی که خودرو ندارند، از این یارانه بی‌بهره هستند و دولت بنا دارد با این طرح که در حال حاضر کار کارشناسی روی آن صورت می‌گیرد، توزیع بنزین و یارانه آن را عادلانه کند. احمد وحیدی، وزیر کشور نیز روز دوشنبه در حاشیه نمایشگاه توانمندی و دستاوردهای جهاد دانشگاهی ۱۴۰۰ اعلام کرد: امسال بنزین گران نخواهد شد و قرار نیست قیمت بنزین گران شود.

■ امکان خرید و فروش سهمیه بنزین

با این وجود، جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش با اشاره به جزئیات اجرای طرح تخصیص بنزین به هر فرد، گفت: براساس مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت این طرح ابتدا به‌صورت آزمایشی در کیش انجام خواهد شد.وی افزود: قبل از ارائه طرح جدید عرض می‌کنم که ذخیره بنزین سهمیه‌ای که در کارت سوخت خودروها و موتورسیکلت‌ها وجود دارد، حفظ خواهد شد و مردم از این بابت نگرانی نداشته باشند. سالاری متذکر شد: طبق این طرح سهمیه بنزین خودروهای عمومی تغییر نخواهد کرد و به‌جای واریز به کارت سوخت، به حساب بانکی صاحب آن خودرو واریز می‌شود. برای خودروهای شخصی سهمیه‌ای معادل ۱۵ لیتر به‌ازای هر فرد به حساب سرپرست خانواده واریز می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش گفت: در این طرح امکان خرید و فروش سهمیه کارت وجود خواهد داشت، همچنین در حال بررسی هستیم که بتوانیم در طرح آزمایشی اگر خانواده‌ای قبلاً سهمیه بنزین ۶۰ لیتر داشته است و الان کمتر شده است، با تمهیداتی این سهمیه ۶۰ لیتر را برای آن خانواده حفظ کنیم. وی گفت: در این طرح یک سامانه مبادله بنزین پیش‌بینی شده است که افرادی که خودرو ندارند، می‌توانند سهمیه خود را به سایر افراد بفروشند و در واقع سهمیه خود را نقد کنند.

وزیر نیرو خبر داد:

۱۰۰ شهر در تنش شدید آبی

وزیر نیرو درباره برنامه وزارت نیرو برای استفاده از آبهای ژرف گفت: مطالعات و اکتشافات خوبی انجام شده و قرار است با رعایت ملاحظات زیست محیطی به اجرا برسد و این طرح اکنون در مرحله مطالعه قرار دارد.علی‌اکبر محرابیان در حاشیه نشست با مدیران آب و آبفا در جمع خبرنگاران درباره وضعیت تأمین سوخت زمستانی گفت: وزارت نفت تمام تلاش خود را کرده و اقدامات خوبی انجام شده که تا امروز نه خاموشی و نه محدودیتی داشته‌ایم.وی با بیان اینکه عدم خاموشی امکانپذیر است، مشروط بر اینکه مصارف صنعت و خانگی مدیریت شود، اظهار کرد: برای تأمین سوخت زمستانی همکاری خوبی صورت گرفته البته نتیجه به میزان سرمای دی و بهمن ماه نیز برمی‌گردد. در هر حال برنامه‌ریزی ما به گونه‌ای است که بتوانیم مصرف برق و گاز را مدیریت کرده تا خاموشی نداشته باشیم.محرابیان درباره شهرهای دارای تنش آبی نیز گفت: مجموع شهرهای دارای تنش ۳۰۰ شهر هستند و از این تعداد ۱۰۰ شهر تنش شدید آبی دارند که با اجرای پروژه‌های ویژه، اغلب این شهرها از تنش خارج خواهند شد.وزیر نیرو با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با نخبگان درباره مساله آب که به زودی به مسئله مهمتری در دنیا تبدیل خواهد شد، اظهار کرد: لازمه حل مشکل آب این است که احکام بودجه تحقق یافته و منابع مالی مورد نیاز تأمین شود.

وزیر نیرو با بیان اینکه در بخش آبرسانی روستایی برنامه جهشی برای تأمین آب پایدار ۱۰ هزار روستا در دستور کار قرار گرفته که نخستین قرارداد آن برای تأمین آب ۷۱۰۰ روستا با قرارگاه امام حسن (ع) به امضاء رسید که در چارچوب این قرارداد ۲۱۰۰ کیلومتر خطوط انتقال اجرا خواهد شد، گفت: در بخش‌های شهری سدها خط انتقال، شبکه آب و فاضلاب، بازچرخانی و رفع تنش آبی، پروژه‌های خوبی پیش‌بینی کرده‌ایم.

وزیر نیرو با بیان اینکه در بودجه ۱۴۰۱ چند ماده پیش‌بینی شده که از جمله آنها استفاده از فناوری‌های جدید در آبیاری‌های تحت فشار است، گفت که به این ترتیب که باید حجم آب استفاده شده کم شود؛ برای این کار باید عزم ملی داشته باشیم تا در مدت‌زمان معین، همزمان با رشد فناوری، حجم آب کمتری مصرف کرده و راندمان را افزایش دهیم.

محرابیان درباره واردات آب اظهار کرد: رئیس جمهوری در اجلاس عشق‌آباد موضوع همکاری کشورهای منطقه در بخش آب را مورد توجه قرار داد. در این مدت، تاکنون جلسات متعددی با مسئولان کشورهای ترکمنستان، افغانستان، ترکیه، عراق، ارمنستان و آذربایجان برگزار کردیم که اگر توافق و دستاوردی داشته باشد، اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.

واریز ماهیانه ۱۵ لیتر بنزین به حساب همه مردم ایران

وزیر نفت اظهار داشت: در حال حاضر ما ۲۷ میلیون کارت سوخت در کشور داریم دولت مصمم است یارانه‌ای را که امروز به خودروها داده می‌شود به تمامی مردمی که خودرو ندارند نیز تعلق بگیرد و بتوانند از یارانه بنزین بهره‌مند شوند.

به گزارش ایلنا جواد اوجی در جمع خبرنگاران درباره توزیع یارانه بنزین با اعلام اینکه دولت سیزدهم هیچ برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین ندارد اظهار داشت: در حال حاضر ما ۲۷ میلیون کارت سوخت در کشور داریم دولت مصمم است یارانه‌ای را که امروز به خودروها داده می‌شود به تمامی مردمی که خودرو ندارند نیز تعلق بگیرد و بتوانند از یارانه بنزین بهره‌مند شوند.

وی افزود: کار کارشناسی صورت گرفته که توزیع بنزین عادلانه شود و همه می‌توانند از این فرآورده بهره‌مند شوند.

وزیر نفت گفت: همه جوانب تغییر توزیع یارانه بنزنین دیده شده و برنامه این است که در قشم و کیش به صورت آزمایشی و با نرخ ۱۵۰۰ دولتی و سه هزار تومان آزاد توزیع شود. وی تاکید کرد: هیچ گونه افزایش قیمتی در دستور کار نیست و برنامه این است که همه بتوانند ز یارانه سوخت بهره‌مند شوند. وی بیان داشت: طرح دولت کمک به آن دسته از مردمی است که خودرو ندارند. وی گفت: بر حسب صلاح تیم اقتصادی دولت با رفع ابهامات کارشناسی این برنامه در سراسر کشور اجرا خواهد شد. وی در پاسخ به ایلنا درباره نحوه استفاده و فروش این بنزین توسط کسانی که خودرو ندارند گفت: این یارانه بنزین به تمامی مردم چه کسانی که خودرو دارند و چه کسانی که ندارند بر حسب کارت ملی داده می‌شود.وی افزود: کسانی که یک سال اقامت در ایران داشته باشند می‌توانند از این یارانه برخوردار شوند به این ترتیب که در ابتدا ماهانه ۱۵ لیتر بنزین ۱۵۰۰ تومانی به همه تعلق می‌گیرد و دریافت کنندگان می‌وانند آن را استفاده کرده و یا به صورت اعتباری از بخش ریالی آن استفاده کنند.

خبرخوان

کاهش صادرات گاز ایران به عراق تا مرز ۸ میلیون متر مکعب

عضو هیئت مدیره اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق اظهار داشت: به علت کاهش صادرات گاز ایران از ۵۲ میلیون متر مکعب به ۸ میلیون متر مکعب، ۳۴۰۰ مگاوات از تولید برق عراق از مدار خارج شده است. اگر ما گاز کافی هم به عراق بدهیم کل تولید برق این کشور کمتر از ۱۵ هزار مگاوات است در حالی که عراق دست کم ۲۰ هزار مگاوات برق نیاز دارد. بنابراین اینکه ۵۰۰ مگاوات ترکیه یا ۵۰۰ مگاوات کویت یا اردن بخواهند به عراق برق بدهند، نمی‌تواند تأمین‌کننده نیاز عراق شود. تا زمانی که عراق تا ۴ یا ۵ هزار مگاوات ظرفیت تولیدی، نیروگاه نسازد، نمی‌تواند مشکل برق خود را حل کند. سید حمید حسینی در گفت‌وگو با ایلنا، افزود: بازار بیشتر تحت تأثیر عوامل خارجی و مسائل سیاسی است و موضوعی مانند نقل و انتقالات صرافی‌ها روی این موضوع تأثیر زیادی ندارد. وی اظهار داشت: برخی اقدامات صرافی‌های سلیمانیه عراق که گفته می‌شود منجر به افزایش قیمت دلار می‌شود، اظهار کرد: در مورد ارز ممکن است مشکلاتی در اقلیم کردستان یا افغانستان یا دبی ایجاد شود اما ارز عمدتاً تحت تأثیر مذاکرات برجام است. وقتی احساس شود که مذاکرات برجام سویه مثبتی دارد قاعدتاً شاهد کاهش قیمت دلار هستیم، در مقابل به محض آنکه فضاسازی شده یا خبرهایی منتشر شود مبنی بر اینکه توافق برجام به راحتی صورت نمی‌گیرد و با مشکلاتی مواجه شده شاعد افزایش نرخ می‌شویم.

این فعال اقتصادی ادامه داد: امارات به مشکل رسیدگی کرده است و صادرات کیوی به امارات از سر گرفته شده است. نیاورانی در پاسخ به این پرسش که آیا مسیر صادرات از مرز ترکمنستان به آسیای میانه برای ما باز شده است؟ خاطر نشان کرد: در گام نخست باید دید آیا کشورهای ثالث امکان حمل ونقل آن‌ها می‌تواند جوابگوی نیاز ما باشد؛ متاسفانه امکان حمل و نقل ما به این کشورها و این کشورها به روسیه و کشورهای دیگر ضعیف است. ترکمنستان امکانات حمل و نقل برای تولیدات خود دارند و نمی‌تواند حداقل روزی ۱۰۰ کانتینر برای صادرات محصولات ما اختصاص بدهد این مسئله ملزم به فراهم شدن زیرساخت‌های از سوی دو کشور است.

گاز کدام مشترکان قطع می‌شود؟

مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز کشور با بیان این که انتظار می‌رود حجم مصرف گاز خانگی در روزهای آینده به ۶۰۰ میلیون مترمکعب برسد، گفت: همچنین حدود ۳۰۰ واحد اداری اخطار گرفته و وقتی این اخطارها به دومین بار برسد گاز آن واحدها قطع می‌شود.

جلال نورموسوی در برنامه گفتگوی ویژه خبری شبکه دو سیما افزود: اثرات افزایش مصرف گاز سبب به هم خوردن موازنه گاز در خطوط انتقال کشور می‌شود بنابراین مجبور هستیم این موازنه را با کاهش مصرف در بخش‌های دیگر جبران کنیم، برای مثال مجبور هستیم مصرف ۱۲۱ میلیون مترمکعبی نیروگاه‌ها را کاهش داده و حجم مصرف را به ۱۰۰ میلیون مترمکعب برسانیم.

او گفت: در بخش‌های فولاد، سیمان و پتروشیمی هم اعمال محدودیت‌ها از قبل انجام شده و کماکان دایر است. طبق مصوبات قبلی، حجم مصرف گاز فولادیها باید ۱۵ میلیون مترمکعب باشد که البته در حال حاضر کمی بیشتر از این مقدار است، دربخش سیمان باید ۵ میلیون باشد که فزونی شکل نگرفته اما در بخش پتروشیمی حجم مصرف باید ۵۰ میلیون مترمکعب می‌بود که طبق مصوبه رفتار نشده و کمی افزایش شاهد هستیم. مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز افزود: اگر مصرف گاز خانگی بیش از حد پیش بینی‌ها شود با اعمال محدودیت روبرو خواهد شد.

حمل و نقل
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

خبرخوان

بلیت هواپیما دوباره گران می‌شود

از ۱۳ دی سال جاری براساس قانون مالیات ارزش افزوده بلیت هواپیما مشمول مالیات ارزش افزوده خواهد شد و شرکت‌های هواپیمایی براساس قانون مصوب مجلس شورای اسلامی مکلفند ۹ درصد مالیات ارزش افزوده دریافت و به سازمان امور مالیاتی پرداخت کنند.مقصود اسعدی سامانی، اظهارداشت: باتوجه به اینکه در قانون مذکور عوارض شهرداری برروی بلیت هواپیما پیش بینی نشده و بخشی از ۹ درصد مالیات برارزش افزوده به‌عنوان سهم شهرداری منظور می‌شود لذا با حذف شدن عوارض شهرداری از ۱۳ دی ماه ۴ درصد به قیمت بلیط پروازهای داخلی و ۹ درصد به قیمت بلیط پروازهای خارجی به‌عنوان مالیات برارزش افزوده اضافه خواهد شد. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: تاکید می‌کنم که مالیات برارزش افزوده دریافتی از مسافر به جیب ایرلاین نمی‌رود و مستقیماً باید به سازمان امور مالیاتی پرداخت شود و شرکت‌ها در راستای تدبیر دولت محترم برای کاهش هزینه سفرهای هوائی با مذاکراتی که با سازمان هواپیمایی کشوری برای ارائه تسهیلات و تخفیفات داشته‌اند از اول آذر ماه حدود ۱۵٪ نرخ‌های خود را کاهش دادند و سقف نرخ جدید مسیرهای مختلف پروازی تعیین و همه شرکت‌ها از اول آذر سقف‌های نرخی جدید را رعایت می‌کنند.

خودروهای بنزین خور را بشناسید

راننده سمند برای پر کردن باک ۷۰ لیتری اتوموبیل خود ۲۱۰ هزار تومان پرداخت می‌کند. رقمی که با استفاده از سهمیه ماهانه به ۱۲۰ هزار تومان کاهش پیدا می‌کند، اما پر کردن باک ۴۰ لیتری پراید با سهمیه آزاد ۱۲۰ هزار تومان هزینه دارد و با سهمیه ماهانه ۶۰ هزار تومان. تغییر سهمیه‌بندی بنزین به یکی از خبرهای مهم این روزها تبدیل شده است، اما در این مطلب قصد داریم فارغ از شایعات ضد و نقیض ببینیم هزینه یک باک بنزین برای خودروهای ایرانی چقدر تمام می‌شود. خودروهایی مثل سمند، دنا، پژو پارس و پژو ۴۰۵ بیشترین حجم باک بنزین را بین خودروهای ایرانی دارند. ظرفیت باک بنزین این چهار محصول ۷۰ لیتر است و راننده‌های این چهار خودرو ۲۱۰ هزار تومان به صورت آزاد برای پر کردن آن هزینه می‌کنند. هزینه یک باک بنزین در این چهار خودرو با استفاده از سهمیه ماهانه به ۱۲۰ هزار تومان کاهش پیدا می‌کند. این رقم نصف هزینه بنزین آزاد نمی‌شود، چون ۶۰ لیتر از این ۷۰ تا را می‌شود با سهمیه ماهانه زد و ۱۰ لیتر باقی مانده را باید به قیمت آزاد پرداخت کرد. بین محصولات داخلی کمترین حجم باک به پراید تعلق دارد. راننده پراید بابت ۴۰ لیتر بنزین به صورت آزاد ۱۲۰ هزار تومان خرج می‌کند و با سهمیه ماهانه ۶۰ هزار تومان.

نارضایتی سنگالی‌ها و عراقی‌ها از خودروی ایرانی

عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس اظهار داشت: نمی‌گوییم که به ژاپن خودرو صادر کنیم اما به سنگال و عراق که می‌توانیم صادرات داشته باشیم، البته الان وضعیت طوری شده که حتی آنها هم از ما ناراضی می‌شوند. ، سید مصطفی میرسلیم در گردهمایی سراسری قطعه‌سازان کشور اظهار کرد: منافع عمومی نباید فدای منافع شخصی شود. اگر دیوان عدالت به علت شکایت یک شخص قانون هوای پاک را لغو کرد از روی دشمنی نبوده بلکه نفهمیده که چه مشکلاتی ایجاد می‌کند. ما این موضوع را پیگیری خواهیم کرد. وی افزود: از قطعه‌سازان می‌خواهیم که از واردات خودرو صحبت نکنند، بگذارید بقیه بگویند چون این خودکشی شما است.عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس گفت: از سال ۵۵ قطعه‌سازی وابسته‌ای در کشور شکل گرفت اما قطعه‌سازی نوین بعد از سال ۷۵ بود که خودروسازان جرئت کردند، طراحی کرده و مسائل خود را حل کردند. وی افزود: میزان استفاده خانوارهای ایرانی از خودرو کمتر از بقیه دنیا نیست. گرفتاری ما موضوع دیگری است ایران تنها کشوری است که خودرو در آن کالای سرمایه‌ای محسوب می‌شود.

در گفت و گو با یک کارشناس اقتصادی وضعیت بازار خودرو بررسی شد

خداحافظی با خودروی ارزان

مریم فکری
روزنامه نگار

یک کارشناس صنعت خودرو معتقد است: دولت تا تورم کل را کنترل نکند، اقتدار از دست رفته در مدیریت را برنگرداند، نهادها و قوه‌ها از دخالت‌های فراقانونی دست برندارند و به کار خود تنها متمرکز نشوند، تورم کنترل نمی‌شود. اواسط آذرماه خودروسازان در شرایطی قیمت‌های جدید محصولات تولیدی خود را اعلام کردند که با مجوز ستاد تنظیم بازار، تمامی خودروها با رشد ۱۸ درصدی قیمت روبه‌رو بود. افزایش قیمت‌ها در راستای کاهش زیان خودروسازان، تنظیم بازار و رشد تولید صورت گرفت، با این حال اما نمایندگان مجلس، اقدام ستاد تنظیم بازار را منجر به نارضایتی متقاضیان خودرو خوانده و خواستار بازگشت قیمت‌ها به وضعیت قبل شدند. در این زمینه حتی سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت تهدید به استیضاح شده است؛ به‌طوری که طراح استیضاح وزیر صمت عنوان کرده بود که رشد قیمت‌ها منطق درستی ندارد و با افزایش قیمت خودرو نمی‌توان مشکل خودروسازی کشور را حل کرد. وی تاکید کرده بود که بیش از ۳ دهه است که وزرای صنعت با چنین روش‌هایی، قیمت خودرو را افزایش داده‌اند، اما گره‌ای از مشکلات خودروسازی باز نشده است. اما جلسات وزیر و نمایندگان مجلس در نهایت به تشکیل کمیته‌ای برای بررسی قیمت‌ها منجر شد؛ کمیته‌ای که ضمن بررسی قیمت‌ها، کاهش هزینه‌های سربار خودرو را نیز مورد بررسی قرار دهد. در این میان، نکته‌ای که مورد انتقاد کارشناسان قرار گرفته، وعده‌ای است که وزیر صنعت در برنامه‌های خود برای گرفتن رأی اعتماد مطرح کرده بود: آن هم کاهش ۲۰ درصدی بهای تمام شده تولید خودروی داخلی. اما حالا پس از گذشت کمتر از ۴ ماه، فاطمی‌امین می‌گوید: اصلاحات در قیمت بسیار کمتر از تورم بوده است. به گفته وی، تورم کشور ما بالای ۴۰ درصد است، ولی از ابتدای سال تا امروز تنها ۱۸ درصد افزایش قیمت خودرو را شاهد بودیم. به عبارتی اصلاح قیمت خودرو به میزان نصف مقدار تورمی بوده که در بازار و کالاها وجود دارد. وی تاکید می‌کند: این موضوع باعث می‌شود که میزانی گردش مالی در خودروسازی افزایش یافته و تا حدی از زیان آنها کاسته شود.

■ ساختار اقتصاد ایران بسیار پیچیده است

در این شرایط، در حال حاضر این سؤال مطرح است که چه عاملی باعث شد که وزیر صنعت نتواند قیمت خودرو را کاهش دهد؟ در این خصوص فربد زاوه، کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگو با خبرگزاری خبرآنلاین می‌گوید: ساختار اقتصاد ایران بسیار تو در تو شده؛ تصمیمات ساده هم به دلیل تضاد منافع شدید بین گروه‌های سیاسی و کارتل‌های مختلف دچار مشکلات شده است. وی می‌افزاید: در شرایط فعلی نفوذ کارتل‌ها به حدی رسیده که تصمیمات را با ترساندن دولتمردان از عواقب تصمیمات ساده به تأخیر می‌اندازند یا تغییر می‌دهند. برای مثال، در قیمت مرغ، داستان ارز ۴۲۰۰ تومانی را می‌توانید ببینید که می‌گویند اگر ارز ترجیحی را حذف کنید، قیمت مرغ به ۸۰ هزار تومان می‌رسد؛ در حالی که قیمت مرغ در ترکیه با قیمت الان ما چندان متفاوت نیست. این کارشناس صنعت خودرو ادامه می‌دهد: عیناً در مورد خودرو هم دولتمردان را از ارزبری و بیکاری می‌ترسانند و نهایتاً تا الان موفق شدند که با این رویه، منویات خودشان را پیش ببرند. زاوه با اشاره به این‌که وعده‌های وزیر صنعت در حوزه خودرو در زمان نامزدی برای وزارت صنعت، معدن و تجارت، عنوان می‌کند: در روزهای نامزدی ایشان، برنامه وزارتی محدود به خودرو بود که مشخصاً تحت‌تاثیر تیم‌های کارتل‌های قطعه. سازی و نفوذ آنها تهیه شده بود و اصولاً هم اجرایی نیست. حال بعد از چند ماه، وزیر صنعت احتمالاً متوجه شده تمامی آن قول‌ها اجرایی نبوده، ولی چون در راستای شعارهای دولت بوده و هم خودشان، خیلی روی آن مانور کرده‌اند که مسیر را ادامه بدهند. وی تصریح می‌کند: در حالی از سیاست کاهش قیمت صحبت می‌شود که اصلاً قیمت متأثر از تولید پایین بالا نرفته، از ساختار مالی صنعت و تحریم و عدم پذیرش FATF و سیاست‌های کلان پولی و بی انضباطی مالی دولت بالا رفته است.

■ وزیر صنعت نباید قول کاهش تورم می‌داد

این کارشناس اقتصادی متذکر می‌شود: بارها عرض کرده‌ام که وزیر صنعت به جای وزیر اقتصاد، رییس سازمان برنامه و رییس کل بانک مرکزی قول مبارزه با تورم را در خودرو و بقیه کالاها داده‌اند، در حالی که ریشه تورم در ایران، کسری تراز درآمد، هزینه دولت و انبساط پولی است. زاوه تاکید می‌کند: دولت نه در سال ۱۴۰۰ و نه در سال ۱۴۰۱ بنا دارد به سمت کوچک‌سازی و انقباض برود، بنابراین مسیر تورمی به طور قطع ادامه‌دار خواهد بود. حتی پذیرش برجام، فقط تأخیر کوتاه‌مدت در روند تورم است و در بازه زمانی کوتاهی مسیر تورمی باز می‌گردد؛ مگر آن‌که دولت دست به کوچک‌سازی بزند. وی یادآور می‌شود: اصولاً قیمت خودرو و سایر کالاها از تغییر ارز گران نمی‌شوند. نرخ ارز هم مثل خودرو و سایر کالاها از کسری مزمن بودجه و کسری درآمد بالا می‌رود. ارز فقط سیالیت بیشتری دارد و سریع واکنش نشان می‌دهد. بقیه کالاها سیالیت کمتری دارند و کندتر واکنش نشان می‌دهند. به همین دلیل تورم بخشی دلار هم که کم می‌شود، تورم کم نمی‌شود.

■ چرا قیمت خودرو کاهش نمی‌یابد؟

این کارشناس صنعت خودرو در ادامه می‌گوید: ساده‌ترین تعریفی که دولتمردان ایرانی از علم اقتصاد نمی‌دانند، رابطه علت و معلولی تورم و افزایش قیمت است؛ این‌که تورم عامل افزایش قیمت است، نه افزایش قیمت علت تورم. زاوه می‌افزاید: همین موضوع را در دستور عجیب ایشان در درج قیمت تولیدکننده می‌بینید. جدولی غیرقابل اجرا که اصرار بر اجرای آن تنها به کمبود کالا و ممانعت توزیع‌کنندگان از فعالیت منجر خواهد شد. وی با بیان این‌که در حوزه خودرو هم ایشان مسیر درستی را انتخاب نکرده است، می‌گوید: نمی‌توان در زمانی که کسری بودجه بسیار زیاد است و دولت اصرار دارد با مالیات‌های غیرقابل وصول بدون حذف بخشودگی و معافیت مالیاتی، هزینه‌های گزاف سازمان‌های ناکارآمد و موازی را پرداخت کرد و قیمت کالاها را کاهش دهد.

■ افزایش تیراژ خودرو به تورم می‌انجامد؟

این کارشناس صنعت خودرو با ذکر این نکته که متاسفانه افزایش تیراژ تولید در شرایط بانکی فعلی حتی ممکن است برعکس عمل کند و سبب افزایش تورم هم شود، عنوان می‌کند: رابطه ساده آدامز اسمیت در خصوص تناسب قیمت با تیراژ در شرایطی درست کار می. کند که میزان پول تولید شده و در گردش در جامعه تحت کنترل درستی باشد؛ وگرنه هرچند افزایش تیراژ می‌تواند تورم بخشی را کم کند، ولی تورم عمومی ممکن است ناشی از دوره طولانی چرخش پول و حبس منابع به صورت دارایی‌های غیرقابل چرخش مانند خودروی ناقص و اضافه برداشت از شبکه بانکی افزایش یابد. زاوه در پاسخ به این پرسش که در شرایط کنونی، کاهش قیمت خودرو دیگر مفهومی ندارد؟ می‌گوید: قطعاً خیر؛ چطور انتظار دارند در حالی که رشد اقتصادی پایدار نیست، هزینه‌های تولید و دوره چرخش پول بسیار طولانی است و کسری بودجه کشنده است، تورم منفی شود؟ وی می‌افزاید: برای کاهش قیمت، تورم باید منفی شود، نه اینکه از ۵۰ به ۲۰ برسد! اگر تورم به فرض خوشبینانه کنترل شود و تا ۲۰ درصد کاهش یابد، همچنان روند قیمت‌ها را صعودی می‌کند. برای نزولی شدن قیمت‌ها، تورم منفی نیاز است که قطعاً اقتصاد ایران چنین چیزی را نخواهد دید.

■ راه تنظیم بازار خودرو چیست؟

این کارشناس صنعت خودرو در پاسخ به این پرسش که راه تنظیم بازار خودرو چیست؟ عنوان می‌کند: مثل همه بازارهای دیگر راهکار مشخص است. دولت باید کوچک شود؛ نهادهای موازی همگی تعطیل شود؛ عوض گسترش بروکراسی اداری به منظور کنترل، باید بروکراسی حذف شود. رتبه آزادی اقتصاد گویاست. کشوری که جزو پنج کشور دست و پاگیرترین دولت‌ها در اداره اقتصاد است، حرف از کنترل تورم تنها شعار است.

شورای رقابت دوباره برای قیمت گذاری خودرو برمی گردد

یک و بام و دوهوای قیمت گذاری خودرو

عضو شورای رقابت اظهار داشت: شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو حذف نشده است. قیمت‌گذاری باید در شورای رقابت انجام می‌شد ولی شورا به هر دلیلی هنوز شکل نگرفته و قوه مجریه نمایندگان خود را معرفی نکرده است. از طرفی هم خودروسازان باید خودروهای خود را می‌فروختند بنابراین موقتاً این مسئولیت به ستاد تنظیم بازار سپرده شد.

محسن بهرامی ارض اقدس در واکنش به خبر حذف شورای رقابت از قیمت گذاری خودرو اظهار کرد: شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو حذف نشده است. قیمت‌گذاری باید در شورای رقابت انجام می‌شد ولی شورا متاسفانه به هر دلیلی هنوز شکل نگرفته و قوه مجریه نمایندگان خود را معرفی نکرده است.وی ادامه داد: از طرفی هم خودروسازان باید خودروهای خود را می‌فروختند. بنابراین موقتاً این مسئولیت به ستاد تنظیم بازار به ریاست معاون اول گذاشته شد که این دوره هم قیمت‌گذاری کردند. انتظار داریم که شورای رقابت با معرفی نمایندگان وزارتخانه‌های مختلف شکل بگیرد تا شورا بتواند به وظیفه قانونی خود در جهت قیمت‌گذاری خودرو عمل کند. وی افزود: اینکه قیمت‌گذاری خودرو طبق تصمیم شورای عالی هماهنگی اقتصادی رسماً از شورای نگهبان گرفته شده تحلیل عده‌ای است. آنچه که ما دریافت کردیم این بود که طبق قانون مصوب مجلس و تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام، این کار بر عهده شورای رقابت است؛ شورای رقابت هم می‌گوید خودرو انحصاری است و با تشخیص انحصاری بودن خودرو و با توجه به اینکه مسئولیت قیمت‌گذاری کالا و خدمات انحصاری و تنظیم شرایط دسترسی عادلانه مصرف‌کننده به کالای قیمت‌گذاری شده با شورای رقابت است.این عضو اتاق بازرگانی تصریح کرد: از آنجا که الان شورای رقابت وجود ندارد و با اتمام دوره دوم هنوز دوره سوم تشکیل نشده، برای تعیین تکلیف قیمت خودرو، به عنوان یک مشکل اقتصادی در سران سه قوه مطرح و فعلاً به ستاد تنظیم بازار سپرده شده است.عضو شورای رقابت تصریح کرد: برای عبور از بلاتکلیفی فعلی باید تکلیف خودروسازها مشخص می‌شد. نمایندگان قوه مقننه و قضاییه مشخص هستند اما متاسفانه نمایندگان قوه مجریه هنوز معرفی نشده‌اند، از آنجا که شورا شکل نگرفته، بنابراین نمی‌تواند تصمیم بگیرد. دولت تدبیر کرده و با اذن رهبری در سران سه قوه تصمیم گرفتند که این مرحله ستاد تنظیم بازار قیمت‌گذاری را انجام دهد. وی خاطرنشان داشت: یا همین روند ادامه پیدا می‌کند و یا با تشکیل شورا، مثل قبل که از ستاد تنظیم بازار تصمیم‌گیری به شورای رقابت برگشت، دوباره مسئولیت قیمت گذاری را به شورای برمی‌گردانند. شورای رقابت آنقدر مسئولیت‌های متعدد و سنگینی دارد که اگر این بار را خود دولت بردارد باید از آن تشکر کرد.این اظهارات نماینده اتاق بازرگانی در شورای رقابت درحالی است که این شورا در اطلاعیه‌ای تصریح کرده بود: «براساس مصوبه شصت و سومین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی که به تأیید مقام معظم رهبری (مدظله العالی) رسیده است، مسئولیت تنظیم بازار خودرو از جمله تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های تنظیم قیمت این بازار فعلاً بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت و با هماهنگی ستاد تنظیم بازار است. براین اساس از این پس شورای رقابت در خصوص قیمت‌گذاری خودرو تکلیف و اختیاری ندارد و رسیدگی به شکایات شهروندان در خصوص قیمت‌گذاری نیز در این شورا قابلیت استماع ندارد، لذا شایسته است که شهروندان محترم در صورتی که در این خصوص شکایتی دارند، شکایت خود را از طریق مراجع ذیصلاحی چون وزارت صمت، دادگاه‌های عمومی، سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، سازمان تعزیرات حکومتی و ... پیگیری نمایند.»

وعده وزرات دفاع به خودروسازان

افشین نادری شریف با بیان این‌که فناوری دفاعی توسعه یافته و سرریز آن به دیگر صنایع منتقل شده است، گفت: آماده همکاری و ارائه فناوری‌های مورد نیاز شرکت‌های خودروساز در زمینه‌های مختلف هستیم. افشین نادری شریف معاون امور صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و نیروهای مسلح در بازدید از شرکت تحقیقات موتور ایران خودرو و شرکت دانش‌بنیان جتکو و همچنین خطوط تولید ایران خودرو، افزود: فعالیت‌های صورت گرفته در ایران خودرو در حوزه طراحی و تولید موتور و همچنین تولید خودروهای الکترونیکی نشان از توان و عزم این شرکت برای پیشرفت و رسیدن به افق‌های بالاتر است. وی ادامه داد: با تلاش کارکنان ایران خودرو در حوزه تحقیقات و ارائه پلتفرم‌های جدید در کنار بهره‌گیری از دانش روز و استفاده از توان داخلی، انشالله روز به‌روز شاهد افزایش کیفیت محصولات خواهیم بود. افشین نادری شریف با بیان این‌که فناوری دفاعی توسعه یافته و سرریز آن به دیگر صنایع منتقل شده است، گفت: آماده همکاری و ارائه فناوری‌های مورد نیاز شرکت‌های خودروساز در زمینه‌های مختلف هستیم. وی با بیان اینکه خودکفایی در تولید قطعات خودرو بسیار مهم است افزود: در این زمینه مسئولیت خودروسازان نیز بسیار اهمیت دارد و ما به اجرای این مسئولیت کمک خواهیم کرد. معاون وزیر دفاع با اشاره به توانمندی‌های صنایع دفاعی کشور گفت: انباشت دانش و زیرساخت‌های صنعتی که در صنایع دفاعی کشور وجود دارد با یک تغییرات کوچک می‌تواند به کمک خودروسازان و همه بخش‌های صنعتی کشور بیاید.

نگاه روز

تأثیر تصمیم جدید دولت در بازار خودرو آیا قیمت خودرو نزولی می‌شود؟

هادی احتشام
روزنامه نگار

خداحافظی شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو تازه‌ترین اتفاق بازار خودرو است اما این موضوع به چه معناست؟ آیا بنا است قیمت خودرو آزادسازی شود؟ بالاخره شورای رقابت پس از سالها از فرآیند قیمت‌گذاری دستوری خودرو کنار گذاشته شد و با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد که بر اساس مصوبه شصت و سومین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، شورای رقابت رسماً از قیمت‌گذاری خودرو کنار گذاشته شده است. البته این موضوع به معنی پایان قیمت‌گذاری دولتی و آزادسازی نرخ‌گذاری در بازار خودرو نیست و قرار شده است تنظیم قیمت این بازار فعلاً بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت و با هماهنگی ستاد تنظیم بازار باشد اما این موضوع چه تاثیری روی بازار خودرو خواهد داشت؟ آیا وزارت صنعت قیمت خودرو را به صورت دستوری به سیر نزولی می‌اندازد؟ فربد زاوه، تحلیلگر صنعت خودرو در این زمینه می‌گوید که حذف شورای رقابت از قیمت‌گذاری دستوری خودرو تأثیر خاصی بر بازار ندارد مگر اینکه ستاد تنظیم بازار وزارت صنعت بخواهد با دستورالعمل جدیدی وارد این بازار شود. او ادامه می‌دهد: اصولاً قیمت‌گذاری دستوری در بازار خودرو اشتباه بزرگی بوده است که همچنان ادامه دارد. حالا این اشتباه را چه ستاد تنظیم بازار انجام دهد و چه شورای رقابت، نتیجه یکی است. این کارشناس صنعت خودرو در ادامه می‌گوید: زمانی که مرحوم پژویان شورای رقابت را تأسیس کرد قیمت پراید ۸ میلیون تومان بود و حالا که آقای شیوا می‌خواهد کار قیمت‌گذاری در شورای رقابت را تمام کند قیمت پراید ۱۸۰ میلیون تومان است! اگر قیمت‌گذاری خودرو مؤثر بود در حال حاضر نباید قیمت پراید بیشتر از ۲۲ برابر شده باشد! زاوه درباره پیش‌بینی خود از بازار خودرو تا پایان امسال هم می‌گوید که رشد نقدینگی ادامه دارد و نرخ تورم صعودی است. بنابراین تصور اینکه در چهار ماه پایانی سال قیمت خودرو کاهشی می‌شود دشوار است.

نگاه روز

تحول در سیستم‌های عیب‌یابی ریل‌های حرکتی قطار

پژمان صالحی
کارشناس حمل و نقل

بازرسی و عیب‌یابی خطوط ریلی از دیرباز یکی از دغدغه‌های مهم بهره‌برداران بوده است. محققان بخش تحقیق و توسعه دریکی از شرکت‌های ریلی اوکراین به نام OKondt اخیراً نوع جدیدی از سیستم‌های اولتراسونیک با عنوان UDS۲-۷۷ را ابداع و پیاده‌سازی نموده‌اند که برای ارزیابی خطوط ریلی دارای نه مُد مختلف است. این سامانه دارای حالتی کاربرپسند می‌باشد که در حالت دستی و خودکار فعال می‌شود. نکته مهم در این فن‌آوری جدید، پایداری آن در شرایط اقلیمی متفاوت است که در آن امکان استفاده در شرایط مختلف آب و هوایی دیده‌شده است. طراحان و مهندسان این پروژه می‌گویند نکته قابل‌توجه در این فن‌آوری جدید مؤلفه‌های بی‌نظیر فنی آن است که ازنظر وزن نسبت به گونه‌های مشابه تا حد بسیار زیادی سبک‌تر شده است، این دستگاه ازنظر جرم تنها شانزده کیلوگرم وزن دارد. این سیستم دارای چرخ‌هایی است که کاملاً با انواع ریل‌ها با تاج ریل متفاوت سازگار است. واحدهای الکترونیکی این سامانه امکان ترسیم سه‌بعدی خط بر اساس اطلاعات به‌دست‌آمده از سنسورها را دارا بوده و به کنترل خط بر اساس یافته‌های آن می‌پردازند. وجود باطری‌های پیشرفته، سیستم تعلیق مناسب، حمل‌ونقل ساده و غیره ... از ویژگی‌های آن است. این سیستم دارای بخش کاوش و کنترل نیز هست که با استفاده از یک سامانه کنترل اختصاصی با درجه آزادی ۱۵ به کامل می‌تواند اتصالات و انحناهای ریلی را رصد می‌کند. واحد کاوش غلتکی در این سامانه با تلفیق در قسمت اولتراسونیک، حساسیت بازدید خط را مضاعف نموده است. در فن‌آوری‌های نوین نتایج از تمامی زوایا با دقت زیاد و با ذکر مشخصات و نام اپراتور، خط، جهت حرکتی، شماره حرکتی، شماره خط، موقعیت چپ و یا راست خط حرکتی، مؤلفه‌های اولیه فنی نظیر تاریخ، زمان و مؤلفه‌های مقصد حرکتی در قالب آرایه‌های سه‌بعدی در حافظه داخلی ذخیره‌شده و به‌صورت شیءگرایی مورداستفاده قرار می‌گیرد. البته این تمهید نیز در این سیستم لحاظ شده که اصلاح داده‌ها به‌صورت آنلاین برای پردازش کامپیوترهای اصلی سامانه و انتقال به واحد پردازش مرکزی بر اساس الگوریتم‌های هوشمند اندازه‌گیری در سطح ماکرو در مسیر ریلی به وجود آمده که درنتیجه می‌تواند خطاها را آشکار و برای تحلیل در اختیار الگوریتم‌های هوشمند قرار دهد.

(قسمت اول)

گردشگری
هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

نگاه روز

رازهایی ناشنیده از سفر به عربستانِ شبه مدرن

هفته‌ها در عربســـتان بود، حالا می‌داند خوردن ۷ خرما در روز خوب اســـت، شتر حیوان عجیبی است، عربستان در حال تغییر است و مردم چندان ایران‌دوســـت نیستند. اشـــتفان اورت، خبرنگار آلمانی کتابی درباره این سفر نوشته. با او گفتگو کردیم.

اشتفان اورت خبرنگار آلمانی است که سال ۲۰۱۵ در سفری دو ماهه به ایران، به شهرهای گوناگون سفر کرد و میهمان مردم ایران شد. حاصل این سفر کتابی بود به نام کاوچ‌سرفینگ در ایران که در بازار کتاب آلمان پرفروش شد و خبرنگار آلمانی را به عنوان نویســـنده‌ای صاحب سبک در ژانر سفرنامه‌نویسی مطرح کرد.اورت که تا آن زمان برای نشریه معروف اشپیگل کار می‌کرد، کم‌کم کار برای این رسانه را کنار گذاشت و شروع کرد به سفر به کشورهای دوردست و نگارش کتاب در مورد مورد تجربه‌هایش.او با کوله‌پشتی سفر می‌کند و میزبانش در کشور مبدأ نه هتل که خانه مردم عادی اســـت که از طریق کاوچ سرفینگ پیدا می‌کند. اشتفان اورت بعد از ایران به روسیه رفت، بعداً به چین و در آخرین ســـفر ســـری به عربســـتان زد. حاصل سفر آخر هم همانند دیگر سفرها کتابی اســـت با نام سفر من به کشوری میان قرون وسطی و آینده به تازگی به بازار آمده اســـت. پای صحبت او نشسته‌ایم تا ببینیم او که به عنوان یکی از نخســـتین گردشگران اروپایی امکان دیدن عربستان را داشـــته، چه دیده و از مردم چه شنیده.

اهل سفر به کشورهای دور دست هستی، آن هم به روشـــی خاص؛ با کاوچ سرفینگ. بعد از سفر هم دیده‌ها و تجربه‌هایت را در قالب یک کتاب منتشـــر می‌کنی. گفت‌وگوی امـــروز ما در مورد آخرین ســـفرت و کتاب جدیدت است؛ سفر به عربستان سعودی و کتابی در این باره. چه چیزی باعث شد که هوس سفر به عربستان کنی؟

اشتفان اورت: مدت‌ها بود در فهرست کشورهایی بود که می‌خواستم به آن‌ها سفر کنم. به خصوص از این نظر که تغییرات زیادی در آنجا در حال رخ دادن اســـت. از یک طرف با کشوری سر و کار داریم که در صحنـــه بین‌المللی تصویری منفی دارد و ترس زیـــادی برمی‌انگیزد. از طرف دیگر در دو، سه سال گذشته در آنجا اصلاحاتی انجام شده اســـت. دقیقاً همین تضاد برایم فوق‌العاده هیجان‌انگیز بود. از طرف دیگه در پاییز ســـال ۲۰۱۹ اعلام شد که برای اولین بار برای سفر به کشـــوری که تا آن روز کاملاً بسته بود، می‌توان برای ســـفرهای توریستی شخصی تقاضای ویزا داد. بی‌درنگ با این خبـــر تقاضای ویزا کردم و برای کتاب بعدی‌ام برنامه ریختم.

از اصلاحـــات و برنامه‌های مدرن‌ســـازی حرف می‌زنـــی و از اینکه بـــه یکباره درهـــا را برای گردشگران بازکرده‌اند. چرا یکدفعه در بالاترین سطوح حکومتی توریست‌ها محبوب شده‌اند؟

فهمیدنـــد که تا ابد نمی‌توان با درآمد نفت ســـر کرد و بعـــد از نفت باید بتواننـــد به یک نحوی اقتصادشـــان را بگردانند. خاندان سعودی به این نکته پی برده که باید درهای کشـــور را به روی جهان بـــاز کند. دیگر نمی‌توان این همه منزوی بـــود. آن‌ها پی برده‌اند که از طریق گردشـــگر و برگـــزاری رویدادهای دیگر می‌توان در کشـــور درآمد کسب کرد و فقط باید راه‌های تازه‌ای برای این مسئله پیدا کنند. پی بردند نمی‌توانند یه این صورتی که تا به حال طی شده، ادامه دهند.

اما چطور دارند برای این گشـــایش و اســـتقبال از توریست‌ها آماده می‌شـــوند. بیابان‌های زیبا، شترهای قشنگ، چند اثر ثبت شده در یونسکو؛ به نظرت برای جذب توریســـت کافی است؟ آیا این کشور اصلاً قابلیت جذب توریست را دارد؟

تلاشی که در حال انجام است به شدت در جهت توریســـم لوکس پنج ستاره اســـت. مثل الگوی دبی و ابوظبی. ساخت بلندترین‌ها، گران‌ترین‌ها، بزرگ‌ترین‌ها که به ویژه توریســـت‌های خیلی پولدار را جذب کنـــد. برنامه‌های بزرگی در این راســـتا در دســـت دارند. مطمئن نیستم، آیا این کار عمـــل می‌کند و نتیجه خوبی دارد یا نه. چند جاذبه توریستی دارند و ۵ اثر ثبت‌شده در فهرست میراث جهانی یونسکو. برای مثال مداین صالح بسیار زیبا هستند و دیدنی. اما فکر می‌کنم سایر موضوع‌ها باعث می‌شـــوند که توریست‌ها فعلاً هوس ســـفر به عربستان نکنند. وضعیت حقوق بشـــر در این کشور خیلی مســـئله‌دار است. من شخصاً یک سفر اســـتراحتی در هتل پنج ستاره را در حال حاضر در کشوری که چنین حکومت سخت‌گیری دارد و در آن حقوق بشر چنین نقض می‌شود، درست نمی‌دانم.

آفرودسوارهایی که طبیعت را به نام خودشان زدند

خشم طبیعت در کمین است

لزوم فراگیر شدن آموزش در ورزش‌های سافاری و آفرود برای جلوگیری از آسیب رساندن به محیط زیست مهم‌ترین امری اســـت که فدراســـیون اتومبیلرانی باید با کمک متولیان این رشته ورزشی و سازمان منابع طبیعی و محیط زیست زمینه‌های آن را فراهم سازد.

چند ســـالی اســـت که گروه‌های ورزشی آفـــرود و ســـافاری به صورت رســـمی و غیررسمی شکل گرفته و بی‌محابا بهترین و ارزشمندترین نقاط سرزمین‌مان را هدف گرفته‌اند. در واقع ورزش آفرود و سافاری ایران با کشـــورهای دیگر متفاوت است، زیرا به صورت اصولی نهادینه نشـــده‌اند و بیشترین آسیب را به زیست بوم‌ها می‌زنند. «آفـــرود»، واژه‌ای انگلیســـی اســـت که بهترین ترجمه برای آن «بیراهه» اســـت. از همیـــن رو بـــه معادل فارســـی آفرود، بیراهـــه نورد هم می‌گویند. یعنی خروج از مسیرهای همیشگی و جاده‌های آسفالته و رانندگی در زمینی که جاده‌ای در آن وجود ندارد. این زمین‌ها می‌تواند در دل کویر و شن‌های روان باشد یا وسط منابع طبیعی و جنگل‌های انبوه.

«ســـافاری» نیز که به «وحش‌گشـــت» مشـــهور اســـت شـــامل، بیابانگردی و دشت‌گردی و نوعی از فعالیت طبیعت‌گردی با وسیله است که برای انجام آن اغلب از ماشین‌های دو دیفرانسیل استفاده می‌شود.

■ آفرود چطور به ایران وارد شد؟

شـــروع برنامه‌های آفرود در ایران با آغاز کارهای تحقیقاتـــی در زمینه جنگل‌بانی و بـــا ورود اولین خودروهای شاســـی‌بلند که در اصطلاح به آن‌هـــا خودروهای دو دیفرانسیلی می‌گویند که برای جنگلبانی تهیه شـــده بود، در این حوزه کلید خورد. شکار انگیزه بعدی ورود این نوع ماشین‌ها شد، این ماشین‌ها با قابلیت‌هایی که دارند این امکان را به آفرودســـوار می‌دهند که هر جایی ناممکنی را بـــرای خود ممکن کنـــد. برخی از آفرود ســـواران وقتی وارد زیستگاه‌های طبیعی می‌شوند دستی هم به تفنـــگ می‌برند تا لذت ســـفر را برای خود دوچندان کنند. عامل اصلی گسترش بی‌ضابطه این تفریح در شـــمال کشـــور اداره جنگلداری اســـت، این نهاد با اجرای طرح‌های جنگلکاری و برداشت چوب در اکثر نقاط جنگلی شمال که سالهاست در حال اجراســـت با ایجاد دسترسی و اقدام به جاده ســـازی با ماشین‌های سنگین در شیب‌های تند راه‌هایی را ایجاد می‌کند که فقط ماشـــین‌های دودیفرانسل قوی مثل لندرور و لندکروز قادر به بالا رفتن از این مسیرها هســـتند.این مسیرها باریک و پر شـــیب و بکر برای یک راننده آفرود بسیار جذابند و این مســـیرها هم اکثراً مدیریت شـــده نبوده و عموماً قابل تردد هستند و متاسفانه مدیریت ضعیف جاده‌های تحت اختیار محیط زیست نه تنها باعث افزایش آفـــرود بلکه تـــا حد زیادی باعث شـــکار می‌شود.

■ آفرود آسیب جدی به گونه‌های جانوری می‌زند

زمانی که یک مسیر به دفعات زیاد محل عبور خودرو می‌شـــود، خـــاک آن منطقه فشـــرده شـــده و منفذهایی که در زیر آن به عنوان لانه حیوانات قرار دارد؛ تخریب می‌شـــود و حیوانات داخل یا فرار می‌کنند و یا می‌میرند.همچنین براساس تحقیقی که در سوئیس انجام دادیم متوجه شدیم جانوران از جاده فرار می‌کنند یعنی حیوانات جاده را به عنوان یـــک منطقه خطرناک می‌شناســـند و از آن عبور نمی‌کنند و این موضوع بـــه بچه‌های آن‌هـــا نیز منتقل می‌شـــود بنابراین تکلیف جاده مشخص اســـت، اما زمانی که خودرو خارج از جاده حرکت می‌کند، حیوانات غافلگیر می‌شوند و سبب له شدن حیوانات در زیر چرخ این ماشین‌ها می‌شود، زیرا حیوانات نمی‌دانند که قرار است از این مناطق ماشین بگذرد. همچنین در بیابان نیز از آنجا که آفتاب تند اســـت حیواناتی همانند مارمولک‌ها، لاک پشـــت‌ها، گربه‌های شـــنی و... برای دور بودن از آفتاب در زیر خاک لانه می‌سازند و آفرود لانه آن‌ها را خراب می‌کند.تحقیق شده است که هشـــت هزار جانور به یک بوته بزرگ گون وابسته هستند و از سایه و میوه‌اش استفاده می‌کنند یا در آن برای شکار کمین می‌کنند. با این حساب وقتی اتومبیل‌های آفـــرود از روی این بوته رد می‌شـــوند مشخص اســـت که چه بلایی بر ســـر این جانوران می‌آید. همچنین این خودروهای دو دیفرانســـیلی با ایجاد سر و صدا و برهـــم زدن آرامش طبیعت موجب ســـرگردانی جانوارنی می‌شوند که مناطق زندگیشـــان محدود است و چند پاره شده اســـت و برای گریز از شرایط مجبورند از جاده‌های مرگ بگذرند.

■ آفرود گونه‌های گیاهی را از بین می‌برد

گاهی پیش می‌آید ماشین‌های آفرود برای بالا بردن هیجان و کسب لذت بیشتر درون چاله‌های آبی که عمری تا ۱۰۰ سال دارند و آبشخور حیوانات است می‌روند و چندین ماشـــین از آن عبور می‌کننـــد و نتیجه آن چیزی جز تخریب این آبشـــخورها نیست. در مناطق کویری حتی روشن کردن یک چراغ ماشین و افروختن آتش حس امنیت را از حیات وحش می‌گیرد و باعث اختلال در زندگی عادیشان می‌شود شاید فقر پوشش گیاهی در کویر آســـیب‌پذیری آن را نسبت به آفرود کاهش دهد، اما مشکلات دیگری به وجود می‌آورد که کم اهمیت نیســـت. از جمله آن می‌توان از حساسیت گربه‌سانان بزرگ، چون یوز نام برد که شـــرایط لازم بـــرای جفت‌گیری آن‌ها آنقدر حســـاس و تاثیرگذار اســـت که کمتر پیش می‌آید که در اســـارت جفت‌گیری کنند.در جای دیگر عبور بیش از ظرفیت اتومبیل‌ها در این گونه مناطق پیوســـتگی شن‌های روان از طریق ریشه گیاهان و همچنین چسبندگی طبیعی آن‌ها را از بین برده و به تشـــد طوفان‌های شن و یا ریزگردها کمک می‌کند.

■ از خشم طبیعت بترسیم

این درست اســـت که گردشگری جنگل یکی از شـــاخه‌های صنعت گردشگری به شـــمار می‌آید و اتفاقاً برای کشوری‌هایی کـــه دارای جنگل هســـتند بیش از پیش حائز اهمیت است. اما امروز اعلام شده اگر مسابقات آفرود به بازی خود پایان ندهند به آسیب رساندن به عرصه‌های جنگلی ادامه دهند، در منطقه‌ای مثل هیرکانی که تازه به جمع جهانی‌ها پیوسته است بلای جان گونه‌های نادر جانوری و گیاهی می‌شوند و جنگل‌های هیرکانی از لیست جهانی خارج می‌شوند.کارشناسان معتقدند وقتی ماشین یا هر جســـم سنگینی وارد جنگل می‌شود زمین را کوبیده و وضعیت رشـــد گیاهان را به دشـــت به مخاطره می‌اندازد. در این وضعیت حتی سبزه‌ها هم به سختی رشد می‌کنند، چه برســـد به درختچه و گیاهان دیگر. طبیعت به خوبی می‌تواند از خودش محافظت کند. اگر حالا کســـی بخواهد با آن دست و پنجه نرم کند حتماً بازنده این میدان خواهد بود. یعنی صبر طبیعت بسیار بالاســـت، اما خشـــمش قاطع و غیرقابل کنترل. مثلاً ساخت سد برای گردشگری در جای نامناســـب باعث طغیان ســـیل و نابودی عرصه جنگلی می‌شود.

■ آیا آفرود تفریح گروه خاصی است؟

قدیم‌ترها، کســـانی به آفرود می‌رفتند که آموزش‌های نسبی و تجربی را دیده بودند. اما با ورود ماشین‌های جدید و قدرتمندتر و گرم شدن بازار آفرود و میزان سودی که آفرود برای تورهای گردشـــگری به وجود آورده است باعث شده کسانی به این تفریح بپردازند که هیچ‌گونه آموزشی ندیده‌اند؛ و هر کسی که ماشین شاسی‌بلند کمک‌داری در اختیار دارد دل بـــه جاده می‌زند.برخی دوستداران آفرود این تفریح را مخصوص گروه‌های خاص نمی‌دانند چراکه با دست و پا کردن یک سرمایه کم می‌توانید وارد این گروه‌ها شـــوید، اما با بـــرآورد قیمت ماشـــین و تجهیزات لازم برای یک سفر، آفرود ســـفر گرانقیمتی‌ســـت که در میان قشـــر متوســـط و بالای جامعه رواج دارد. خیلی از آژانس‌ها هـــم تورهای آفرودی برگزار می‌کننـــد که اکثر تورلیدرهای این گروه‌ها هم آمـــوزش ندیده‌اند و با محیط زیست آشنایی ندارند. نظارت و سازماندهی این گروه‌ها توسط سازمان محیط زیست و میـــراث فرهنگی می‌تواند مؤثر باشـــد. هرچه ســـریع‌تر باید در خصوص حضور آفرودســـواران در طبیعت قوانینی تصویب شـــود و به مرحله اجرا برسد تا از تخریب هرچه بیشتر محیط زیست جلوگیری شود و اگـــر از این گونـــه فعالیت‌ها جلوگیری نشود به خواست خودمان خاکی که زاینده است را به سمت نابودی می‌کشانیم و به فرسایش هرچه بیشتر آن کمک مضاعف کرده‌ایم.

زمان سقوط یخچال روز قیامت نزدیک است

مریم صفدری
روزنامه‌نگار

از دست رفتن سکوی یخی پشتیبان یخچال طبیعی بزرگی در جنوبـــگان کـــه به یخچـــال روز قیامت معروف اســـت، می‌تواند موجب فروپاشـــی آن و افزایش شـــدید سطح آب دریاها شـــود. دانشمندان در ۱۳ دســـامبر در نشست پاییزی اتحادیه ژئوفیزیک آمریکا گـــزارش کردند که نابودی یکی از یخچال‌هـــای جنوبگان غربـــی بزرگ‌ترین تهدید جهانی برای افزایش ســـطح آب دریاها پیش از سال ۲۱۰۰ است و ســـکوی یخی که آن را از دریا جدا نگه داشته است، ممکن اســـت در عرض سه تا پنج ســـال فروبریزد. تد اسکامبوس، متخصص یخچال‌های طبیعی در مؤسسه تعاونی تحقیقات علوم زیســـت‌محیطی در بولدر کلرادو گفت: «یخچال توایتز یکـــی از بزرگ‌ترین و مرتفع‌تریـــن یخچال‌ها در جنوبگان است».یخچال توایتز با وسعت ۱۲۰ کیلومتر، تقریباً به اندازه فلوریدا اســـت و اگر کل آن به اقیانوس بیفتد، سطح آب دریا را ۶۵ سانتی‌متر افزایش خواهد داد. درحال‌حاضر، ذوب شدن یخچال مذکور مســـئول حدود ۴ درصـــد از افزایش جهانی سطح آب دریاها است.به‌گفته پژوهشگران، بخش بزرگی از یخچال در آســـتانه از دست دادن اتصال ضعیفی است که با بستر دریا دارد و این امر به‌طور چشمگیری سرعت لغزش آن به ســـمت دریا را افزایش می‌دهد.از حدود سال ۲۰۰۴، یک سوم شرقی یخچال توایتز توسط سکوی یخی شناور استوار بوده اســـت. درحال‌حاضر، بخش زیرین این سکوی یخی به ســـمت کوه زیر آبی که درحدود ۵۰ کیلومتری ســـاحل قرار دارد، متمایل شـــده اســـت. این نقطه اتکا به حفظ توده یخ در جای خود کمک می‌کند. اما داده‌های جمع‌آوری‌شـــده از زیر و اطراف سکوی یخی در دو سال گذشته نشان می‌دهد این پشـــتیبان زیاد دوام نخواهد آورد. آب‌های گرم اقیانوس درحال از بین بردن یخ‌ها از قسمت زیرین هستند. همان‌طور که توده سکوی یخی کاهش پیدا می‌کند، به سمت خشکی عقب‌نشینی می‌کند و درنهایت به‌طور کامل تا پشت کوه زیر آبـــی که آن را در جای خود نگه مـــی‌دارد، عقب می‌رود. در همین حین، شکستگی‌ها و شکاف‌ها که توسط آب وسیع‌تر شده‌اند، سراسر آن را فرامی‌گیرند و آن را ضعیف و متلاشی می‌کنند. آریـــن پتیت، متخصص یخچال‌هـــای طبیعی در دانشـــگاه ایالتی اورگن گفت عوامل فوق موجب خواهد شد سکوی یخی طی پنج ســـال آینده فروبریزد. فروپاشی این ســـکوی یخی به سرعت سطح آب دریا را افزایش می‌دهد و این مسئله نگران‌کننده است.

دانشـــمندان می‌گویند یخچـــال توایتـــز بزرگ‌ترین تهدید قریب‌الوقوع برای افزایش ســـطح آب دریاها است. داده‌های جدید نشان می‌دهند که سکوی یخی پشتیبانی که به کاهش ســـرعت لغزش این یخچال کمک می‌کند، ممکن است در عرض پنج سال فروبریزد.

به گزارش ســـاینس نیوز، داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهد که طی ۳۰ سال گذشـــته، سرعت حرکت یخچال توایتز به ســـمت دریا تقریباً دو برابر شده است. فروپاشی این یخچال روز قیامت به‌تنهایی سطح آب دریاها را به‌میزان چشمگیری تغییر می‌دهد اما ســـقوط آن همچنین موجب بی‌ثباتی دیگر یخچال‌های جنوبگان غربی می‌شـــود و یخ بیشـــتری را به اقیانوس می‌کشـــاند و موجب افزایش بیشتر سطح آب دریا می‌شود.

به‌گفته اســـکامبوس، این امر موجب می‌شود یخچال توایتز مهم‌تریـــن مکان برای مطالعه افزایش قریب‌الوقوع ســـطح آب دریاها، باشـــد. بنابراین، در سال ۲۰۱۸، پژوهشگرانی از ایالات متحده و بریتانیا پروژه مشـــترک پنج ساله‌ای را برای مطالعه این یخچـــال و تلاش برای پیش‌بینی آینده نزدیک آن آغاز کردند. پژوهشـــگران ابزارهایی را در بالا، درون، زیر و اطراف یخچال مستقر کردند. این رویکرد همه‌جانبه برای مطالعه یخچال توایتز منجر به اکتشـــافات سریع دیگری نیز شده اســـت. دانشمندان همچنین بررسی کرده‌اند که چگونه جزر و مد با فرســـتادن آب‌های گـــرم به بخش زیرین یخ و ایجاد کانال‌های ذوب جدید می‌تواند روند ذوب شـــدن یخ را تسریع کند.

دانشمندان برای درک بهتر عقب‌نشینی سریع یخچال توایتز حفره‌ای را درون یخ در ناحیه خشکی ایجاد کرده‌اند. آب‌های گرم (هیترهایی که اینجا نشـــان داده شده است) گمانه‌ای را زیر یخ ایجاد کرد که به زمین رســـید. دانشـــمندان توانستند اولین اندازه‌گیری‌ها از شـــرایط اقیانوس در این منطقه را به دست آورند.

برخـــی دانشـــمندان به این موضـــوع فکر می‌کننـــد که با عقب‌نشـــینی یخچـــال توایتز و دیگر یخچال‌ها به ســـمت خشکی، آیا ممکن است صخره‌های بسیار بلندی از یخ را در امتداد لبه اقیانوس تشـــکیل دهند که سپس سقوط احتمالی چنین قطعات بزرگی از یخ به افزایش سریع و ویرانگر سطح آب دریا منجر شـــود. برای مشـــخص کردن احتمال چنین سقوط‌هایی به درک فیزیک و دینامیک رفتار یخ نیاز است که دانشمندان ازلحاظ تاریخی اطلاعات کمی درمورد آن دارند.

پژوهشگران پروژه یخچال توایتز همچنین درحال حل‌کردن این مسئله هستند. آنا کرافورد و همکارانش از دانشگاه سنت اندروز اســـکاتلند در شبیه‌ســـازی‌های عقب‌نشینی یخچال توایتز، دریافتند که اگر زمین زیر یخچال در برخی مکان‌ها به اندازه کافی عمیق شود، می‌تواند به ایجاد صخره‌های یخی بسیار بلند منجر شود. اما خود یخ نیز ممکن است تغییرشکل پیدا کند و به اندازه‌ای نازک شـــود که تشکیل صخره یخی دشوار شود.

اسکامبوس گفت همکاری پژوهشگران درزمینه مطالعه روی یخچال توایتز در نیمه راه خود قرار دارد، اما داده‌های موجود به دانشمندان کمک کرده است تا بهتر بتوانند آینده نزدیک یخچال توایتز را پیش‌بینی کننـــد و تخمین بزنند که با چه سرعت و اندازه‌ای ممکن است سقوط کند. او افزود: «درحال تماشای جهانی هستیم که کارهایی را انجام می‌دهد که قبلاً ندیده‌ایم، زیرا با انتشـــار کربن‌دی‌اکسید شدیداً بر اقلیم فشار می‌آوریم. این دلهره‌آور است».

گزارش

توقف جنگل‌زدایی تا سال ۲۰۳۰؛ سیاستی تحقق‌پذیر یا شعاری عامه‌پسند؟

مسعودتوکلی
روزنامه‌نگار

به‌تازگی دولت‌های سراسر جهان بیانیه اقلیمی مهمی با هدف توقف کامل روند جنگل‌زدایی تا انتهای دهه جـــاری میلادی منتشـــر کردند. آیا واقعـــاً این برنامه امکان تحقق دارد یا فقط شـــعاری اســـت در دســـت سیاست‌مداران؟ زمین از عصر یخ‌بندان گذشته تاکنون، یک‌ســـوم جنگل‌های خود را از دست داده است. این در حالی اســـت که منشأ ۱۵ درصد گازهای گلخانه‌ای آزادشـــده در جوّ زمین نیز تخریب و زدایش جنگل‌ها است.ماه گذشته در کنفرانس تغییرات اقلیمی سازمان ملل (COP۲۶)، تعهدی میان دولت‌ها شـــکل گرفت. این سیاســـتی بین‌المللی بود که تا حدودی امیدها را به حـــل بحران زیســـت‌محیطی و تغییر چشـــم‌انداز تاریـــک زمین زنده کرد. هدف نهایی این بیانیه توقف کامل جنگل‌زدایی تا سال ۲۰۳۰ است تا شاید انگیزه تازه‌ای به انســـان‌ها برای بهبود شرایط اقلیمی تزریق کند. سایمون لویس، پژوهشگر حوزه تغییرات اقلیمی دانشـــگاه لیدز انگلســـتان، درباره این برنامه می‌گوید: درصورت تحقق، این سیاست اقلیمی دستاورد بزرگی در زمینه‌های انتشار کربن و تنوع زیستی و محافظت از محیط‌زیســـت خواهد بود؛ چراکـــه بیش از نیمی از گونه‌های زیستی جهان در جنگل‌های گرم‌سیری ساکن هســـتند.بااین‌همه، ایراداتی نیز به این سیاست‌گذاری وارد شده است؛ ازجمله اینکه سازمان‌های بین‌المللی قبلاً نیز بیانیه‌هایی شبیه به این تعهدنامه منتشر شده کرده‌اند و اغلبشان بی‌فایده بوده‌اند.

تعهدنامه جدید درباره چیست؟

این تعهد زیســـت‌محیطی در نشست تغییرات اقلیمی در نیمـــه اول آبان گذشـــته اعلام شـــد و به امضای سران ۱۴۱ کشور جهان (بیش از ۷۰ درصد کشورها) رسید. این کشورها متعهد شده‌اند تا سال ۲۰۳۰، روند جنگل‌زدایی و فرسایش آن را متوقف و معکوس کنند و هم‌زمان توســـعه پایدار و بهبود زندگی روستایی را دنبال کنند.نکته مهم درباره این تعهدنامه آن است که برخلاف موارد مشـــابه قبلی، تنها به جنگل‌زدایی‌های غیرقانونی تمرکز ندارد و شامل همه انواع آن می‌شود. منابع مالی این برنامه شـــامل ۱۲ میلیارد دلار از منابع عمومی و ۷/۲ میلیارد دلار از بخش خصوصی است که ۷/۱ میلیارد دلار از این منابع صرف حمایت از جوامع محلی و بومیان مناطق جنگلی و نقش آن‌ها به‌عنوان محافظان جنگل خواهد شد.

تعهدنامه جدید چه اثری می‌تواند داشته باشد؟

تأثیرات توقف جنگل‌زدایی بر همه مسائل اقلیمی، از تغییرات آب‌وهوایی و امنیت آب گرفته تا حیات‌وحش و رفاه جوامع بومی بر کســـی پوشـــیده نیست. بنابر تحلیل مؤسســـه منابـــع جهانـــی (WRI)، درصورت توقف جنگل‌زدایی تا سال ۲۰۳۰ به‌وسیله کشورهای متعهدشـــده، مســـاحتی برابر با ۳۳ میلیـــون هکتار جنگل (تقریباً معادل مســـاحت کشور مالزی) نجات خواهـــد یافت. این موضوع از انتشـــار ۱۹ میلیارد تن دی‌اکسیدکربن نیز جلوگیری می‌کند. آدریانا راموس، مسئول هماهنگی سیاست و حقوق در مؤسسه ISA برزیل، درباره این موضـــوع می‌گوید: این تعهدنامه نقش اساسی در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای ایفا خواهد کرد. به‌عنوان مثال، زمانی که برزیل انتشـــار کربن حاصل از جنگل‌زدایی را کاهش داد، بزرگ‌ترین کاهش انتشـــار در سراســـر جهـــان رخ داد. کاهش جنگل‌زدایی ارزان‌ترین و به‌عقیده من، آسان‌ترین راه کاهش انتشـــار کربن است.راموس اضافه می‌کند که محافظت از جنگل‌ها به‌دلیـــل قابلیت جذب کربن و کمک به حفظ تعادل اقلیمـــی نواحی مختلف نیز در راستای همین سیاست است.

آیا این تعهدنامه قابل‌اعتماد است؟

بااین‌حال، برخی نگران این هستند که این تعهد واقعاً تا کجا بـــرای توقف جنگل‌زدایی پیـــش می‌رود. این کشـــورها ممکن اســـت بیانیه‌ای جدی را امضا کرده باشـــند؛ اما این تعهدنامه نحوه برنامه‌ریزی آن‌ها برای دســـتیابی به هدف و نحوه پیگیـــری اجرای توافق را دقیقاً مشخص نمی‌کند. همچنین، مقرراتی برای این امر وجود ندارد که درصورت رعایت‌نشدن ضرب‌الاجل به‌وسیله کشورها چه اتفاقی می‌افتد.

هفته نامه سراسری اقتصادی- اجتماعی
تدبیر تازه
www.tadbiretazenews.ir
چهارشنبه ۸ دی ماه ۱۴۰۰، سال هفتم، شماره ۲۴۶

● صاحب امتیاز، مدیر مسئول: امیر دیانی
● رئیس شورای سیاستگزاری: سید ابوالفضل بهره دار
● قائم مقام مدیرمسئول و سردبیر: محیا سادات بهره دار
● مشاور رسانه ای: مجید بهره مند
● دبیر گروه سیاسی: زهره دیانی
● دبیر گروه اقتصادی: سیدمسعود آریادوست
● دبیر گروه جامعه و شهری: سیدمحسن بهره دار
● دبیر گروه حمل و نقل: پژمان صالحی
● مترجم: فاطمه دیانی
● پشتیبانی سایت: امید فرمانی
● ناظر چاپ: وحیدقهرمانی
● عکس: حامدریحانی- وحید ریحانی (آتلیه برنز)

آدرس: تهران - میدان هفت تیر - ابتدای خیابان کریمخان زند روبروی داروخانه ۱۳ آبان
مجتمع اداری کریمخان زند - برج A - طبقه پنجم - واحد A51
تلفن تحریریه: ۸۸۸۶۷۵۲۴ - تلفن بازرگانی: ۸۸۸۶۷۵۱۹- فکس: ۸۸۳۴۶۳۷۷
سامانه پیامکی:۰۲۱۸۶۰۲۲۷۷۸ چاپ: شاخه سبز
آیین نامه اخلاق حرفه ای «تدبیر تازه» در سایت این هفته نامه به آدرس ذیل قابل رویت است
www.tadbiretazenews.com / tadbiretaze@gmail. com
instagram:@tadbiretaze

یادداشت

حذف لوس‌های پایتخت از آسیا

مصطفی‌داننده
روزنامه‌نگار

استقلال و پرسپولیس بازهم در مرحله حذف از آسیا قرار گرفته‌اند. این حذف می‌تواند یکی از مبارک‌ترین اتفاق‌های سال‌های اخیر فوتبال ایران باشد. تیم‌هایی که به معنای واقعی کلمه آماتور هستند و به زمین و زمان بدهکار اما خود را حرفه‌ای جا می‌زنند و به گونه‌ای قیافه می‌گیرند که انگار نه انگار تعداد شکایت از آنها از تعداد شکایت از شرکت‌های خودروسازی بیشتر است. البته دوباره مسئولان سیاسی و ورزشی کشور دست به دست هم دادند تا این دو سیب گندیده را به عنوان دو میوه‌تر و تازه به آسیا قالب کنند. الان کنفدارسیون فوتبال آسیا به ما گفته است که بروید خود را درست کنید اما ما همچنان اصرار داریم که نه؛ ما از سبک زندگی‌مان لذت می‌بریم و کار خود را می‌کنیم. چرا نمی‌خواهیم قبول کنیم که کاستی داریم؟ برخی فکر می‌کنند که اگر این دو تیم از آسیا حذف شوند، آسمان به زمین خواهد رسید و آبروی کشور خواهد رفت. نه عزیزان؛ همین الان تیم‌هایی از عربستان، امارات، کویت و ... هم از آسیا حذف شدند. آن‌ها برعکس ما فکر می‌کنند که این حذف به فوتبال آنها کمک می‌کند و می‌توانند به زودی لیگی با تیم‌های حرفه‌ای خواهند داشت. شما وقتی با یک نهاد بین‌المللی روبرو هستید باید به صورت شفاف در عملکرد خود توضیح دهید. باید به قانونی که وضع کرده است، عمل کنید و گرنه آن‌ها با ریش سفیدی و پارتی بازی، هیچ کاری را پیش نمی‌برند. ظاهراً کنفدراسیون آسیا سر و سامان دادن و انطباق با شرایط را به یک شرکت متخصص آلمانی سپرده و دیگر با من بمیرم تو بمیری و لپ کشیدن و قالیچه و تابلو فرش هدیه دادن قضیه رفع و رجوع نمی‌شود و راز سخت گیری به جای مماشات‌های گذشته همین است. باید هزینه کردن از سرمایه کشور برای این دو تیم لوس پایتخت به پایان برسد و آنها به بخش خصوصی واگذار شوند تا زین پس عملکردی شفاف داشته باشند. چقدر از پول جیب مردم هزینه این دو باشگاه و بدهی‌های خارجی آنها شد. چه بازیکن‌های ضعیف خارجی که در حد لیگ سه کشور خود هم نبودند به این دو تیم آمدند، شکایت کردند و رفتند و با دلارهای دریافتی از استقلال و پرسپولیس، زندگی خود را شیرین کردند. نه تنها باید از این سخت‌گیری آسیا استقبال کنیم بلکه خودمان هم دست به کار بشویم و مدیران سابق این دو تیم را به خط کنیم و آنها را بازخواست کنیم. کجای دنیا با مدیری که میلیون دلار بدهی بار آورده است، کاری ندارند و تازه در جای دیگر به او پست هم می‌دهند. چرا هیچ کس به حیف و میل شدن پول بیت المال آنهم در این شرایط اقتصادی کشور حساس نیست؟ آنگونه که از شواهد پیداست نه تنها حساس نیستند بلکه دست به دست آنها می‌دهند تا همه چیز را عادی نشان بدهند و بگویند اوضاع این دو تیم دست کمی از رئال و بارسا ندارد.

منبع: عصر ایران

تریبون

قیمت بنزین آزاد می‌شود؟

یک عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه تغییر نحوه اختصاص سهمیه بنزین و دادن آن به افراد به معنی آزادسازی قیمت بنزین نیست، گفت که این روش اثر تورمی نخواهد داشت. جعفر قادری اظهار کرد: سال گذشته در زمان بررسی لایحه بودجه پیشنهادی در کمیسیون تلفیق در همین رابطه مطرح شد که رأی نیاورد و در صحن مجلس هم مطرح شد و رأی نیاورد، شاکله آن این بود که به جای دادن سهمیه بنزین به خودروها، آن را به افراد بدهیم یعنی از ۸۵ تا ۹۰ میلیون لیتر بنزین توزیعی در روز، سهم خودروهای عمومی را کنار بگذاریم و مابقی را بین ۸۵ میلیون نفر جمعیت توزیع کنیم و به افراد سهمیه بدهیم یعنی مثلاً به ازای هر کد ملی ۲۰ لیتر بنزین بدهیم. وی افزود: در این مدل اگر فرد خودش بخواهد از سهمیه بنزینش استفاده کند قیمت آن ۱۵۰۰ تومان است اما کسی که خودرو ندارد یا خودرو دارد و می‌خواهد از حمل و نقل عمومی استفاده کند، می‌تواند آن را با قیمتی که بخواهد بفروشد. بنزین آزاد هم لیتری ۳۰۰۰ تومان عرضه خواهد شد. بنابراین کسی که بنزین مازاد دارد می‌تواند آن را زیر سه هزار تومان به فروش برساند و در عمل قیمت بنزین در بازار از ۳ هزار تومان بیشتر نمی‌شود. نماینده مردم شیراز در مجلس ادامه داد: این روش از نظر توزیعی به خانوارهایی که خودرو ندارند کمک می‌کند که از بنزین یارانه‌ای استفاده کنند، ضمن اینکه افراد به استفاده از خودروهای شخصی و استفاده بیشتر از حمل و نقل عمومی تشویق می‌شوند و حجم تردد و آلودگی نیز کاهش می‌یابد.

کتاب تازه پرویز دوائی در بازار

«ملکه آلبا» (نامه‌هایی از پراگ) نوشته پرویز دوائی به تازگی راهی بازار کتاب شده است. این کتاب در ۱۱۲ صفحه و با قیمت ۴۵ هزار تومان در انتشارات جهان کتاب منتشر شده است.در برشی از کتاب می‌خوانیم: «... بر کنار برکه‌ای در باغ می‌خرامید، سر را بالا گرفته، و همه‌چیز پشت پرده مِه نازکی پوشیده بود و دورتادور همه‌جا دار و درخت، و او داشت بر این زمینه مِه‌آلوده می‌خرامید و اندام باریک و کشیده‌اش، پوشیده در جامه‌های بلند به رنگ‌های ارغوانی و آبیِ تیره، کمی محو می‌نمود، مثل شبحی و سر را راست گرفته به چپ و راست نگاه نمی‌کرد و زیبا بود آن‌چنان‌که در نظاره اول نفس آدم می‌گرفت و هر نوع باوری را از شناخت زیبایی انسانی در سابقه٪ آدم پس می‌زد، ساقه‌ای از مهتاب بود، پریِ برخاسته از قلب جنگلی سِحرشده و ملکه «آلبا» بود...»

بازگشت اعتماد مردم به بورس؟

بازار سهام پس از افت و خیزهای فراوان در هفته گذشته طی چهار روز معاملاتی پیش روند رو به رشدی داشته است. کارشناسان معتقدند این روند ماندگار است و احتمال بازگشت شاخص کل بسیار کمرنگ است. محمدمهدی عشریه، کارشناس بازار سهام گفت: شاخص کل از نظر تکنیکال روی یک حمایت بسیار مستحکم بود. در محدوده PRZ بسیار مهمی قرار داشت و سرانجام وارد فضای تغییر روند و صعودی شد. به نظر من این روند ادامه‌دار است و کف‌های شاخص به صورت پله‌ای افزایش پیدا می‌کند. وی ادامه داد: تغییرات مثبتی در بودجه سال آینده وعده داده شد. مواردی مانند حذف تعلیق نمادها، کاهش نظارت‌های سلیقه‌ای و ... می‌تواند یکی از عوامل بازگشت اعتماد به بورس باشد. بازارهای مالی نیازمند آزادی هستند. حرکت‌های مثبتی از طرف وزارت اقتصاد و رئیس سازمان بورس انجام شد که نگرش تحلیلگران و فعالان را نسبت به بازار تغییر داد.

عربستان برای نخستین بار کریسمس را جشن می‌گیرد

عربستان اخیرا و در چارچوب سیاست بازاندیشی، اجازه فروش درخت کریسمس و لوازم مربوط به این جشن را داده است. روزنامه وال استریت ژورنال در گزارشی آورده است که عربستان اخیرا و در چارچوب سیاست بازاندیشی و عدم تعصب، اجازه فروش درخت کریسمس و لوازم مربوط به این جشن را داده است. بر اساس این گزارش، فروشگاه‌هایی در ریاض درخت مصنوعی صنوبر و کلاه بابانوئل و کیک مخصوص کریسمس می‌فروشند و برخی هتل‌ها نیز فضای داخلی خود را با درخت کریسمس تزیین کرده‌اند. به نوشته این روزنامه قیمت یک درخت مصنوعی صنوبر سه هزار دلار بوده است. به گزارش میدل ایست نیوز، عربستان طی سال‌های اخیر و به رهبری محمد بن سلمان، ولیعهد، تغییرات اجتماعی گسترده و اصلاحات اقتصادی زیادی انجام داده است.

منجمی که از دانشگاه تهران به ناسا راه یافت

نام آیرین شیوایی از روز شنبه که تلسکوپ فضایی جیمز وب به فضا پرتاب شد، بارها تکرار شده است. او در وبسایت خود درباره خودش نوشته است: من ویژگی‌های تشکیل ستاره، گاز و غبار کهکشان‌های دوردست را مطالعه می‌کنم که تنها ۳ تا ۵ میلیارد سال پس از انفجار بزرگ بیگ بنگ ایجاد شده است. از رصدخانه‌های زمینی Keck، LBT، VLT و ALMA و همچنین تلسکوپ‌های فضایی هابل، اسپیتزر، هرشل و به زودی تلسکوپ فضایی جیمز وب برای چگونگی شکل گیری و تکامل کهکشان‌ها در طول زمان کیهانی استفاده می‌کنم. من در تهران، پایتخت ایران متولد و بزرگ شدم، شهری که هرگز نمی‌خوابد و چهار فصل است. از جمله این فصل‌ها زمستان است (بله ایران پوشیده در کویر نیست)!

کاریکاتور: طوفان جدید کرونا در راه است

تحلیل روز

ریزپلاستیک‌هایی که سلامت انسان و محیط‌زیست را هدف گرفته‌اند؛

خطر مرگ با ریزپلاستیک‌ها

نادیازکالوند
روزنامه‌نگار

مردم سراسر دنیا، هر سال هزاران خرده پلاستیک وارد طبیعت می‌کنند. این خرده پلاستیک‌ها به‌تدریج به قطعات بسیار ریزی که دانشمندان آنها را ریزپلاستیک می‌گویند، تبدیل می‌شوند. اندازه این ریزپلاستیک‌ها کمتر از ۵ میلی‌متر و اندازه یک دانه کتان است. متاسفانه پلاستیک‌ها تجزیه‌پذیر نیستند و هنگام تجزیه به بی‌نهایت قطعات ریزی تبدیل می‌شوند تا جایی‌که فقط زیر میکروسکوپ‌ها قابل مشاهده‌اند. این پلاستیک‌ها هم نانوپلاستیک نامیده شده‌اند.

ریزپلاستیک‌ها به اعماق و کف دریاها راه می‌یابند، با شن ساحل مخلوط شده و همچنین در میان باد به پرواز درمی‌آیند و حتی وارد بدن ما می‌شوند. ریزپلاستیک‌ها در دورترین مکان‌های زمین، از جمله مناطق کوهستانی و قطب‌ها هم یافت شده‌اند.

در بررسی‌های سال ۲۰۱۸ میلادی روی تعدادی از افراد مشخص شد که انسان بدون اینکه متوجه شود، این ریزپلاستیک‌ها را می‌بلعد. در بررسی‌های بعدی دانشمندان دریافتند انسان‌های دنیا سالانه حدود ۳۹ تا ۵۲ هزار ریزپلاستیک می‌بلعند. همچنین آنها بیش از ۷۴ هزار ریزپلاستیک‌های موجود در هوا را استنشاق می‌کنند.در بررسی‌های دیگر مشخص شده که ظروف پلاستیکی غذا موجب وارد شدن نانوپلاستیک‌ها به درون غذا می‌شوند.

اثر منفی ریزپلاستیک‌ها روی سلامت انسان

ریزپلاستیک‌ها انسان را محاصره کرده‌اند و در هوا، آب، غذا و هر محصولی که استفاده می‌کنند پیدا می‌شوند. محققان در بررسی‌های خود به این نتیجه رسیده‌اند که ریزپلاستیک‌ها برای سلامت انسان خطرناک هستند. این ریزپلاستیک‌ها می‌توانند درست مانند الیاف آزبست، برای انسان خطرناک باشند و موجب التهاب ریه و انواع سرطان در انسان شوند. همچنین این ریزپلاستیک‌ها می‌توانند میکروارگانیسم‌ها و مواد شیمیایی سمی را وارد بدن‌مان کنند و در نتیجه ما را در خطر ابتلا به بیماری‌های گوناگون قرار دهند.

تحقیقات نشان داده که ریزپلاستیک‌ها موجب اختلال متابولیک، سمیت منجر به آسیب سلول‌های عصبی و احتمال ابتلا به سرطان در انسان می‌شوند. همچنین ریزپلاستیک‌ها ممکن است در عملکرد غدد درون‌ریز بدن اختلال ایجاد کرده و موجب مشکلات هورمونی و در نتیجه اضافه وزن شوند.ریزپلاستیک‌ها ممکن است با صدمه به دستگاه تنفسی انسان، او را به مشکلات جدی‌تر قلب و عروق مبتلا کند. برخی از ریزپلاستیک‌های ناشی از محصولاتی مانند پیشگیرنده‌های شعله آتش اثری منفی روی رشد مغز جنین می‌گذارند و جلوی رشد طبیعی مغز را می‌گیرند. ترکیب‌هایی که به برخی مواد تولیدی مانند پلاستیک و پارچه اضافه یا به صورت روکش استفاده می‌شوند تا جلوی ایجاد یا گسترده شدن آتش را بگیرند پیشگیرنده‌های شعله آتش نامیده می‌شوند.همچنین در بررسی‌های بیشتر مشخص شده که ریزپلاستیک‌ها اثر منفی روی دستگاه تولیدمثل، رشد طبیعی و اشتهای افراد گذاشته و موجب التهاب در بافت‌ها و صدمات کبدی می‌شود.

اثر منفی زیست‌محیطی ریزپلاستیک‌ها

ریزپلاستیک‌ها اثرات بد و مخرب زیست‌محیطی، به‌ویژه محیط دریایی، دارند. ریزپلاستیک‌ها از طریق آب‌راه‌ها به اکوسیستمی وارد می‌شوند که محل زندگی موجودات دریایی، از جمله جلبک‌ها، زئوپلانکتون‌ها، ماهی‌ها، خرچنگ‌ها، لاک‌پشت‌ها و پرندگان دریایی است. این ریزپلاستیک‌ها در بدن نهنگ‌ها هم دیده شده است. محققان در بررسی روی این حیوانات دریافتند DNA حیواناتی که مواد آلوده به پلاستیک مصرف کرده بودند، تجزیه شده بوده است. در ضمن آبشش‌ها و مجراهای گوارشی آنها صدمه دیده بود و الیاف بسیار ریز پلاستیک‌ها به اندام‌های حیوانات دریایی صدمه زده بوده است.

البته فقط حیواناتی که در دریا زندگی می‌کنند در معرض خطر ریزپلاستیک‌ها نیستند. حیوانات دیگری که از این موجودات دریایی تغذیه می‌کنند، مانند مرغان دریایی، هم در خطر عوارض ریزپلاستیک‌ها قرار می‌گیرند. در واقع ریزپلاستیک‌هایی که توسط جانداران دریایی مصرف می‌شوند ممکن است در زنجیره غذایی قرار گیرند. در نهایت انسان هم در امان نخواهد بود و با مصرف غذاهای دریایی در معرض خطر ناشی از ریزپلاستیک‌ها قرار می‌گیرد.

البته تنها محیط‌های آبی در خطر ریزپلاستیک‌ها قرار ندارند؛ بررسی‌ها نشان داده که با پراکنده شدن انواع و اقسام پلاستیک در محیط‌زیست، خرده‌های این پلاستیک‌ها وارد خاک شده و آن را هم آلوده می‌کند و در نتیجه زندگی میکروسکوپی خاک‌ها هم صدمه می‌بینند.در واقع خاک پر از موجودات میکروسکوپی است که در آن زندگی می‌کنند. از باکتری‌ها و قارچ‌ها گرفته تا موجودات ریز دیگری که در خاکی که ما به آن خاک کثیف می‌گوییم زندگی می‌کنند. این موجودات در تجزیه مواد زاید محیط‌زیست نقش فعالی دارند و اگر آنها را از دست بدهیم، مشکلات زیست‌محیطی مهم‌تری گریبان‌مان را خواهد گرفت.

منبع: sustainability.yale.edu

دیدگاه

نصب «آسمان آبی مجازی» در خانه ها

فردین‌علیخواه
عضو گروه جامعه‌شناسی دانشگاه گیلان

این روزها به تدریج در برخی از خانه‌ها شاهد نصب «آسمان آبی مجازی» هستیم، یعنی وقتی به بالای سرمان نگاه می‌کنیم نه آسمانِ آبی واقعی بلکه تصویرِ آسمان آبی را می‌بینیم.

شرکت‌های سازنده٪ آسمان آبی مجازی در تبلیغات‌شان تأکید می‌کنند که آنچه ما ساخته‌ایم کیفیت و وضوح بالایی دارد و بسیار شبیه به آسمان واقعی است. می‌گویند درست است که واقعی نیست ولی در شباهت به واقعی، چیزی کم ندارد.آنچه قابل تأمل به نظر می‌رسد آن است که اغلب این شرکت‌ها در کلانشهرهایی قرار دارند که دیگر آسمان آبی ندارند و در حقیقت قرار است آسمان آبی مجازی، بین ما و آسمان شهری قرار گیرد که دیگر به دلیل آلودگی آبی نیست. این پرسش مطرح است که آسمانِ آبیِ مجازی شبیه به کدام آسمان آبی واقعی است؟ شهر که دیگر آسمان آبی ندارد!آسمان آبی مجازی یادآور نوستالژی است، و در واقع یادآور روزگاری است که آسمان شهر آبی بود. آسمان آبی مجازی نقش دلخوشکنک را دارد. با دیدن تصویر آسمان آبی دلمان را خوش می‌کنیم که حداقل بالای سرمان تصویر آسمان آبی را داریم.برخی از این شرکت‌ها ابرهایی همچون پنبه سفید نیز در دل آسمان آبی مجازی جای داده‌اند تا ما ببینیم و خوشحال شویم ولی چرا باید کتمان کرد که این فقط تصویر است، تصویری جذاب از واقعیتی که دیگر وجود ندارد!به جز تصویر لحظه‌ای کلمه تزویر نیز از ذهن‌ام عبور کرد. در این مثال امری که تصنعی و ساختگی است قرار است در جای امری واقعی بنشیند. کسانی را می‌شناسم که در خانه به مبل لم می‌دهند و هدفون در گوش، به صدای شُر شُر آب گوش می‌دهند و به آسمان آبی مجازی خیره می‌شوند: هم صدای آب مجازی است و هم تصویر آسمان آبی! برخی دیگر یک گام جلوتر رفته‌اند.وسایل اولیه‌ای نظیر پمپ آب و کاسه‌های سفالی تهیه کرده‌اند و با آن‌ها در گوشه خانه آبنمایی کوچک ساخته‌اند تا با صدای آب آرام گیرند ولی نیک می‌دانیم که این نیز دلخوشکنک است. این نیز کالاست و زود موجب دلزدگی می‌شود.بیایید به وسایل دیگری فکر کنیم که این روزها برخی خانواده‌ها تهیه می‌کنند تا خانه خود را به جزیره‌ای سالم، پاک و امن در دل شهر تبدیل کنند. آنان دستگاه تصفیه٪ آب می‌خرند تا از خود در مقابل «آبِ شهر» محافظت کنند. آنان دستگاه تصفیه٪ هوا می‌خرند تا از خود در مقابل «هوای شهر» مراقبت کنند.همچنین، دستگاه محافظ برق خانگی می‌خرند تا از وسایل خانه در مقابل نوسانات ولتاژ شهر محافظت کند. نصب دوربین‌های مداربسته، در و پنجره ضد صوت، در و پنجره ضدسرقت، نصب درزگیر ضد گرد و غبار و غیره را نیز اضافه کنید.همه این‌ها را باید نشانه دید، نشانه٪ ناامیدی از شهر و دل بستن به خانه. گویی شهر تبدیل به هیولایی گشته که فقط باید در مقابل آن از خودمان محافظت کنیم. امید به اثرگذاری، امید به بهبود، امید به آبادانی از دل‌ها رخت بربسته است. امیدواری به «چاردیواری» محدود شده است.چند سال قبل درباره تراژدی «ساختمان پلاسکو» نوشتم که هر کدام از ساکنین و صاحبان فروشگاه‌ها و مغازه‌های ساختمان پلاسکو بهترین امکانات را برای محل کسب خود تدارک دیده بودند به گونه‌ای که وقتی وارد آن‌ها می‌شدیم گویی اصلاً در شهر تهران نبودیم. آنان ولی از کلیتی به نام ساختمان پلاسکو غافل شدند و در نهایت با فروریختن ساختمان، مکان امن آنان نیز فروریخت.